

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Bakalářská práce

2021

Alena Panovská

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

**Regionální zpravodajství České televize
a jeho rozvoj od roku 2012**

Bakalářská práce

Autor práce: Alena Panovská

Studijní program: Žurnalistika

Vedoucí práce: PhDr. Jana Čeňková, Ph.D.

Rok obhajoby: 2021

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne **29. dubna 2021**

Alena Panovská

Bibliografický záznam

PANOVSKÁ, Alena. *Regionální zpravodajství České televize a jeho rozvoj od roku 2012*. Praha, 2021. 96 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Jana Čeňková, Ph.D.

Rozsah práce: 103 190 znaků

Abstrakt

Bakalářská práce *Regionální zpravodajství České televize a jeho rozvoj od roku 2012* se zaměřuje na proces plnohodnotného začlenění regionálního zpravodajství do vysílání České televize. Na základě poznatků shromážděných z rozhovorů s osobnostmi, které byly rozvoji přítomny či k němu dopomohly, dokumentů ČT, záznamu vysílání, statistik a dostupné literatury se snaží přiblížit podmínky a předpoklady rozvoje, jeho průběh a výslednou podobu – tedy odpovědět na otázky proč, kdy, jak a s jakým úspěchem. Stručně shrnuje historii a zásadní milníky ve vývoji, definuje právní rámec a výchozí pozici, popisuje budování studií v letech 2016 a 2019 a další infrastruktury dotvářející dnešní podobu regionálního zpravodajství ČT, analyzuje fungování regionálních redakcí a jejich členů na základě konkrétních příkladů, např. hodnotí adaptaci na situaci spojenou s pandemií koronaviru. Představuje plány do let následujících a nastínění směru dalšího vývoje. Namísto detailního zkoumání se pokouší představit jednotlivé oblasti, v nichž se dynamický rozvoj projevil nejcitelněji, a upozornit na souvislosti mezi nimi, tedy zasazovat do kontextu. V rámci příloh nabízí náhled do studií a přepis rozhovorů.

Abstract

The Bachelor thesis *Czech Television Regional Newscast and its Development since 2012* focuses on the full-fledged integration of regional newscast into Czech television broadcasting. Based on the knowledge gathered from interviews with people, who witnessed the proces or took part in it, the documents of ČT, the recordings of broadcasts, statistics and available literature, it tries to approximate the conditions and presuppositions of development, its course and its results – that is, to answer why, when, how and how successfully. It briefly summarizes the history and milestones in development, defines the legislation and the starting position, describes the building of television studios in 2016 and 2019 and other infrastructure completing the present form of regional news. It analyzes the functioning of regional redactions and their rmembers based on particular examples, and evaluates the adaptation to the situation associated with the coronavirus pandemic. It presents plans for the years ahead and outlines the direction of further development. Instead of examining in details, it attempts to present the areas where dynamic development has manifested itself most clearly and to draw attention to the links between

them, to simply put them in context. Within the attachments it offers insight into studios and the transcriptions of the interviews.

Klíčová slova

Regionální zpravodajství, Česká televize, rozvoj, veřejnoprávní médium, regionální vysílání

Keywords

Regional newscast, Czech television, development, public-service media, regional broadcasting

Title

Czech Television Regional Newscast and its Development since 2012

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí práce PhDr. Janě Čeňkové, Ph.D. za odborné vedení a konzultantovi práce Danielu Juříčkovi za trpělivý a nápomocný přístup. Dále pánům Zdeňku Šámalovi, Michalu Klokočnickovi, Antonínu Brušíkovi a Michalu Skálovi za ochotné sdílení vlastních znalostí a zkušeností. V neposlední řadě pak své rodině za podporu při psaní této práce.

Obsah

Úvod	2
1 Historie a milníky	4
2 Fungování	7
2.1 Struktura	7
2.2 Hospodaření a financování	10
2.3 Právní regulace regionálního vysílání ČT	11
3 Pořady	13
3.1 Události v regionech	15
3.2 Přesah	16
4 Rozvoj	18
4.1 Předpoklady	20
4.1.1 Specifika práce v regionálních redakcích	23
4.2 Regionální studia	24
4.2.1 První vlna nových studií v roce 2016	28
4.2.2 Druhá vlna nových studií v roce 2019	30
4.3 Technologický rozvoj	31
5 Regionální zpravodajství v době koronaviru	36
6 Příklady událostí pokrývaných regionálními zpravodaji	38
6.1 Vlakové neštěstí u Perninku	39
6.2 Krajské a senátní volby 2020	41
7 Plán budoucího rozvoje	42
Závěr	44
Summary	46
Použitá literatura a zdroje	48
Teze bakalářské práce	54
Seznam příloh	57
Přílohy	58

Úvod

Tato práce si vytyčuje za cíl shrnutí rozvoje regionálního zpravodajství České televize (dále ČT) od roku 2012 do doby současné. Stručně seznamuje s historií a s ní spojenými zásadními předpoklady pro rozvoj, změnami ve fungování regionálních redakcí ve světle aktuálních událostí, představuje práci jejich členů a nastiňuje další pravděpodobný vývoj. Namísto detailního rozboru se snaží o představení jednotlivých segmentů, jejich zasazení do celkového kontextu, a tím definování pozice regionálního zpravodajství ČT na mediální scéně a jeho významu pro diváky. Právě interpretace, odhalování a specifikace významu jsou podstatou práce s kvalitativními daty.¹

K výběru tohoto zaměření bakalářské práce mě kromě pracovní příležitosti přivedlo zjištění o nízkém povědomí o tomto odvětví spojené s velmi omezeným počtem literatury zabývající se regionálním zpravodajstvím (dále RZ).

Hlavním zdrojem pro mne byly rozhovory s osobami, které byly rapidnímu rozvoji přítomny či k němu přispěly – ředitel zpravodajství a sportu ČT Zdeněk Šámal, šéfredaktor regionálního zpravodajství Michal Klokočník, vedoucí redaktor regionů Západ Antonín Brušík, vedoucí technické a provozní podpory OZ Michal Skála. K doplnění informací jsem využila ročenky, výroční zprávy a další dokumenty ČT, jež se ovšem z kapacitních důvodů zmiňují pouze o nejvýraznějších faktických změnách; dále pak odborné publikace, které se ale převážně zabývají regionálním zpravodajstvím jen okrajově; a bakalářské či diplomové práce na podobné téma.

Regionální zpravodajství bylo součástí informačního servisu, který Česká televize svým divákům nabízela, od jejího počátku. Tuto tradici převzala ČT po své předchůdkyni, Československé televizi.² V její éře záviselo zřizování jednotlivých redakcí kromě dostupnosti televizního signálu třeba i na umístění sídla okresního výboru KSČ.³

¹ SEDLÁKOVÁ, Renáta. Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky. Fourth edition. Praha: Grada, 2014, s. 396

² Česká televize vznikla k 1. lednu 1992

³ KRÁTKÁ, Veronika. Regionální zpravodajství ČT v letech 1992–2012 pohledem pracovníků televize. Praha, 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií. s. 59

Pozice regionálního zpravodajství se však v průběhu let výrazně měnila a jeho přínos byl dlouho zpochybňován. Přitom začátky vysílání konkurenční TV NOVA založeného právě na informacích z krajů jasně ukazovalo, jaký význam má. Ve veřejnoprávní televizi se větší pozornost začala k regionům upínat až v roce 1998.⁴Přestože se tato práce soustřeďuje na období od roku 2012, nelze tento považovat za přelomový počátek rozvoje regionálního zpravodajství ČT. Jedná se o postupný proces, jehož úspěšnost se odvíjí od skloubení finančních možností, technické vybavenosti a práce s lidskými zdroji, ale i dalších faktorů. Ústřední postavou celého projektu regionalizace je současný generální ředitel ČT Petr Dvořák, jenž deklaroval plány na zesílené zaměření na regiony již v roce 2011⁵, opomenout nelze ředitele zpravodajství Zdeňka Šámala.

Z původně opovrhovaného odvětví se regionální zpravodajství postupně stalo nedílnou součástí programového schématu, a to nejen na zpravodajském programu ČT24, ale i na plnoformátových ČT1 a ČT2.

Oproti schválené tezi bylo po projednání s konzultantem a vedoucí práce provedeno několik změn vycházejících z poznatků získaných během psaní a se záměrem zkvalitnění výsledku této práce. Tyto úpravy mají za cíl netříštit pozornost do několika různých směrů, ale lépe vykreslit souvislosti mezi jednotlivými segmenty, a tím zřetelněji představit fungování regionálního zpravodajství jako celku.

Název podkapitoly 4.2.3 *Multifunkčnost lidských zdrojů* byl zpřesněn na 4.1.1 *Specifika práce v regionálních redakcích*, čímž byl částečně předefinován její obsah. Podkapitola se nyní nezabývá pouze náplní práce zaměstnanců a externích dodavatelů, ale popisuje zároveň i okolnosti, jimž se musí přizpůsobit. Zároveň byla tato podkapitola přesunuta tak, aby její obsah logicky navazoval na představení předpokladů rozvoje regionálního zpravodajství.

Vzhledem k tomu, že tematika jednotlivých kapitol se částečně překrývá, nebyla kapitola 4.2.4 *Koordinace regionálního vysílání* vyčleněna jako samostatná, nýbrž byl její obsah rozčleněn do kapitol jiných, které svým zaměřením odpovídají.

⁴ Rozhovor se Zdeňkem Šámalem vedla Alena Panovská 3. února 2021, přepis je součástí přílohy (č. 13)

⁵ VIZE 2012-21: ČT sází na regiony, vysílání v HD kvalitě a digitalizaci archivu | E15.cz [online]. © 2001 [cit. 2021-04-02]. Dostupné online na: <https://www.e15.cz/clanek/byznys/ostatni/vize-2012-21-ct-sazi-na-regiony-vysilani-v-hd-kvalite-a-digitalizaci-archivu-711907>

Kapitola 4.4 *Sociální sítě* byla taktéž zrušena jako samostatná a její obsah byl zahrnut do kapitoly 4.3 *Technologický rozvoj*. Důvodem je skutečnost, že sociální sítě a jejich využívání přispělo k rozvoji podobným dílem jako další technologie v této práci zmíněné (drony, mobilní telefony, přenosové batohy atd.), a tudíž není důvod pro jejich zvláštní vyčlenění.

Podobně byl obsah původně plánované kapitoly 6.1 *Povodně 2013* zahrnut do textu kapitoly 6 *Příklady událostí pokrytých regionálními zpravodaji*. V něm jsem popsala práci redakcí při informování o událostech na začátku sledovaného období obecně, nejen při povodních, čímž jsem definovala výchozí stav, a následně navázala s rozbohem konkrétních příkladů v podkapitolách 6.1 *Vlakové neštěstí u Perninku* a 6.2 *Krajské a senátní volby 2020*. K tomuto kroku jsem přistoupila především z kapacitních důvodů, tj. aby mohl být větší prostor věnován způsobu pokrývání událostí na konci sledovaného období, tedy s využitím všech možností, které proces dynamického rozvoje přinesl.

1 Historie a milníky

Jak již bylo nastíněno v úvodu, regionální zpravodajství je s Českou televizí pevně spjato. Jeho výsledná podoba a to, jaký podíl ve vysílání v průběhu let zaujímalo, se odvíjelo od několika faktorů, mezi něž mimo jiné patří propracovanost systému koordinace výroby.

V době analogových technologií se musely regionální štáby potýkat se z dnešního pohledu téměř nepochopitelnými těžkostmi při transportu materiálu natočeného na filmové a zvukové pásy či kazety ke zpracování do centrálního pracoviště. V praxi fungovaly dva způsoby. Buď se k přenosu záznamu analogickými trasami (tzv. trasování) využívaly vysílací věže, k nimž bylo však nutné dojíždět, nebo se materiály posílaly autobusovými spoji, načež se zpracovávaly podle scénářů a tzv. soupisek, které k nim odesílatelé přikládali.

Nástup digitálních technologií v roce 2003 přinesl výrazné usnadnění shromažďování i transportu materiálu z regionů. Výbava jednotlivých redakcí zůstávala na základní úrovni. Štáby používaly tzv. kamerový řetězec, v němž byla kamera, příslušenství ke kameře, zvuková aparatura a střižna. Digitální střižny umožnily kromě nelineárního stříhu

zpracování materiálu přímo v redakcích, následně se posílal digitální cestou skrz kontribuční síť. Tento postup znamenal, že redaktoři z regionů měli kontrolu nad výslednou podobou svých reportáží, a též zrychlení celého procesu. Zároveň se malé redakce staly o poznání méně závislémi na redakcích velkých.

Redakce však dlouho nedisponovaly zařízením schopným přenášet živé vstupy (například přenosovými batohy či mobilními telefony). Vystal-li tedy požadavek na živý vstup z regionu, musel být na místo vyslán SNG nebo přenosový vůz, který zprostředkoval jejich odbavení.⁶

Určitým mezistupněm v cestě za plnohodnotnými studií byla realizace klíčovaných živých vstupů ve snímácích koutech (2012), později za pomoci klíčovacích plachet a stěn, tzv. *green screenů*, v roce 2016.⁷ Tato technika kompozice dvou obrazových vrstev do jedné výsledné je využívána jak ve filmu, tak ve zpravodajství, například k vytvoření studia hlavní zpravodajské relace ČT *Události*. V případě regionálních studií se jednalo o naklíčování prostředí daného města.

Za průlomový se dá pro regionální zpravodajství ČT označit rok 2016. Na konci prvního pololetí vrcholil zahájením pilotního vysílání proces přípravy nových televizních studií v Českých Budějovicích a Hradci Králové, které se ihned po zprovoznění velkou měrou zapojila do vysílání programu ČT24. Tato studia znamenala důležitý mezník v rámci projektu regionalizace televizního vysílání, zlepšila úroveň pokrytí českých krajů a zároveň lehce pozměnila pozici televizních studií Brno a Ostrava, jejichž minimální podíl na vysílání je stanoven zákonem.

Větší počet obsahu směřujícího z nově vzniklých studií donutil zákonem zřízená studia s dlouholetou tradicí produkovat více obsahu a podle šéfredaktora RZ Michala Klokočníka došlo k vytvoření jakési „zdravé konkurence“.⁸ Díky začlenění živě moderovaných samostatných programových bloků z krajů a intenzivnějšímu vytváření obsahu pro tradiční

⁶ Rozhovor s Michalem Klokočníkem vedla Alena Panovská 30. března 2021, přepis je součástí přílohy (č. 15)

⁷ Rozhovor s Michalem Skálou vedla Alena Panovská 12. dubna 2021, přepis je součástí přílohy (č. 16)

⁸ Rozhovor s Michalem Klokočníkem, 30. března 2021 (Příloha č. 15)

relace se objem stopáže regionálního vysílání z Čech ztrojnásobil.⁹ Zahájením projektu iReportér reflektovala Česká televize sílící trend tzv. participativní žurnalistiky. Hlavním zprostředkovatelem myšlenky „blíže k lidem, blíže k událostem“ mělo být právě regionální zpravodajství.¹⁰

Tento záměr byl naplněn, což dokazují i statistiky, nejvíce diváckých příspěvků se objevuje v regionálních pořadech, především v *Týdnu v regionech* – například v roce 2018 našlo v rámci vysílání využití 4441 příspěvků, z toho 2255, tedy více než polovina, v relacích *Týden v regionech*.¹¹

Expanze nadále pokračovala o tři roky později vybudováním krajských televizních studií v Ústí nad Labem a Plzni. Tímto krokem bylo dosaženo dostatečného pokrytí všech oblastí Čech.

Že regionální zpravodajství České televize ušlo v průběhu let velký kus cesty, mohlo naplno potvrdit v roce 2020, během nějž bylo prověřeno fungování právě vybudované ucelené sítě regionálních redakcí. Hlavním tématem téměř celého roku se stala pandemie Covidu-19, která zásadně změnila provoz nejen regionálního zpravodajství, ale celé České televize. Paradoxně však neměla pouze negativní dopady, poněvadž posílila zájem diváků o aktuální zprávy z různých koutů země. Pořad *Události v regionech*, který si dlouhodobě drží nadprůměrné hodnocení z hlediska divácké spokojenosti, zaznamenal velký nárůst sledovanosti, v průměru relaci sledovalo půl milionu diváků denně. A informace z krajů měly své pevné místo i v *Událostech* – v průměru se každý den objevilo přibližně sedm příspěvků v různé formě.¹²

V souhrnu vykázalo regionální zpravodajství další nárůst výroby oproti předešlému roku, když do programu ČT24 přispělo 769 hodinami vysílání (o 114 hodin více než v roce 2019) a celkem 697 samostatnými bloky (o 345 více, tedy jednou tolik než v roce 2019).¹³

⁹ČESKÁ TELEVIZE. Česká televize v letech 2011-2017. [online].29. září 2017. [cit. 2021-01-05]. s.52

¹⁰ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2015 [online]. 2016, 22. ledna 2016, [cit. 2021-01-07].s.9

¹¹ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2018. [online]. © 1996-2021 [cit. 2020-12-05].s. 43

¹²ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2020. [online]. © 1996-2021 [cit. 2021-04-15].s.38

¹³ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2020. [online]. © 1996-2021 [cit. 2021-01-15].s. 38

Do těchto čísel se výrazně promítl podíl studií České Budějovice, Hradec Králové, Plzeň a Ústí nad Labem. Novinkou se silnou diváckou odezvou byl projekt Českem tam a zpět s Českou televizí vysílaný v letních měsících se záměrem podpory turisticky atraktivních destinací zasažených pandemií.

2 Fungování

2.1 Struktura

Paralelně ke změnám pozice regionálního zpravodajství v rámci struktury České televize se měnilo i jeho umístění na mapě České republiky. Momentální rozložení redakcí bylo vždy kompromisem mezi vzrůstajícím významem tohoto odvětví a rozpočtovými možnostmi veřejnoprávního média.

V roce 1992 měla ČT své pobočky v těchto městech: Kladno, Kolín, Ústí nad Labem, Liberec, Most, Plzeň, Cheb, Karlovy Vary, Tábor, České Budějovice, Pardubice, Hradec Králové, Jihlava, Olomouc a Zlín.¹⁴ Toto rozložení se během následujících let několikrát změnilo, především z finančních důvodů se mnoho redakcí zrušilo a po pár letech opět obnovilo. Takový osud potkal například redakci v Českých Budějovicích, Pardubicích, Liberci nebo Jihlavě (zrušeny během působení Otakara Černého v letech 1995 – 1998). Měnilo se i rozdělení poboček do jednotlivých oblastí – kupříkladu v roce 2000 přešly redakce ve Zlíně a Olomouci, původně spadající pod Prahu, pod Brno, resp. Ostravu.¹⁵

V první polovině roku 2015 získala svou redakci i Praha a Střední Čechy.¹⁶

Stejně nezůstávalo ani složení štábů. V rámci úsporných opatření se počet lidí ve štábu spíše snižoval, a to až do roku 2005, kdy kvůli vzniku ČT24 vzrostly požadavky na objem dodávaného materiálu, což vedlo k nabírání produkčních (pozice zrušená v roce 1995 Otakarem Černým).¹⁷ S čtyřmi novými studii počet pracovníků opět narostl.

¹⁴ČESKÁ TELEVIZE. Ročenka České televize 1992. 1. vyd. Praha: Česká televize, 1993

¹⁵ KRÁTKÁ, Veronika. Regionální zpravodajství ČT v letech 1992–2012 pohledem pracovníků televize. Praha, 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií. s.60

¹⁶ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2015 [online]. 2015, 20. července 2015, [cit. 2020-12-07]., s.4

¹⁷ KRÁTKÁ, Veronika. Regionální zpravodajství ČT v letech 1992–2012 pohledem pracovníků televize. Praha, 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií. s. 61

Regionální redakce musí čelit tlaku na pokrývání událostí z vlastních zdrojů. Dojde-li při mimořádných událostech velkého rozsahu k personálnímu nedostatku, osvědčila se spolupráce mezi sousedními regiony, tak, aby byly zajištěny živé vstupy i natočení reportážního materiálu.

Důkazem lehce opomíjeného významu regionálního zpravodajství v minulosti je i skutečnost, že bylo v 90. letech po zrušení funkce vedoucího RZ podřízeny vedoucímu domácí rubriky, což se změnilo až s nástupem Zdeňka Šámala na pozici šéfredaktora zpravodajství v roce 1998.¹⁸

Víceméně samostatné fungování TS Brno a Ostrava omezila v září 2013 restrukturalizace zpravodajství - výroba a realizace obou studií se vrátily metodicky do podřízenosti ředitele zpravodajství ČT, a jejich řízením byl pověřen šéfredaktor regionálního zpravodajství, čímž bylo dosaženo narovnání organizační struktury a užšího sepjetí obou složek.¹⁹ Během další fáze v roce 2014 došlo k přesunu všech regionálních redakcí v Čechách, tedy celkem 22 štábů, do podřízenosti šéfredaktora regionálního zpravodajství.²⁰ Vytvořeny byly funkce zástupce šéfredaktora a dalších dvou vedoucích redaktorů. Tyto organizační úpravy vyústily v až stoprocentní navýšení množství materiálu z regionálních redakcí.²¹

V roce 2019 byl na post šéfredaktora regionálního zpravodajství v Praze jmenován dosavadní vedoucí redaktor divize Severovýchod Michal Klokočník. Jeho zástupcem je někdejší šéfredaktor RZ v Brně Roman Ondrůj.

Vedoucí redaktori spravují pět oblastí – východní Čechy (Královehradecký a Pardubický kraj) Denis Gaidoš, jižní Čechy a Vysočinu Aleš Hazuka, severní Čechy (Ústecký a Liberecký kraj) Tomáš Kopecký, západní Čechy (Plzeňský a Karlovarský kraj) Antonín Brušík a střední Čechy (Praha a Středočeský kraj) Václav Svoboda. Rozčleňování divizí z původních tří (Čechy, Morava a Slezsko) probíhalo průběžně, například i po vzniku studií podléhaly Ústí nad Labem a Plzeň vedení v Hradci Králové, resp. Českých

¹⁸ Rozhovor se Zdeňkem Šámalem, 3. února 2021 (Příloha č. 13)

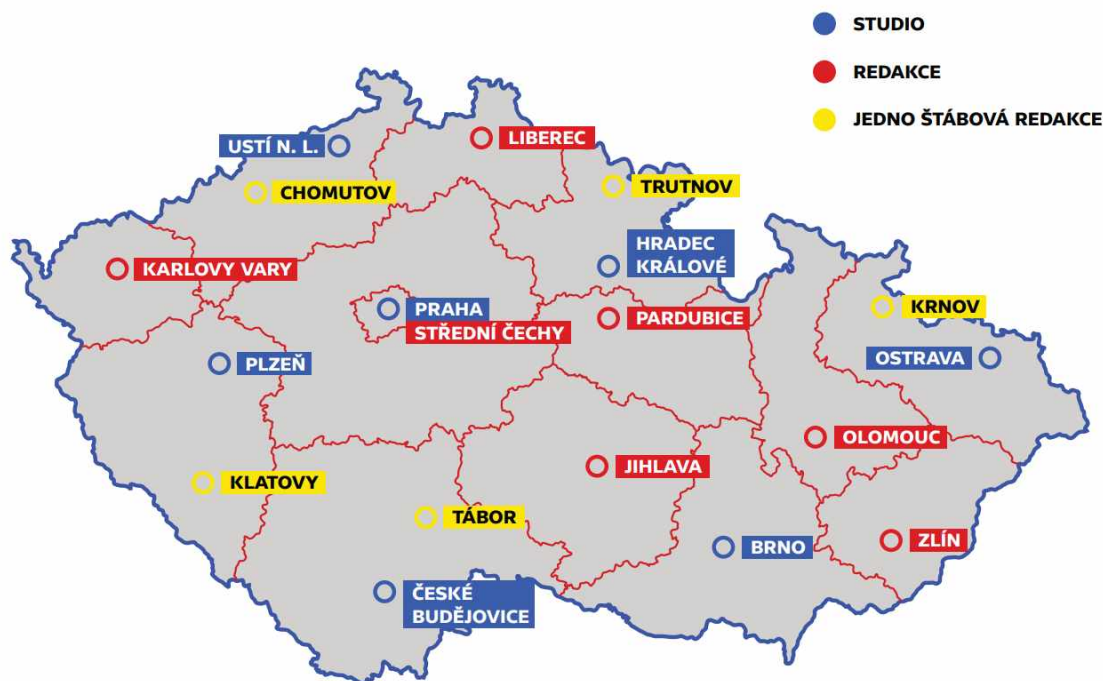
¹⁹ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2013 [online]. 2014, 24. ledna 2014, [cit. 2020-10-13]., s. 5

²⁰ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2014 [online]. 2014, 21. července 2014, [cit. 2020-10-13]., s. 3

²¹ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2014 [online]. 2015, 22. ledna 2015, [cit. 2020-10-13]., s. 7

Budějovicích. Proces fragmentace divízi byl formálně zakončen na přelomu let 2020 a 2021 zformováním redakce pro Prahu a Střední Čechy s vlastním vedoucím redaktorem.²² Vedoucím redaktorem TS Brno je Petr Albrecht a na chod regionální redakce v TS Ostrava dohlíží Radek Wiglasz.

Ke konci roku 2020 tedy Česká televize disponovala těmito regionálními pobočkami: studii v Praze, Brně, Ostravě, Ústí nad Labem, Hradci Králové, Českých Budějovicích a Plzni; redakcemi v Liberci, Karlových Varech, Jihlavě, Pardubicích, Zlíně a Olomouci; a jednoštábovými, tzv. podpůrnými redakcemi v Krnově, Táboře, Chomutově, Klatovech a Trutnově. (viz mapa regionálních redakcí níže)

Mapa regionálních redakcí

²² Rozhovor s Michalem Klokočником, 30. března 2021 (Příloha č. 15)

2. 2 Hospodaření a financování

Zabezpečení chodu redakcí po finanční stránce je v gesci vedoucích redaktorů a produkční složky. Jejím úkolem je dohled nad čerpáním financí, zajištění výrobních procesů na základě požadavků redakce a zajištění nasazení realizačních pracovníků. Vedoucí redaktor v součinnosti s vedoucím produkce zodpovídá za plnění rozpočtu šéfproducentovi.

Zatímco v předchozích letech čerpaly redakce z rozpočtu regionálního zpravodajství, od roku 2021 jsou redakcím s vedoucími redaktory vyčleňovány výrobní rozpočty vlastní. Tyto prostředky jsou nadále přerозdělovány v rámci divize, největší sumy zůstávají přirozeně v oblastních zpravodajských studiích, poměrné částky získávají ale i krajské a podpůrné redakce. Kromě toho jsou vymezovány rozpočty i pro zákonem zřízená studia v Brně a Ostravě – náklady na provoz brněnského studia se pohybují kolem 40 milionů korun ročně, zatímco TS Ostrava operuje zhruba s 20 miliony korun, to je ovlivněno mimo jiné počtem externích dodavatelů.²³

Redakcím je přidělen roční rozpočet rozdělený do čtyř kvartálních. Jednou za čtvrt roku se koná schůzka šéfredaktora regionálního zpravodajství, šéfproducenta, vedoucího redaktora, vedoucího produkce a ekonoma. Přehled o skutečném čerpání zpracovává a zde předkládá ekonomka zpravodajství. Při překročení vymezeného rozpočtu v jednom kvartále musí dojít k úpravě čerpání ve čtvrtletí následujícím, aby bylo docíleno stavu rovnováhy v rámci rozpočtu celoročního. Zároveň musí být překročení řádně zdůvodněno šéfproducentovi, jenž návrh rozpočtu připravuje, a šéfredaktorovi RZ.

Rozpočet sestává ze dvou složek, režijní a výrobní. Prvně jmenovaná je vyčleněna na pokrytí potřeb kanceláří a chodu redakce, vybavení mobilními telefony, počítači, nákup kostýmů atd. Složka výrobní zahrnuje náklady přímo spojené s výrobou (například i na dekorace, stavební úpravy či technologie a náklady na externí zdroje).²⁴

Přestože je rozpočet na následující rok deklarován na konci roku předcházejícího a jeho dodržování je závazné, dochází v průběhu roku k operativním úpravám. Při předem

²³ Daniel Juříčka, osobní konzultace dne 2. dubna 2021

²⁴ Daniel Juříčka, osobní konzultace dne 2. dubna 2021

plánovaných událostech, jakými jsou například volby, dochází dopředu k navýšení předpokládaných výloh. V případě nepředvídatelných mimořádných událostí (živelné katastrofy, mimořádné volby), jejichž vlivem by mohlo dojít nebo již došlo k překročení finančního limitu, rozhodují o dalším postupu šéfproducent s šéfredaktorem regionálního zpravodajství.²⁵

Náklady na vybudování nových studií v letech 2016 a 2019 byly vyčísleny vedoucím projektu a následně schváleny generálním ředitelem ČT jako samostatná investiční položka.

2.3 Právní regulace regionálního vysílání ČT

Přestože jsou regionální média často považována za synonymum médií lokálních²⁶, své vlastní definice se dočkala až o několik let později.

Zákony č. 468/1991 Sb., resp. 231/2001 Sb. pracovaly pouze s termíny „lokální program“ a „místní vysílání“. To bylo vymezeno jako „vysílání rozhlasového nebo televizního programu určeného svým dosahem pro místně vymezenou oblast a pro tuto oblast vytvářeného.“²⁷

První zákonné kodifikace²⁸ se regionálnímu vysílání dostalo až ve znění novely č. 235/2006 Sb. V ní se „regionální vysílání“ definuje jako „rozhlasové nebo televizní vysílání, které může ve vymezeném územním rozsahu přijímat více než 1 % a méně než 70% obyvatel České republiky počítaných podle údajů vyplývajících z posledního sčítání lidu.“²⁹

²⁵ Daniel Juříčka, osobní konzultace dne 2. dubna 2021

²⁶ Slovník spisovného jazyka českého definuje tyto dva pojmy následovně:

lokální - příd. (z lat.) *vztahující se jen k jistému místu; místní:*

regionální příd. (z lat.) 1. *týkající se urč. oblasti; kraje jako součásti většího územního celku; krajový 1, oblastní:*

²⁷ Zákon č. 231/2001 Sb., § 2, odst. 1, písm. e)

²⁸ LOKŠÍK, Martin: Regionální televizní zpravodajství ve vysílání celoplošných televizí. In WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka (ed.). Regionální média v evropském kontextu. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007, s. 73.

²⁹ Zákon č. 231/2001 Sb., § 2, odst. 1, písm. e) ve znění novely č. 235/2006 Sb

Českou televizi zřizuje Zákon České národní rady o České televizi č. 483/1991 Sb. Ten ČT ukládá povinnost plnění veřejné služby v oblasti televizního vysílání mimo jiné tím, že:

„v oblasti zpravodajských a publicistických pořadů zajišťuje regionální vysílání prostřednictvím televizních studií České televize (dále jen "televizní studia") pro území jejich působnosti. Regionální vysílání každého televizního studia musí vyváženě obsahovat příspěvky z celého území jeho působnost“³⁰

Ve svém původním znění však ustanovení o regionálním zpravodajství neobsahoval. Zásadní změnu ve vnímání úlohy televizních studií v Brně a Ostravě přinesla novela 39/2001 Sb., která konkretizovala požadavky na zapojení těchto studií do vysílání v podobě, která se dosud nezměnila. V současné době tedy platí podle §12 novely 252/2017 Sb. následující:

„(3) ... Časový rozsah regionálního vysílání zpravodajských a publicistických pořadů podle § 3 odst. 1 písm. c) činí u Televizního studia Brno a Televizního studia Ostrava alespoň 25 minut denně; u televizních studií zřizovaných generálním ředitelem podle § 9 odst. 9 může být doba takového vysílání kratší.³¹ – Tato věta byla doplněna v rámci novely č. 82/2005 Sb.³²

(4) Podíl vysílání televizních studií na celostátních vysílacích okruzích musí činit minimálně 20 % celkového vysílacího času České televize v měsíčním úhrnu.³³ – Tento odstavec byl doplněn v rámci novely č. 39/2001 Sb.³⁴

V obdobném smyslu pouze s kosmetickými úpravami hovoří i Statut ČT – konkrétně v Článku II zabývajícím se veřejnou službou ČT a Článku VI věnovaném televizním studiím.³⁵

³⁰Zákon č. 483/1991 Sb., § 3, odst. 1, písm. d)

³¹Zákon č. 483/1991 Sb., § 12, odst. 3, ve znění novely č. 252/2017 Sb.

³²Zákon č. 483/1991 Sb., § 12, odst. 3, ve znění novely č. 82/2005 Sb.

³³Zákon č. 483/1991 Sb., § 12, odst. 4, ve znění novely č. 252/2017 Sb.

³⁴Zákon č. 483/1991 Sb., § 12, odst. 3, ve znění novely č. 39/2001 Sb

³⁵ STATUT ČESKÉ TELEVIZE schválený Radou ČT dne 27. ledna 2021. Dostupný online na: https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/statut-ct/pdf/statut-ct.pdf?verze=2021-01-29&_ga=2.111740685.860432247.1619357925-169395406.1579168885

Ve svých výročních zprávách předkládaných Radě ČT Česká televize informuje o úspěšnosti naplnění požadovaných kvót. Vzhledem k nárůstu počtu televizních studií je zajímavé, že pevně stanovený časový rozsah platí pouze pro TS Brno a TS Ostrava. A to i přesto, že v září roku 2017, kdy tato verze 14 původního zákona o České televizi vznikla, již plně fungovala televizní studia v Českých Budějovicích a Hradci Králové.

Právě odstavec 4 §12 Zákona o ČT hovořící o povinném podíl TS Brno a Ostrava na vysílání ČT se jeví mírně problematickým. Poprvé byl stanovený limit překročen v roce 2007 (21,8%).³⁶ Již několik let však společný podíl TS Brno a TS Ostrava na odvysílaných pořadech České televize setrvává pod hranicí 20%, zhruba mezi 15 a 19%, čímž by kvóta naplněna nebyla. Podle výroční zprávy z roku 2015 souvisí tento stav s tematickými programy ČT24 (vznik 2005) a ČT sport (vznik 2006, původně ČT4), které se za celoplošné vysílací okruhy pokládají od září 2010³⁷, avšak „u nich nelze z praktických důvodů naplnit 20% podíl regionálních studií“.³⁸

Od roku 2012 se ve výroční zprávě objevuje poznámka k chápání ustanovení pouze ve vztahu k plnoformátovým kanálům ČT1 a ČT2: „Rada ČT vnímá ustanovení Zákona o ČT, § 12, odst. 4, v jeho původním smyslu, tedy tak, že se toto ustanovení vztahuje k plnoformátovým kanálům ČT1 a ČT2.“³⁹ Na těchto kanálech představuje společný podíl TS Brno a TS Ostrava zhruba čtvrtinu, Rada ČT tedy konstatuje plnění zákona.

3 Pořady

V průběhu let mnoho regionálních pořadů vzniklo, jiné zanikly. Některé původně regionální, jako je například *Toulavá kamera*, se díky vysoké sledovanosti staly celostátními. Programové schéma a výroba pořadů se pružně přizpůsobuje aktuálním potřebám.

³⁶ ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2007. [online]. © 1996-2021 [cit. 2020-11-18]., s.16

³⁷ ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2010 – Příloha 5.7 Vysílání České televize v roce 2010 v grafech (porovnání roku 2010/2009). [online]. © 1996-2021 [cit. 2020-11-18].

³⁸ ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2015. [online]. © 1996-2021 [cit. 2020-11-18]., s. 107

³⁹ ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2012. [online]. © 1996-2021 [cit. 2020-11-18]., s. 101

Regiony ČT24

Živě moderovaný zpravodajsko-publicistický pořad se stopáží 52 minut. Je vysílán na programu ČT24 každou sobotu po 11 hodině střídavě z Brna, Prahy a Ostravy. Nabízí prostor pro diskuzi nad tématy, videopříspěvky, reakce diváků, zprávy ze sociálních sítí či živé vstupy; součástí je i soutěž o nejlepší iReportérské video.⁴⁰

Týden v regionech

Zpravodajsko-publicistický magazín vysíláný od roku 2015 každou sobotu ve 12:00 na ČT1. V 26 minutách nabízí divákům rozšířené reportáže odvysílané v *Událostech* v regionech, politická, společenská i kulturní témata a rozhovory s hosty o aktuálním dění. To vše v mutacích pro Moravu a Slezsko, pražské vydání nahradil pořad *Z metropole*.⁴¹

Z metropole

Reportážní týdeník na ČT1 věnovaný dění v hlavním městě. Každou sobotu ve 12 hodin přináší ve 26 minutách novinky i vzpomínky, pozvánky na kulturní akce, seznamuje diváky se zajímavými místy a fenomény. Obsahuje různé rubriky – Stalo se před časem, Bydliště Praha, Ve stínu sv. Víta, Na cizím území nebo Umělecké ateliéry a dílny. Premiéru na obrazovkách měl 9. září 2006, editorem je Petr Sojka.⁴²

Zajímavosti z regionů

Pásmo vybraných reportáží vysílané od roku 2004 každou neděli v 6:00 ve třech mutacích. Každý díl má hlavní téma spojené s místem, na němž je natočen.

V rámci *Zajímavostí* vysílaných z ostravského studia mají premiéru i *Wiadomości w języku polskim*, pěti až šestiminutové zprávy v polském jazyce s českými titulky mapující nejdůležitější události v národnostně smíšené česko-polské příhraniční oblasti.⁴³

⁴⁰ Regiony ČT24 — Česká televize. Česká televize [online]. © [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/12094108610-regiony-ct24/>

⁴¹ LOKŠÍK, Martin: Regionální televizní zpravodajství ve vysílání celoplošných televizí. In WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka (ed.). Regionální média v evropském kontextu. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007, s. 76.

⁴² Z metropole — Česká televize. Česká televize [online]. © [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10116288835-z-metropole/>

⁴³ Wiadomości w językupolskim — Česká televize. Česká televize [online]. © [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10000000043-wiadomosci-w-jezyku-polskim/>

Týden v justici

Zpravodajský týdeník věnovaný právu a justici, který začala vysílat brněnská redakce v roce 2015.

3.1 Události v regionech

Události v regionech jsou hlavní regionální zpravodajskou relací České televize vysílanou ve třech regionálních mutacích z Prahy a TS Brno a Ostrava.

První epizoda byla odvysílána 1. ledna 2007. Jejich předchůdcem byly *Večerníky* (součástí zpravodajství od roku 1992), později *Večerník z Čech* (z Prahy), *Jihomoravský večerník* (z Brna) a *Report* (z Ostravy).⁴⁴ Jejich vysílání bylo ukončeno v roce 2008, kdy byly sloučeny pod jednotný název *Události v regionech*.⁴⁵ Brněnská a ostravská redakce nabízí navíc *Události v regionech Plus* – krátké komentované zpravodajství ve formě čtených zpráv doplněných živými vstupy.

Při uvedení na obrazovky v roce 2007 byla desetiminutová relace zařazena v programu na čas 19:25, tedy bezprostředně za *Události*, které se z 19:15 přesunuly na 19. hodinu.⁴⁶

Již od 30. června následujícího roku však mají *Události v regionech* svůj prostor vyhrazen od 18:00 hodin, také stopáž se prodloužila na dodnes platných 25 minut.⁴⁷ V září 2013 proběhlo dramaturgické sjednocení všech mutací.

Relace informuje o aktuálním dění v jednotlivých krajích ČR. Náplní reportáží je široké spektrum témat – společenské jevy, regionální politika, zdravotnictví, kultura a sportovní akce, doprava, kalamity, podniková sféra, zemědělství či školství.⁴⁸

⁴⁴ ČESKÁ TELEVIZE. Ročenka České televize 1992. 1. vyd. Praha: Česká televize, 1993

⁴⁵ ZBOŽÍNKOVÁ, Šárka. Regionální zpravodajství České televize mezi lety 2006 a 2009. Praha : Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, 2010. s.24

⁴⁶ ZBOŽÍNKOVÁ, Šárka. Regionální zpravodajství České televize mezi lety 2006 a 2009. Praha : Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, 2010. s. 21

⁴⁷ ZBOŽÍNKOVÁ, Šárka. Regionální zpravodajství České televize mezi lety 2006 a 2009. Praha : Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, 2010. s. 22

⁴⁸ Media Tenor. Analýza zpravodajství českých televizí a ČRo (rok 2020). Leden 2021. [cit. 2021-04-06], s.13. Dostupné na: <https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1746.pdf?v=1>

Pořad je vysílán na ČT1 a ČT24. ČT 1 vysílá verzi příslušného regionu (PHA, JM, SM), ČT24 verzi pražskou, zbylé dvě reprizuje v nočních hodinách. Od 30. října 2019 jsou díky rekonfiguraci multiplexu regionální mutace dostupné ve vysokém rozlišení. Do té doby byly v pozemním vysílání k dispozici pouze v rámci DVB-T, a tedy v rozlišení standardním.⁴⁹

Krátce po vyhlášení nouzového stavu souvisejícího s pandemií koronaviru v první polovině roku 2020 rozšířila ČT24 služby pro zrakově a sluchově handicapované diváky. *Události v regionech* byly, stejně jako *Události*, tlumočeny do znakového jazyka.⁵⁰ Moderátorský tým tvoří Bohumil Klepetko, Pavla Kosíková a Václav Svoboda (taktéž editor spolu s Beátou Jurigovou).

Druhé pololetí roku 2019 bylo specifické z hlediska sledovanosti. Trend odlivu diváků byl zastaven a relace vysílaná z Brna zaznamenala nejvyšší sledovanost od začátku vysílání pořadu v roce 2012, česká mutace pak byla nejsledovanější od roku 2014.⁵¹ V roce 2020 přitáhla relace k obrazovkám průměrně více než půl milionu diváků každý den.⁵²

3.2 Přesah

Přestože na rozdíl od TS Brno a Ostrava se regionální redakce soustředí spíše na aktuální zpravodajství případně výrobu magazínů s regionální tematikou, na významné události dokáží reagovat i dokumenty. Ostravský *Výbuch v dole ČSM* odvysílaný premiérově 21. června 2019 popisuje explozi metanu v dole ve Stonavě na Karvinsku, při níž přišlo o život třináct havířů z Česka i Polska.⁵³

⁴⁹ Česká televize začala v DVB-T2 šířit regionální vysílání pro Moravu a Slezsko, zprovoznila vlastní head-end | Digitální rádio [online]. © 1997 [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://digital.rozhlas.cz/ceska-televize-zacala-v-dvb-t2-sirit-regionalni-vysilani-pro-moravu-a-slezsko-8097838>

⁵⁰ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2019 [online]. 2020, 27. ledna 2020, [cit. 2021-02-02], s. 13

⁵¹ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2019 [online]. 2020, 27. ledna 2020, [cit. 2021-02-02], s. 16

⁵² ATO-Nielsen Admosphere. Události v regionech, průměrná sledovanost 2007 – 2021. Březen 2021. [cit. 2021-04-02]

⁵³ Výbuch v dole — Česká televize. Česká televize [online]. © [cit.2021-04-03]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/12540050113-vybuch-v-dole/419231100280001/>

Po Ostravě převzal štafetu Hradec Králové a přesně o rok později odvysílala Česká televize na programu ČT24 taktéž skoro půlhodinový dokument s názvem *Návrat vlka* nabízející rozdílné pohledy na návrat predátora, jenž u nás byl v 19. století vyhuben, do českého pohraničí.⁵⁴

Větší prostor pro zapojení regionálních redakcí zpravodajství v TS Brno a TS Ostrava vytvořila nová stanice ČT3, která zahájila své vysílání 23. března 2020. Brněnská a ostravská redakce se v rámci programu podílely na pořadu *Život na třetí* – 15 až 25minutový blok vysílaný živě třikrát denně, jehož součástí bylo dvou až tříminutové zpravodajství zaměřené především na potřeby seniorů.⁵⁵

Za připomenutí taktéž stojí pořad *Sama doma* (každý všední den ve 12:30) či *Dobré ráno*, vysílané na programu ČT1 resp. ČT2, na jejichž výrobě a vysílání se rovněž podílí Brno a Ostrava.⁵⁶

Ač svým názvem odkazuje na regiony, výroba pořadu *Sport v regionech* je plně v režii kanálu ČT sport. Regionální zpravodajství nabízí novinky z tohoto prostředí spíše výjimečně.

Události

Hlavním „odbytištěm“ pro regionální zprávy jsou *Události v regionech*. Některé významnější dostávají prostor i v rámci *Událostí*, hlavní zpravodajské relace ČT, k tomu však musí naplnit několik kritérií.

Přednost dostávají události aktuální a nové, nejlépe z daného dne. Pro televizi jako médium je velmi důležité, aby byla zpráva obrazově atraktivní, uchopitelná a silná. Jak upozorňuje Martin Lokšík v knize *Zpravodajství v médiích*, „audiovizuálnost je fundamentálním principem televizního vysílání a je tudíž jako taková organickou složkou

⁵⁴ Návrat vlka — ČT24 — Česká televize. ČT24 — Nejdůvěryhodnější zpravodajský web v ČR — Česká televize [online]. © [cit.2021-04-03]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/3124517-navrat-vlka>

⁵⁵ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2020 [online]. 2020, 22. července 2020, [cit. 2021-02-04], s.13

⁵⁶ LOKŠÍK, Martin. Regionální televizní zpravodajství ve vysílání celoplošných televizí. In WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka (ed.). Regionální média v evropském kontextu. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007, s. 76.

každé zprávy vysílané v televizi...“⁵⁷Třetím, neméně zásadním předpokladem je přesah. Zatímco *Události v regionech* jsou vysílány ve třech mutacích pro Čechy, Moravu a Slezsko, *Události* jsou relace celostátní, je tedy žádoucí, aby se prezentované zprávy dotýkaly co největšího počtu obyvatel. Problém může být nastíněn na konkrétním příkladu z regionu, následně musí ale redaktor propojit téma s celorepublikovou situací či zasadit věc do obecného kontextu. Klíčem je nalezení příčin a souvislostí. Právě hledání přesahu je náročnou a často nepopulární prací, která není příliš vidět, avšak je podmínkou pro kvalitní reportáž. Zjednodušeně by se tedy dalo říct, že z regionální zprávy se dá celostátní udělat jejím zasazením do kontextu.

Samozřejmostí je dodržení obecných zásad tvoření reportáží – objektivity, vyváženosti, relevance respondentů apod.

Podle výzkumu agentury Media Tenor podíl regionálních informací v *Událostech* neustále roste. V roce 2012 patřila regionálním informacím ani ne jedna třetina prostoru v hlavní zpravodajské relaci, přesně 32%. Hned následující rok byl však ve znamení velkého nárůstu, a to rovnou na 47%. V roce 2014 už zprávy s regionální tematikou představovaly polovinu všech odvysílaných a na této hranici nebo těsně pod ní se pohybovaly až do roku 2019. Vloni dosáhly dokonce úrovně 54% a podobný stav vykazovaly i v prvních třech měsících roku 2021 (56%).⁵⁸

4 Rozvoj

Rozvoj regionálního zpravodajství jako celku je závislý na několika segmentech. Jedním z klíčových předpokladů pro to, aby se zprávy z regionů na obrazovky vůbec dostaly, je zájem publika. „Regionální zpravodajství je totiž dobré zboží, pokud chcete, aby se na váš kanál někdo koukal.“⁵⁹

⁵⁷ LOKŠÍK, Martin. Televizní zpráva a televizní zpravodajství. In: OSVALDOVÁ, Barbora a kol. Zpravodajství v médiích. 1. el. vydání. Praha: Karolinum, 2020, s.92

⁵⁸ Media Tenor. Analýza zpravodajství českých televizí a ČRo v letech 2012 – 2021. Dostupné na: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/sledovanost-a-data-o-vysilani/analiza-zpravodajstvi-a-publicistiky/?category=5&strana=5=2>

⁵⁹ Rozhovor se Zdeňkem Šámalem, 3. února 2021 (Příloha č. 13)

Důležitým faktorem, který ovlivňuje výběr zpráv a jejich důležitost, jsou zpravodajské hodnoty. Jde o soubor kritérií určující pozici zprávy v kontextu zpravodajství. Mezi hlavní charakteristiky zpravodajství patří přesnost, vyváženost, nepředpojatost, nestrannost, aktuálnost a jasnost.⁶⁰ Dále mezi ně řadíme například dramatickosti či neobvyklost.⁶¹ Ačkoliv je většina zpravodajských hodnot společná pro všechna odvětví zpravodajství, jejich váha se liší. Tomáš Trampota připomíná mimo jiné důležitost blízkosti.⁶² Právě v ní tkví rozdíl mezi zpravodajstvím všeobecným a regionálním. Zatímco v prvním případě je klíčovým faktorem význam pro co největší počet lidí, v tom druhém je relevance zprávy určena co nejtěsnějším spojením s místem či prostředím, s nímž se sám divák identifikuje.⁶³

„Všeobecně plní média tři základní funkce: informují, orientují a integrují.“ Z výzkumu Andreje Tušera mezi roky 1996-1998 však vyplynulo, že celostátní média plní primárně funkci informační, a až poté funkci orientační a integrační, u regionálních a lokálních médií jsou funkce v opačném pořadí, základem je tedy integrace.⁶⁴ O integraci, tedy vytváření společného vědomí, hovoří jak Andrej Tušer⁶⁵, tak Rasmus Kleis Nielsen. Ten zároveň poukazuje na fakt, že „ačkoliv lokální média nemají monopol na poskytování lokálních zpráv a lidé si nachází stále nové zdroje, z průzkumů vyplývá, že regionální noviny jsou stále nepoužívanějším a nejdůležitějším zdrojem nezaujatých informací o regionálních věcech veřejných“⁶⁶. Kromě výše zmíněných funkcí navíc podle Nielsena „přispívá lokální žurnalistika i k silnějšímu občanskému a politickému zapojení veřejnosti“⁶⁷, což je pro demokratickou společnost žádoucí.

Zprávy z regionů přináší divákům i další celoplošné televizní stanice Nova a Prima (Zprávy z regionů). Přestože nejsou k vysílání regionálního obsahu vázány zákonem ani

⁶⁰ OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA (Ed.). Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007., s. 24

⁶¹ VÁGNER, Ivan. Televizní zprávy - psychický nátlak?. Vyd. 1. Praha: Argo, 1997, s. 36

⁶² TRAMPOTA, Tomáš: Zpravodajství. 1. vyd. Praha: Portál, 2006, s. 26

⁶³ MALÝ, Petr. Regionální TV zpravodajství: jazyk pořadu minuty z regionu. Brno: 2000. Klauzurní práce – Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, s.5

⁶⁴ TUŠER, Andrej. Středoevropský rozměr slovenských regionálních médií. In WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka (ed.). Regionální média v evropském kontextu. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007, s. 24.

⁶⁵ Tušer, Andrej. Typologie periodické tlače I. Lokální a regionální tlače. Bratislava: Univerzita Komenského.1995, s. 21

⁶⁶ NIELSEN, Rasmus Kleis. The Decline of Newspapers and the Rise of Digital Media. Londýn: I.B.Tauris& Co. Ltd, 2015, s. 9

⁶⁷ NIELSEN, Rasmus Kleis. The Decline of Newspapers and the Rise of Digital Media. Londýn: I.B.Tauris& Co. Ltd, 2015, s. 18

licenčními podmínkami, Nova mu vyčlenila v 90. letech samostatný krátký pořad *Právě teď*, a i dnes ho pravidelně začleňují do hlavní relace.⁶⁸ Trend přibližování se publiku však nepozorujeme jen v televizním zpravodajství. Veřejnoprávní Český rozhlas má 14 regionálních stanic – Brno, České Budějovice, Hradec králové, Karlovy Vary, Liberec, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Plzeň, Region (střední Čechy), Vysočina, Zlín, Sever a DAB Praha.⁶⁹ V oblasti tisku je netypičtějším příkladem list Deník, jenž vychází dokonce v 70 mutacích.⁷⁰

Přirozeným cílem při výrobě zpráv je jejich odvysílání. Až do roku 2005 saturovalo regionální zpravodajství tři mutace *Událostí v regionech*, t.č. ještě pod různými názvy (*Večerník z Čechy*, *Jihomoravský večerník* a *Report*), a přispívalo do hlavní relace ČT *Událostí*.⁷¹ Tím bylo množství materiálu dodávaného z krajů omezeno, což logicky bránilo výraznějšímu rozvoji. Díky vzniku zpravodajského kanálu ČT24 v roce 2005 však našel své odbytiště nejen daleko větší objem zpráv z regionů, ale i formy zpracování, kterým se dřív pozornosti nedostávalo, což mělo pozitivní vliv i na pestrost skladby jednotlivých pořadů.

4.1 Předpoklady

Důležitým předpokladem je soulad složek personálních a technických - základem jsou lidé, pracovníci, mající zázemí v dostatečně vybavených redakcích.

Po technické a technologické stránce byl zásadním mezníkem pro rozvoj regionálního zpravodajství rok 2003 a s ním počátek digitalizace výrobních prostředků a regionálního vysílání ČT.⁷² Digitalizace přenesla těžiště výroby regionálního zpravodajství přímo do krajských redakcí a změnila způsob jejich fungování. Kromě urychlení celého procesu výroby je zásadní možnost kompletního zpracování materiálu přímo v regionech,

⁶⁸ LOKŠÍK, Martin: Regionální televizní zpravodajství ve vysílání celoplošných televizí. In WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka (ed.). Regionální média v evropském kontextu. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007, s. 75

⁶⁹ Stanice | Portál Českého rozhlasu. Portál Českého rozhlasu [online]. © 1997 [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://portal.rozhlas.cz/stanice>

⁷⁰ VLTAVA LABE MEDIA a.s. [online]. © VLTAVA LABE MEDIA a.s., 2005 [cit.2021-02-09]. Dostupné z: <https://www.vlmedia.cz/>

⁷¹ Rozhovor se Zdeňkem Šámalem, 3. února 2021 (Příloha č. 13)

⁷² Rozhovor s Michalem Skálou, 12. dubna 2021 (Příloha č. 16)

k odbavení se posílá hotová reportáž, a štáb tak má příležitost více ovlivnit její konečnou podobu.

Změny se týkaly i distribuční sítě. Digitální vysílání umožnilo obsadit jeden televizní kanál několika programy dle možností nastavené komprese (při analogovém vysílání má každý program svůj kanál). Na rozdíl od analogového vysílání, při němž musí být síť vysílačů uspořádána tak, aby nedošlo k rušení signálu překryvem, se naopak jednofrekvenční multiplexy, za podmínky, že vysílají shodná data (= stejné programy), překrývat mohou, přičemž je signál zesílen.⁷³

Posunem bylo i spuštění systému DNPS (Digital News Production System) v roce 2006. Tato serverová technologie pro výrobu a vysílání byla o deset let později upgradována na DNPS2 umožňující vysílání ČT24 v HD kvalitě.⁷⁴ Proces digitalizace byl kompletně ukončen v roce 2012.

S digitalizací je úzce spjat proces vybudování kontribuční sítě, jejíž podstata tkví v tom, že materiál, který vzniká v jednotlivých redakcích, je možné okamžitě posílat do Prahy. Jedná se o datovou síť, dedikovanou linku provozovanou společností O₂ poskytující vysokou kvalitu přenosu, zdvojenou pro případ výpadku. Je rozdělena na datovou kontribuci, jejíž podstatou je posílání materiálu oběma směry a živou kontribuci zahrnující živé vstupy z klíčovacích studií včetně zpětného signálu a datového propojení s intranetem ČT včetně přístupu do redakčního systému Octopus⁷⁵ a DNPS2. Právě skrze něj mají regionální pracovníci přístup například k materiálům. Televizní studia Brno a Ostrava disponují vlastními systémy DNPS2. Proces budování kontribuční sítě započal v roce 2003, kdy byla jako první s Kavčími horami propojena redakce v Jihlavě, zásadním mezníkem byl rok 2012, jenž se pojí se zahájením budování živé kontribuce – díky snímacím koutům se do tohoto roku datují první pokusy o živé vstupy z krajských redakcí.⁷⁶ V současné době je tento proces ukončen, ovšem pouze ve smyslu rozšiřování, rozvoj sítě po technologické stránce se očekává i v letech následujících.

⁷³ Rozhovor s Michalem Skálou, 12. dubna 2021 (Příloha č. 16)

⁷⁴ Rozhovor s Michalem Skálou, 12. dubna 2021 (Příloha č. 16)

⁷⁵ Redakční systém Octopus umožňuje odbavování rozhlasového a televizního vysílání

⁷⁶ Rozhovor s Michalem Skálou, 12. dubna 2021 (Příloha č. 16)

Co se týče personálu, hlavním předpokladem je splnění dvou kritérií – dostatku pracovní síly a její odpovídající kvalifikace. K personálním změnám v regionálních redakcích nedochází častěji než v redakcích centrálních. Daleko větší roli v nich ale kvůli menšímu počtu zaměstnanců hrají dovolené, nemoci a jiné indispozice. V případě nedostatku personálu je následně nutné volit prioritní události k pokrývání, přeměrovávat štáby či rušit výrobu domluvených materiálů.⁷⁷

O průběžné zdokonalování schopností svých pracovníků (tedy nejen redaktorů a editorů) se ČT snaží dbát s pomocí kurzů a školení. Účastní se také výměnných stáží mezi jednotlivými redakcemi. To umožňuje sdílet nové poznatky a zkušenosti či provázat teorii s praxí. Velký význam měly tyto stáže především v době před a po zprovoznění nových televizních studií v letech 2016 (Hradec Králové a České Budějovice) a 2019 (Ústí nad Labem a Plzeň),⁷⁸ kdy dopomohly k rychlému začlenění studií do již fungujícího systému pouze s minimálními obtížemi.

V tomto směru je důležitá i určitá přidaná hodnota, kterou nelze od základu naučit, a kterou přináší právě sami pracovníci. Jde o souhrn několika faktorů, které ovlivňují kvalitu výsledného produktu.

Ředitel zpravodajství Zdeněk Šámal k tomuto tématu dodává: „Rezervy jsou vždy v lidech. Lidé vždy můžou být zkušenější, kvalifikovanější, nadšenější pro práci, vynalézavější, kreativnější. My musíme pracovat s lidským materiálem, musíme se postarat o to, aby oni sami měli potřebu se rozvíjet a zdokonalovat, aby přicházeli s dalšími nápady a nepřecházela je chuť pracovat pro tuhle firmu.“ Podle něj jsou právě tyto vlastnosti nejen devizou regionálního zpravodajství, ale také základním předpokladem pro úspěšnost zpravodajství jako celku.⁷⁹

⁷⁷ Rozhovor s Antonínem Bruštíkem vedla Alena Panovská 25. února 2021, přepis je součástí přílohy (č. 14)

⁷⁸ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2015 [online]. 2015, 20. července 2015, [cit. 2021-01-05]. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/742.pdf?v=1&_ga=2.11356276.1322315631.1614454274-169395406.1579168885

⁷⁹ Rozhovor se Zdeňkem Šámalem, 3. února 2021 (Příloha č. 13)

4. 1. 1 Specifika práce v regionálních redakcích

Charakteristické je pro regionální zpravodajství široké spektrum zpracovávaných témat. Zatímco na Kavčích horách existuje redakce ekonomická, vědecká, kulturní a redakce domácího zpravodajství, regionální redakce zpracovávají do vysílání reportáže ze všech tematických okruhů, ovšem většinou obecněji. Pro pracovníky regionálních studií je tedy typická univerzálnost o obecný přehled.

Dalším specifikem práce regionálního redaktora je způsob komunikace s okolím a shánění a udržování kontaktů. Podle Antonína Bruštíka „v regionech daleko více záleží na osobnosti redaktora, jeho kontaktech, na tom, jak ho region vnímá.“⁸⁰ Pokud by se člověk ukázal „ve špatném světle“, velmi složitě by následně s dotčenými subjekty v kraji spolupracoval a získával potřebné informace. Regionální zpravodaj tedy oproti svému kolegovi v metropolích zastupuje sám sebe namísto instituce, v jejímž jménu jedná.

Ze stejného důvodu je pak v regionech situace o poznání komplikovanější pro publicistické disciplíny.⁸¹ S menší mírou anonymity a potenciálními bližšími vazbami je rozkrývání kauz i poukazování na problémy složitější a i přes veškerou snahu může být narušena důvěra mezi subjekty v regionu, stejně jako důvěra v nezájatost redaktorů.

Srovnáme-li ještě jednou regionální pracoviště s „centrálním“, můžeme u prvně jmenovaných nalézt větší míru zástupnosti profesí, tedy multifunkčností.

Většina kameramanů umí zastoupit ostatní technické profese, tedy stříhače a zvukaře, redaktor zase plní roli editora. Například pro kameramana v trutnovské redakci je běžné natočený materiál s pomocí redaktora zpracovat, tedy stříhat a skládat reportáž. V pražské redakci jsou jednotlivé fáze výroby striktněji oddělené, kameraman se v běžném provozu na střížnu vůbec nedostane.⁸² Setkat se můžeme i s produkčními zastupujícími kameramany či jiné technické složky.

⁸⁰ Rozhovor s Antonínem Bruštíkem, 25. února 2021 (Příloha č. 14)

⁸¹ Rozhovor s Antonínem Bruštíkem, 25. února 2021 (Příloha č. 14)

⁸² Regionální redakce Liberec — Svět ČT — iVysílání — Česká televize [online]. © [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10335404936-svet-ct/211562251000034/obsah/167483-regionalni-redakce-liberec>

4.2 Regionální studia

Televizní studia Brno a Ostrava

Až do roku 2016 leželo hlavní těžiště vysílání kromě Prahy na zákonem zřízených televizních studiích v Brně a Ostravě.

Ostravské studio začalo vysílat 31. 12. 1955, s pražským studiem však tehdy netvořilo společnou instituci. Současné TS sídlící ve Dvořákově ulici připravuje každoročně na 3000 hodin odvysílaných pořadů, vznikají zde seriály, televizní filmy, pořady pro děti a mládež (*Šikulové, Bludiště*); velmi kladně hodnocené jsou ostravské dokumenty, publicistika (*Na stopě*) a zábavní pořady.⁸³ Do jeho gesce patří redakce v Olomouci a Krnově.

Brněnské studio začalo vysílat 6. července 1961 jako třetí mimopražské studio ČST. Od října 2016 vysílá z moderního komplexu v Brně-Líšni.⁸⁴ Spadá pod něj i redakce ve Zlíně. Jeho významným tvůrčím počinem je například seriál *Četnické humoresky* (2001-2007) nebo vědomostní soutěž *AZ kvíz* (od r. 1997). Z novější tvorby pak lze jmenovat seriály *Labyrint* a *Četníci z Luhačovic*.⁸⁵

Obě studia se podílí na vysílání pořadu *Sama doma* (od roku 2007 střídavě zajišťují páteční vydání) či *Dobré ráno*. Pro oblasti severní a jižní Moravy vysílají studia regionální mutace *Událostí v regionech*, od jara 2014 připravují také samostatné bloky na ČT24.⁸⁶ Význam a přínos TS Brno a Ostrava nelze zpochybňovat, obě studia přispívají do vysílacího schématu velkou měrou. Za dlouhou dobu své existence si však prošla rozvojem pozvolnějším, a proto bude následující text věnován převážně nově vznikajícím studiím.

⁸³Počátky vysílání — Historie — Televizní studio Ostrava — Česká televize. [online]. © 1996 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ts-ostrava/historie/pocatky-vysilani/>

⁸⁴Počátky vysílání — Televizní studio Brno — Česká televize. [online]. © 1996 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ts-brno/pocatky-vysilani/>

⁸⁵MALÝ, Petr; OROŠOVÁ, Hana; CHLOUPEK, Jiří; ČERMÁK, Pavel. 50 let televizního studia Brno Česká televize, 2011.s.1:

⁸⁶ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2014 [online]. 2014, 21. července 2014, [cit. 2020-12-14], s. 5

Proces

Vybudování struktury regionálních studií tak, jak ji známe dnes, předcházelo strategické rozhodnutí v rámci projektu další regionalizace zpravodajského vysílání v Čechách předkládaném Generálnímu řediteli České televize. Před začátkem bylo důležité zhodnocení vstupních nákladů a efektivity na základě rozsáhlé analýzy plánu rozvoje regionálních studií zadané ředitele zpravodajství.

Celý proces je velmi komplexní, od zadání požadavku přes realizaci až do ukončení trvá až 2 roky, a sestává z několika fází. Po rozhodnutí generálního ředitele se rozbíhá několik linií přípravy zároveň.

Vedoucí projektu připravuje aproximační rozpočet a předkládá jej ke schválení řediteli zpravodajství a generálnímu řediteli. Finanční náklady se dělí na vstupní (stavební práce, dekorační a technické vybavení) a mandatorní (měsíční nájemy, náklady na lidské, technické zdroje a služby). V případě regionálních studií se náklady pohybovaly zhruba kolem 5 milionů korun na stavební úpravy a dekorace a cca 5 milionů korun na technologické vybavení na každé studio.⁸⁷ Zároveň se stanoví časový harmonogram jednotlivých etap obsahující termíny dokončení. Zřízen je projektový tým sestávající z vedoucího týmu, architekta a projektanta, zástupce konkrétního regionu, vedoucího techniky (OZ), zástupce Útvaru hlavního inženýra (ÚHI), produkce regionální redakce, zástupce právního oddělení a administrativní pracovník (pověřený zpracováváním zápisů a další dokumentace). V roli konzultantů se krátkodobě připojují i další osoby. Projektový tým se schází jednou za 14 dní, případně jednou týdně, vybraní členové týmu se účastní kontrolních dnů na stavbách a dohlíží na průběh prací.⁸⁸

Návrhy na vhodné prostory a kontaktování majitelů zajišťují pověřeni pracovníci příslušné regionální redakce (vedoucí redaktor s týmem). Finální výběr lokality je závislý na několika faktorech. Primárně musí být prověřeny majetkové poměry nájemce a musí být vyloučen potenciální střet zájmů (například při informování o daných firmách apod.). Při výběru je nutné pamatovat i na dostupnost parkovacích míst pro vozy v nejbližším okolí a přítomnost odpovídajícího zázemí – velikost studia a režie, kancelářské prostory, sociální zařízení, maskérna, místnost pro OSET (Oddělení studiové a exteriérové techniky) či

⁸⁷ Daniel Juříčka, osobní konzultace dne 26. března 2021

⁸⁸ Daniel Juříčka, osobní konzultace dne 26. března 2021

uložení kostýmů. Výška stropů v objektu připravovaného studia musí být minimálně 2,90 metru kvůli zavěšení světel, podstatným kritériem je i akustika. Podmínkou je též možnost stabilního připojení k síti. Rozhodující je cena v podobě měsíčního nájmu. Smlouva byla v případě všech studií uzavřena na 10 let s opcí.⁸⁹

Při samotném procesu budování nového studia jsou na zvoleném místě nejprve zahájeny bourací a stavební práce. Zhotovitel stavebních prací, jakožto i dodavatel technologií, musí uspět ve výběrovém řízení veřejné zakázky. Po ukončení stavebních prací jsou do studia instalovány dekorace, jejichž návrhy jsou v gesci týmu architekta a projektanta, a do režie technologické vybavení, za jehož výběr zodpovídá vedoucí techniky. Termín dokončení bouracích a stavebních prací, stejně jako termín dovybavení studia dekoracemi a technikou a datum převzetí jsou stanoveny předem v harmonogramu prací. Zároveň je věnována pozornost zařízení kanceláří a dalších prostor mobiliářem a IT technologiemi. Od samotného zahájení, tedy souběžně s těmito pracemi, probíhá i zajišťování kapacit lidských zdrojů.

Do nového objektu se následně stěhují pracovníci a začíná fáze zkušebního provozu, která trvá minimálně měsíc. Dochází při ní k oživení dekoračních a technických prvků, propojení sítí, zkouškám osvětlení apod. Po zprovoznění všech komponentů se přistupuje k zahájení pilotního vysílání, kterým, je-li schváleno, vrcholí proces přípravy studia.

Nová regionální studia

Požadavky byly od začátku zřetelné – nová studia měla disponovat velkým redakčním zázemím, jehož součástí se měl stát i newsroom pro zaměstnance (převážně redaktory) stávající i nově přibrané. Hledaly se také vhodné prostory pro sklad techniky. Hlavní pozornost byla ovšem věnována samotným vysílacím studiím. Zadání stanovovalo, že všechna nová regionální studia budou mít jednotnou podobu podle předlohy pražského studia SK9. V návaznosti na to byly provedeny úpravy také v již existujících studiích v Brně a Ostravě, jež s Prahou do té doby jednotný „look“ nesdílela. Požadavek stejných parametrů se vztahoval primárně na unikátní prvky studií, autorská díla architekta Michaela Klanga - moderátorský stůl, pohyblivé stěny, stejná barevnost studia a obdobné

⁸⁹ Daniel Juříčka, osobní konzultace dne 26. března 2021

obrazové vybavení. K postavě renomovaného scénografa se podrobněji vrátím později v této kapitole. Veškerý mobiliář dekorací byl zhotoven na zakázku a jeho cena byla stanovena tak, aby nepřekročila 2,5 milionu korun včetně vybavení dalších prostor redakce.⁹⁰ Důraz se kladl především na kvalitu materiálů, které byly vybírány tak, aby byla viditelnost opotřebení jednotlivých kusů minimalizována, a tím prodloužena jejich životnost (např. broušený plech).

Moderátorský stůl je ústředním prvkem studia. Díky hydraulickému systému nabízí možnosti polohování do výšek odpovídajících jak sedícímu, tak stojícímu moderátorovi. Svým tvarem reprezentuje logo České televize, čímž demonstruje sílu značky a posiluje sepětí diváka s ní. Totéž můžeme říci o jednotném vizuálu, který představuje pro diváka jistou dávku komfortu a poskytuje mu pocit známého prostředí, tím mu umožňuje soustředit veškerou pozornost na přinášené informace. V součtu tedy Česká televize nabízí divákům vysílání ze sedmi na první pohled téměř identických studií, což je unikátní nejen na tuzemské mediální scéně, ale i v evropském rozměru.

Další výraznou součástí jsou obrazové technologie. V tomto ohledu regionální studia nekopírují svou předlohu přesně. Studia v Brně, Ostravě i Praze jsou vybavena oriony - obrazovými segmenty, které mohou být využity buď každý samostatně, nebo k vytvoření jednotného spojeného obrazu. Z dnešního pohledu už se však oriony stávají zastaralými a ve světě jsou nahrazovány např. LED stěnami. V regionálních studiích se i z finančních důvodů přistupovalo k instalaci velkoplošné obrazovky na jednu z pohyblivých stěn.

Dominantním a podstatným, i když pro diváka téměř nepostřehnutelným prvkem, je průhledové sklo, přes něž je vidět buď do newsroomu nebo režie, čímž opticky zvětšuje prostor studia. Sklo je vyráběno na zakázku a je nutné ho nainstalovat pod správným úhlem, aby se zamezilo nežádoucímu odražení světla do prostoru. Právě to se ve studiích v rámci první vlny zprvu ukázalo jako problematické, světlo se odráželo do moderátorského stolu.⁹¹

⁹⁰ Daniel Juříčka, osobní konzultace dne 26. března 2021

⁹¹ Daniel Juříčka, osobní konzultace dne 26. března 2021

Za zmínku stojí i osobnost architekta studií doc. Ing. arch. Michaela Klanga, Csc., jenž byl k projektu přizván především pro své bohaté zkušenosti s televizní scénografií – jeho rukopis neslo velké množství televizních scén, a to jak z oblasti zpravodajství, tak i zábavy (například multifunkční studio komerční TV Nova, scény pro vyhlášení výsledků ankety Český slavík v letech 1997-2015 atd.).⁹² Jedním z Klangových posledních a zároveň vrcholných děl bylo studio diskuzního pořadu ČT *Otázky Václava Moravce* po přesunu zpět z Žižkovské věže zpět na Kavčí hory v lednu 2019. Konkrétně v případě realizace regionálních studií navíc ke Klangově angažování kromě jeho nesporných kvalit přispěla i skutečnost, že právě studio SK 9 v Praze vznikalo též pod jeho taktovkou, a výše zmiňované dekorace byly součástí architekta autorského díla.

4. 2. 1 První vlna nových studií v roce 2016

V první vlně bylo rozhodnuto o zřízení odbavovacích pracovišť v Hradci Králové a Českých Budějovicích. Projekt rozšíření regionálních studií byl generálnímu řediteli předložen již ve druhé polovině roku 2014. Během následujícího roku probíhaly tzv. přípravné práce – zpracovávání analýz podkladů, intenzivní projednávání a schválení investičního plánu na technologické vybavení studií. Týmy kolem vedoucích redaktorů obou divizí Michala Klokočnicka (Severovýchod) a Aleše Hazuky (Jihozápad) byly pověřeny vyhledáním vhodných prostor. V případě Hradce Králové se jimi stala po provedeném výběrovém řízení část kongresového centra Aldis na Eliščině nábřeží, na jihu Čech pak objekt společnosti E.ON na adrese Vrbenská 2. Koncem roku 2015 byla vypsána veřejná zakázka na nová studia.⁹³

Stavebně-technické práce byly spolu s intenzivními personálními přípravami zahájeny začátkem roku 2016.⁹⁴ Vzniklá studia byla vybavena moderními technologiemi, výše zmíněnými dekoracemi, přilehlé kancelářské prostory pak IT a komunikačními technologiemi.

⁹² KLANG, Michael. *Televizní konfese*. 1. vydání. 2018. Zlín. 386 s.

⁹³ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2016 [online]. 2017, 24. ledna 2017, [cit. 2020-03-03], s. 9

⁹⁴ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2016 [online]. 2016, 25. července 2016, [cit. 2020-03-03], s. 7

Ruku v ruce s přesídlení do nových prostor došlo i k personálnímu posílení v obou městech. Studia však poskytovala zázemí všem regionálním zaměstnancům z daných divizí bez ohledu na jejich redakční příslušnost.

Zabezpečit se musela také obsluha nově vzniklého studia. Formou výběrových řízení byli vybráni noví pracovníci na pozice studiových techniků a kameramanů. Ačkoliv původně roli režisérů plnili spíše střihači, kvůli stále silnějšímu vytížení a plánu na samostatné vysílání museli být v průběhu dalších měsíců do týmů přibráni profesionální režiséři.

Nová studia byla uvedena do provozu 21. září (Hradec Králové), respektive 27. září 2016 (České Budějovice) a okamžitě se zapojila do vysílání spojeného s krajskými volbami – prvním pořadem byl speciál předcházející předvolební debatě krajských lídrů. Po nich začala vyrábět tematické bloky zařazené do kontinuálního vysílání nebo zpravodajský magazín *Týden v regionech* (střídavě jeden týden z Hradce Králové, jeden týden z Českých Budějovic). Přínos nových studií byl zřejmý už po prvních měsících jejich fungování – podíl příspěvků z regionů na ČT24 se do konce roku 2016 ztrojnásobil.⁹⁵ Ve druhém pololetí roku 2017, kdy zároveň došlo ke krátké odstávce studií kvůli dovybavení, již obě studia připravovala vlastní speciální vysílání šestkrát až sedmkrát do měsíce.⁹⁶

I díky zkušenostem nasbíraným v tomto období se na podzim roku 2018 podařilo úspěšně pokrýt dění kolem komunálních voleb se zatím největším počtem živých debat vzbuzujících výraznou diváckou odezvu⁹⁷, například z vesnice roku 2015, obce Krásná.

V roce 2018 vznesl šéfredaktor regionálního zpravodajství Michal Klokočník požadavek na bilaterální studio, tzv. studio B.⁹⁸ Díky tomuto prostoru s klíčovacím pozadím využívanému především pro živé vstupy měla nyní studia dvě nezávislé trasy pro vysílání. V Ústí nad Labem a Plzni se s bilaterálním studiem počítalo už od začátku budování.

⁹⁵ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2016 [online]. 2017, 24. ledna 2017, [cit. 2020-03-03], s. 9

⁹⁶ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2017 [online]. 2018, 26. ledna 2018, [cit. 2020-03-03], s. 12

⁹⁷ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2018 [online]. 2019, 21. ledna 2019, [cit. 2020-03-05], s. 14

⁹⁸ Rozhovor s Michalem Klokočníkem, 30. března 2021 (Příloha č. 15)

4. 2. 2 Druhá vlna nových studií v roce 2019

Stejný postup jako při první vlně nových studií v roce 2016 následoval i o tři roky později.

O vybudování dalších dvou regionálních studií ke stávajícím čtyřem rozhodl generální ředitel ČT Petr Dvořák v březnu roku 2018.⁹⁹ Dohledem nad průběhem byli opět pověřeni vedoucí redaktoři divize Severovýchod a Jihozápad Michal Klokočník a Aleš Hazuka, kteří tak mohli zhodnotit zkušenosti získané v první fázi. V Ústí nad Labem se redakce usídlila na adrese U Panského dvora 986/3. V Plzni byl po dlouhém hledání zvolen objekt v Šafaříkových sadech, jehož původní kancelářské prostory se začaly v lednu 2019 přetvářet na střižny, které zároveň slouží jako tlumočnické kabiny pro případné simultánní překlady; vysílací studio, jež je možné stažením zeleného plátna proměnit v klíčovací studio; bilaterální studio s klíčovací stěnou (využívané i hosty programu ČT sport), maskérnu, režii a newsroom.

Pro dorovnání rozdílů byla studia v Hradci Králové a Českých Budějovicích ve stejné době „upgradována“. Aktuálně lze techniku používanou v krajských studiích rozdělit na část reportážní (kamera Sony PXV-X500, stativ Sachtler, objektiv Fujinon HA 18x5), přenosovou (přenosový batoh), a záznamovou a kontribuční (počítač se softwarem Adobe Premiere). Kromě toho jsou součástí výbavy malé kamery Sony, GoPro a drony DJI Mavic.¹⁰⁰

I v oblasti techniky a technologií využil tým zkušeností z let předchozích. Ukázalo se totiž, že skutečná míra zatížení studií výrazně předčila představy panující v okamžiku zadávání požadavků na vybavení a s tím spojeným rozpočtem. Limity techniky se ukázaly záhy, a tak muselo dojít k několika reklamacím a výměnám. Nevyhovujícím se ukázal například režijní systém NewTek Tricaster, jenž byl později nahrazen systémem Avid Maestro. Právě režijní systémem se (mimo jiné) regionální studia liší, v Praze se k odbavení používá systém Aveco Astra.¹⁰¹

⁹⁹ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2018. [online]. © 1996-2021 [cit. 2020-12-05], s. 41

¹⁰⁰ Rozhovor s Michalem Skálou, 12. dubna 2021(Příloha č. 16)

¹⁰¹ Rozhovor s Michalem Skálou, 12. dubna 2021(Příloha č. 16)

Poznatky z první etapy celý proces usnadnily, avšak náhlý skon architekta Michaela Klanga 1. srpna 2019 znamenal do jisté míry nutnost improvizace při realizaci jeho myšlenek a záměrů. Plzeňské studio zahájilo ostrý provoz 16. září, ústecké pak o den později.

Tím byla zakončena druhá vlna budování krajských studií a bylo dosaženo požadované úrovně pokrytí celého území Čech.

4.3 Technologický rozvoj

Technologický pokrok je základním předpokladem pro rozvoj televizního regionálního zpravodajství. Zdokonalování výrobních prostředků urychluje pracovní procesy, a tím zvyšuje produktivitu práce. O dvou významných procesech, budování kontribuční sítě a digitalizaci, které předurčily způsob fungování redakcí dnes, jsem pojednávala v kapitole *Předpoklady* (4.1). Srovnáme-li situaci před deseti lety a nyní, můžeme konstatovat několik rozdílů – nejvýraznějšími jsou nezávislé zpracování materiálů v regionech, rychlost, jakou jednotlivé příspěvky vznikají, variabilita obrazových materiálů a jejich kvalita a množství platforem, na nichž je regionální zpravodajství dostupné.

Oproti dobám dřívějším, kdy byla do krajů posílána použitá technika z Prahy, jsou dnes regionální studia vybavena novými moderními technologiemi umožňujícími jejich samostatný život.

Zdokonalující se optika mobilních telefonů umožnila pravidelné zapojení těchto dnes již nepostradatelných zařízení do zpravodajství. Redaktoři regionálních redakcí od roku 2015 pravidelně procházejí školeními na zvýšení efektivity práce s mobilními technologiemi.¹⁰² Největšími přednostmi těchto technologií jsou snadná manipulace a všudypřítomnost, která činí sběr materiálu snadnějším. To vše vedlo k významnému rozvoji občanské a participativní žurnalistiky – reportérem dnes může být téměř každý. Od projektu iReportér

¹⁰² ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2015 [online]. 2016, 22. ledna 2016, [cit. 2021-01-07], s. 8

si Česká televize slibovala „větší spojení diváků a značky ČT a posílení ideje – blíže k lidem, blíže k událostem“¹⁰³. Spuštěn byl v roce 2016 a od té doby se plnohodnotně začlenil především do regionálního vysílání.

Počet uživatelů každoročně roste, na konci roku 2020 čítala komunita již 65 455 zaregistrovaných iReportérů.¹⁰⁴ Obdobně roste i počet natočených příspěvků (pro srovnání - v roce 2017 celkem 17 676 videí¹⁰⁵, v roce 2019 už 38 007 videí¹⁰⁶), nejvíce příspěvků bylo ve sledovaném období odvysíláno v roce 2018 – 4 441, nejvíce v relacích *Týden v regionech* (2 255).¹⁰⁷ Například při uzavření města Uničov v březnu 2020 se stala videa natočená tamními obyvateli velmi cenným zdrojem informací. Velký ohlas měla i iReportéřská kampaň *Buďme si blízko*, díky níž bylo odvysíláno 109 videí se vzkazy seniorům.¹⁰⁸ Díky programu LiveU je navíc možné prostřednictvím mobilního telefonu živě vstupovat do vysílání. Jejich využití k tomuto účelu je však kvůli „kostičkování“ obrazu při snímání (v) pohybu omezeno jen na nejnutnější minimum.

Vzhledem k tomu, že regionální redaktori velmi často vstupují do vysílání z terénu, znamenaly velký posun kupředu tzv. přenosové batohy. Jedná se o technické zařízení, které dokáže propojit kameru a režii, a tím umožňuje vysílat živě přímo z místa dění. Zásadní výhodou batohu je, že umožňuje skrze síť GSM vysílat prakticky odkudkoliv a zároveň daleko levněji než při použití SNG vozu využívajícího k přenosu satelit. Na rozdíl od SNG vozů je reportér s přenosovým batohem schopen vysílat ihned po příjezdu na místo, navíc může živý vstup v případě krajní nutnosti zvládnout sám. V České republice batohy LiveU mezi prvními použily týdeník *Reflex* v roce 2009 a zpravodajský server *iDnes*, od roku 2011 je testovala Nova, Prima i Česká televize.¹⁰⁹

¹⁰³ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2015 [online]. 2016, 22. ledna 2016, [cit. 2021-01-07], s. 9

¹⁰⁴ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2020. [online]. © 1996-2021 [cit. 2020-01-07], s.25

¹⁰⁵ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2017. [online]. © 1996-2021 [cit. 2020-01-07], s. 43

¹⁰⁶ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2019 [online]. 2020, 27. ledna 2020, [cit. 2021-01-07], s. 17

¹⁰⁷ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2018. [online]. © 1996-2021 [cit. 2020-01-07], s. 43

¹⁰⁸ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o programu ČT24 za rok 2020 [online]. 2021, 25. ledna 2021, [cit. 2021-04-08], s. 25

¹⁰⁹Jak funguje „přenosový batoh LiveU, který používají redaktori Novy? - Lupa.cz - server o českém Internetu [online]. © 1998 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/jak-funguje-prenosovy-batoh-liveu/>

Jejich masivní nasazení v regionálním zpravodajství ČT je však podle Antonína Bruštíka záležitostí posledních zhruba pěti až šesti let.¹¹⁰

V současné době je alespoň jeden přenosový batoh k dispozici v každém kraji, díky čemuž je možné vytvářet souvislý tok živého vysílání, ať už pro studia v jednotlivých divizích nebo vysílání z Kavčích hor. SNG vozy stále vyjíždějí při celodenním vysílání z exteriérů, v případě větších nebo mimořádných událostí.

Významné obohacení již tak pestré škály záběrů do zpravodajských reportáží nabízejí drony. Ty představují další příležitost k ozvláštnění reportáže a rozšíření představ diváků. Své uplatnění nacházejí především při informování o živelných katastrofách, akcích masového rozsahu, a situacích odehrávajících se na velkých plochách (například stavby dálnic, sklizně apod.). Komplikace s využitím dronů představuje legislativa. Nové evropské předpisy, které se můžou z pohledu laika zdát benevolentnější, přenáší větší zodpovědnost na provozovatele dronů. Pravidla provozu na území České republiky se řídí tzv. Doplňkem X. Základními principy se příliš neliší – létání (především těžších strojů) je výrazně omezeno nebo dokonce zakázáno nad místy jako jsou letiště, národní parky, centra měst; obecně by se drony neměly pohybovat nad silnicemi, železničními tratěmi či místy s vyšší koncentrací lidí, což komplikuje jejich využití ve zpravodajství. Na provoz dohlíží Úřad pro civilní letectví (ÚCL). Ten zároveň vydává na základě zkoušek licenci pro provozování leteckých prací, která je nutností k používání dronů na profesionální úrovni. Pro natáčení akcí v centrech měst, což není ve zpravodajství ojedinělá situace, z dronu je možné požádat Ústav pro civilní letectví o udělení výjimky. Nutný je též souhlas správce dopadové plochy. Následně záleží na souhlasu dalších institucí, jejichž majetek či území jsou letem dotčeny.¹¹¹

Podle jednoho z průkopníků používání této technologie ve zpravodajství ČT Antonína Bruštíka začaly být drony masivně nasazovány zhruba před čtyřmi lety,¹¹² experimentovalo se s nimi už ale daleko dříve. V dnešní době mají regiony k dispozici stroje DJI Mavic Pro, Česká televize vlastní licenci k provozování leteckých prací, a v každé divizi je přítomen alespoň jeden licencovaný pilot.

¹¹⁰ Rozhovor s Antonínem Bruštíkem, 25. února 2021 (Příloha č. 14)

¹¹¹ Rozhovor s Antonínem Bruštíkem, 25. února 2021 (Příloha č. 14)

¹¹² Rozhovor s Antonínem Bruštíkem, 25. února 2021 (Příloha č. 14)

Nově se začal ve zpravodajství uplatňovat i živý přenos z dronu.

Právě odvětví regionálního zpravodajství začleňuje záběry z ptačí perspektivy do své nabídky nejčastěji. Důvodem je různorodost zpracovávaných témat a příhodnější terénní podmínky – na rozdíl od Prahy a dalších velkých měst nabízejí méně zastavěné oblasti více příležitostí s menšími omezeními.

Své využití ve zpravodajství z regionů našly i GoPro kamery, které stejně jako drony zprostředkují jiný úhel pohledu než klasická kamera a jsou dnes již standardní výbavou studií. Kontroverzi týkající se „subjektivního pohledu“ kompenzují širokým spektrem možností využití. Zcela novou přinesla koronavirová pandemie, a sice exkluzivní záběry přímo od personálu z jinak nepřístupných covidových oddělení.

O rapidním rozvoji můžeme hovořit i v souvislosti s odvětvím sociálních sítí. V něm se regionální redakce (zpočátku především brněnská) staly díky mnohým experimentům a projektům významnými průkopníky. Zaměření pozornosti na interaktivní platformy se v rámci regionálního zpravodajství poprvé výrazněji projevilo v roce 2016, v roce následujícím už byly regionální redakce přítomny na nejznámějších sociálních sítích, Facebooku a Twitteru. Zároveň se podařilo zajistit editorské týmy spravující divizní účty a proškolit všechny redaktory.¹¹³

Vysokou míru invence projevily regiony při tvorbě nových projektů zaměřených na různé oblasti života – za zmínku stojí například pořad *Na dosah* vytvářený českobudějovickou redakcí a přibližující zajímavosti jak aktuální, tak i historické, nebo *Na zastávce* z Hradce Králové. Fakta o hojně diskutovaném vodním koridoru Dunaj-Odra-Labe zpracovala ve formě osmidílného seriálu v roce 2019 redakce v Brně. V krátkých videích seznámila diváky se stručnou historií projektu, jeho parametry, financováním, a přidává backgroundové informace.¹¹⁴ Pozadu nezůstaly regionální redakce ani v případě poměrně nového trendu podcastů. Ve druhé polovině roku 2019 se do projektu podcastů z krajů

¹¹³ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2017 [online]. 2017, 20. července 2017, [cit. 2021-01-08], s. 9

¹¹⁴Videoseriál: Fakta a zajímavosti o kanálu Dunaj–Odra–Labe — ČT24 — Česká televize [online]. © [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/2797910-videoserial-fakta-a-zajimavosti-o-kanalu-dunaj-odra-labe>

zapojila Ostrava následovaná dalšími redakcemi.¹¹⁵

Zásadní roli hrály sociální platformy během regionálních voleb v roce 2020. Značná část speciálů vysílaných přes regionální studia byla dostupná i na sítích, což pomohlo obohatit diváckou základnu o mladší část publika. Postupně došlo ke zúžení týmu editorů, momentálně se o regionální účty starají čtyři pod vedením garanta Romana Ondrůje. Redakce v Brně i nadále zůstává pomyslným lídrem ve zpřístupňování regionálního zpravodajství v rámci sociálních sítí, což potvrzuje i *Newsletter ČT* testovaný začátkem roku 2021. Jak naznačuje samotný název, jedná se o zpravodaj rozesílaný divákům, kteří o něj projeví zájem.

Technologický rozvoj se výrazně promítá i do základních metod práce televizních novinářů. Díky tomu, že v dnešní době naprostá většina populace vlastní alespoň základní technické vybavení (mobilní telefon, počítač), využívá čím dál více redaktorů v případě rozhovorů jejich online alternativu. Komunikační platformy jako Zoom, Skype apod. umožňují navázat kontakt s respondentem ve velmi krátkém časovém horizontu. Jejich slabinou je závislost obrazové kvality na úrovni internetového připojení a s tím spojené občasné výpadky.

Především záběry z mobilních telefonů se osvědčily během mimořádných událostí krátkého trvání. Do zpravodajského vysílání se během posledních let dostávaly ve velké míře například nahrávky z teroristických útoků pořízené svědky události.¹¹⁶ Při tom je nutné zmínit, že znamenaly i určitý posun v mediální filozofii – při stále vzrůstajícím tlaku na rychlost přenosu informace z místa dění je divák ochoten přistoupit na kompromis a snížit nároky na technickou kvalitu výměnou za to, že dostane aktuální informaci v nejkratším možném čase. Tím přisuzuje novým technologiím stále větší význam.

¹¹⁵ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2019 [online]. 2020, 27. ledna 2020, [cit. 2021-01-07], s. 16

¹¹⁶ Rozhovor s Antonínem Bruštíkem, 25. února 2021 (Příloha č. 14)

5 Regionální zpravodajství v době koronaviru

Opatření spojená s koronavirovou pandemií se výrazně promítla i do fungování regionálních redakcí. Narušena byla například také spolupráce s vysokými školami nebo plánování dalšího programového rozvoje.

Pro diváky bylo nejcitelnější přerušení výroby a vysílání většiny týdenních zpravodajských magazínů (*Zajímavosti z regionů*, *Týden v regionech*, *Týden v justici*, *Regiony ČT24*) jarních měsíců.¹¹⁷ Tyto změny programového schématu umožnily nasazení redaktorů, editorů a dalších pracovníků na aktuální zpravodajství. Omezení se dotklo i *Události v regionech*; brněnská a ostravská verze byly sloučeny do společného vydání.¹¹⁸

Zatímco výrobu pořadů bylo nutné oslabit, intenzita živých vstupů a přípravy reportáží vzrostla. Nasazení redaktorů na aktuální události vyústilo v dynamičtější způsob informování.¹¹⁹ Nepředvídatelnost situace a hrozba personálního nedostatku zároveň donutila management RZ vyprecizovat systém nasazování štábů a dalších pracovníků.

Na sledovanosti regionálního zpravodajství ČT se koronavirová pandemie podepsala v pozitivním slova smyslu - zájem diváků o informace z regionů narostl. Průměrná sledovanost činila v roce 2020 522 tisíc diváků z cílové skupiny 15+ na programech ČT1 a ČT24, což znamenalo 21,58% share¹²⁰ – v šesti předcházejících letech se průměrná sledovanost pohybovala v rozmezí 424 až 452 tisíc diváků.¹²¹ Konceptem, který se během nouzového stavu osvědčil a zůstal součástí denního vysílání kanálu ČT24, byly každodenní, pravidelně vysílané půlhodinové bloky moderované přímo z regionálních studií. Tyto bloky byly výhradní editoriální a výrobní záležitostí studií.¹²²

¹¹⁷ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2020 [online]. 2020, 22. července 2020, [cit. 2020-01-09], s.4

¹¹⁸ ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2020 [online]. 2020, 22. července 2020, [cit. 2020-01-09], s. 14

¹¹⁹ Rozhovor s Michalem Klokočnickem, 30. března 2021 (Příloha č. 15)

¹²⁰ Share (podíl na trhu) je definován jako podíl živé sledovanosti kanálu a celkové sledovanosti v daném časovém úseku

¹²¹ ATO-Nielsen Admosphere. Události v regionech, průměrná sledovanost 2007 – 2021. Březen 2021. [cit. 2021-04-02]

¹²² ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2020 [online]. 2020, 22. července 2020, [cit. 2020-01-09], s. 15

Zajímavostí je, že zcela opačné důsledky má pandemie pro lokální média v původním smyslu či regionální pobočky. Hovoříme-li o regionálním zpravodajství České televize, máme na mysli zprávy regionálního charakteru s celostátním přesahem, přičemž obsah jednotlivých regionálních mutací se liší, ale klíčové zprávy jsou společné. Naproti tomu kupříkladu pobočka Českého rozhlasu v Karlových Varech či další zástupci typicky lokálních médií se snaží poskládat vysílání pouze z dění v daném kraji a cílí na jeho obyvatele. Masové šíření nemoci Covid-19 přeměrovalo pozornost právě na celoplošná média, což zapříčinilo výrazný odliv publika regionálních médií.¹²³

Vzkříšení zažily Skype, Zoom, Google Meet a další videokomunikační služby, které byly využívány ve zpravodajství již dříve, od začátku pandemie se však staly nepostradatelnými, a to hned z několika důvodů. Omezení pohybu osob, obavy z rozšíření nákazy ve výrobních prostředcích ČT a karantény či izolace značně zkomplikovaly natáčení rozhovorů i zvaní hostů do studií. Díky možnosti přenášet obraz, tedy ukázat konkrétní tváře, jsou videohovory pro audiovizuální média obecně daleko lépe využitelné než klasické telefonáty. Nepopíratelnou výhodou je i úspora nákladů – několikaminutový videohovor přes jednu z výše uvedených platforem je finančně výhodnější, než stejně dlouhé vystoupení hosta ve studiu. Zjednodušení přináší i v rovině organizační a zároveň klade daleko menší nároky, a to hlavně časové, na respondentu samotného. Handicapem těchto služeb je riziko technických problémů během videohovorů – kvůli špatnému internetovému připojení obraz někdy zamrzá a kostičkuje, diskomfort pro diváky představují i potíže se zvukem, který vypadává či rezonuje.

Důkazem adaptability regionálního zpravodajství je i projekt *Českem tam a zpět aneb víkend začíná s ČT*. Během dvou prázdninových měsíců představila ČT devět turisticky atraktivních destinací Čech, Moravy a Slezska – Karlovy Vary (3. července), Český Krumlov (10. července), oblast Dolních Vítkovic v Ostravě (17. července), Ještěd (24. července), Mikulov (31. července), Krásnou Lípu (7. srpna), Rožnov pod Radhoštěm (14. srpna), Litomyšl (21. srpna) a Telč (28. srpna). Celodenní speciály blíže seznamovaly diváky s danými lokalitami, jejich infrastrukturou a problémy. Hlavním záměrem vysílání bylo zpropagování regionů pro zotavení se během první letní sezóny po koronavirové krizi

¹²³ Rozhovor s Antonínem Bruštíkem, 25. února 2020 (Příloha č. 14)

¹²⁴, vedle toho projekt posloužil také jako zkouška na zářijové předvolební vysílání ke krajským volbám.

6 Příklady událostí pokrývaných regionálními zpravodaji

Rozvoj a posilování regionální sítě mají bezesporu vliv na pestrost vysílání České televize a její servis během mimořádných událostí. K lepšímu dokreslení představy o rozvoji regionálního zpravodajství ve sledovaném období, tj. mezi léty 2012 a počátkem roku 2021, je nutné alespoň stručně přiblížit výchozí pozici, tedy stav v počátcích onoho období. Schopnost přinášet kvalitní informace je v audiovizuálních médiích více než kdekoliv jinde vázána na technologie a technické vybavení. Již jsem zmiňovala enormní tlak na informování v reálném čase a přímo z místa dění. Oproti povodním v roce 2013 je nejvýraznějším rozdílem přítomnost přenosového batohu v každém kraji, čímž je umožněno vstupovat živě po celý den a mizí nutnost vyslání SNG vozů z Prahy. Při povodních využívali redaktori také pomoc armády pro pořízení záběrů z vrtulníku ¹²⁵, dnes si vystačí s drony skýtajícími mnohem více možností záběru. Problémem bylo i personální obsazení. Většinu krajů pokrývaly dva štáby, docházelo však i k situacím, kdy měl celý kraj na starosti jeden redaktor, často se tedy spoléhalo na mezikrajevovou pomoc. V době povodní se redaktori přemísťovali dle potřeby do nejzasazenějších oblastí.¹²⁶ V následujících letech došlo k personálnímu posílení. Stručně se dá shrnout, že v začátcích sledovaného období byly v případě mimořádných událostí regionální redakce odkázány po technické stránce na podporu z Prahy, po personální stránce na pomoc ze sousedních krajů. V praxi je tedy zásadní změnou přesun zpracovávání materiálů do regionálních redakcí, tím pádem jejich samostatnější fungování. Ruku v ruce s tím však převzala regionální studia velkou míru odpovědnosti za komplexní referování o událostech v daném regionu a tlaku na pokrytí musí čelit převážně z vlastních zdrojů.

Progres, který regionální zpravodajství ČT během několika let udělalo, můžeme nejlépe demonstrovat na konkrétních příkladech.

¹²⁴ Českem tam a zpět — Česká televize. Česká televize [online]. © [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10000000417-ceskem-tam-a-zpet/>

¹²⁵ Rozhovor s Antonínem Bruštíkem, 25. února 2021 (Příloha č. 14)

¹²⁶ Rozhovor s Michalem Klokočnickem, 30. března 2021 (Příloha č. 15)

6.1 Vlakové neštěstí u Perninku

Čelní srážka vlaků na trati mezi Perninkem a Novými Hamry na Karlovarsku prověřila schopnost redakcí ze západních Čech reagovat na mimořádné situace.

K tragické nehodě, při níž přišli o život dva cestující, došlo 7. července 2020 zhruba v 15:10 hodin. Po přijetí oznámení od jednoho z cestujících dorazili příslušníci Hasičského záchranného sboru Karlovarského kraje na místo do 15 minut. Kvůli těžko přístupnému terénu byly záchranné práce ztížené – 31 zraněných (9 těžce a 22 lehce) museli hasiči a záchranáři transportovat na nosítkách pěšky. Na místě kromě několika desítek jednotek IZS zasahovaly i vrtulníky, které transportovaly těžce zraněné do různých nemocnic.¹²⁷ Nehoda rozněmýkala diskusi o zabezpečení železničních tratí.

První zprávy o srážce dvou osobních vlaků se na ČT24 poprvé objevily v rámci *Zpráv v 16* dvě minuty po čtvrté hodině ve formě žluté lišty používané při mimořádných událostech.¹²⁸ O pět minut později, tedy v 16:07 informovala moderátorka Linda Bartošová o incidentu formou krátké čtené zprávy uvozené předělem pro Mimořádnou zprávu. První zmínka se tedy ve zpravodajství ČT objevila necelou hodinu po srážce. To lze vysvětlit dlouhým čekáním na potvrzení zprávy a nutností precizního ověření informace. V 16:14 se v liště objevily první odhady záchranářů – v tu chvíli se hovořilo o třech mrtvých.

První vstup Kamily Medové do vysílání se uskutečnil krátce po půl páté¹²⁹ (tento vstup však není v iVysílání dostupný). Do konce dne pak z místa nehody vstupovala ještě pětkrát, což ukazuje, jaký důraz je v dnešním pojetí zpravodajství kladen na to, „být u toho“. Velmi aktivně se zapojil i pražský redaktor Jan Beránek specializující se na témata z dopravy.

Na mimořádnou situaci přirozeně reagovaly *Události v regionech*, které zprávu s živým vstupem předřadily všem ostatním. Reportérka upřesnila počet mrtvých, přidala informace

¹²⁷ Při srážce osobních vlaků na Karlovarsku se zranily desítky osob, dva lidé zemřeli — Česká televize. ČT24 — Česká televize [online]. © [cit. 2021-04-05]. Dostupné z:

<https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3135710-na-karlovarsku-se-srazilo-dva-osobni-vlaky>

¹²⁸ Zprávy v 16 — iVysílání — Česká televize [online]. © [cit. 2021-04-05]. Dostupné z:

<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10253214196-zpravy-v-16/220411016000707>

¹²⁹ Rozhovor s Antonínem Bruštíkem, 25. února 2021 (Příloha č. 14)

o infolince, náhradní dopravě a očekávané návštěvě ministra Karla Havlíčka.¹³⁰

S ohledem na rozsah se nehoda stala hlavním tématem i *Událostí*, bylo mu věnováno úvodních 11 minut. Reportáž Richarda Samka opět doplnily záběry HZS a ohlas obyvatelky Perninku. Následoval živý vstup Kamily Medové s aktuálními počty zraněných osob a informacemi o transportech do zdravotnických zařízení. *Události* poskytly divákům kromě pohledu na nastalou situaci i širší kontext - zabezpečení železničních tratí, požadavky na systémové změny a nejtragičtější vlakové nehody v historii České republiky. Regionální štáb zabezpečoval i živé spojení s ministrem dopravy Karlem Havlíčkem z Perninku.¹³¹

Incidentem se 7. července zabýval jako hlavním tématem i pořad *90' ČT24* v hlavním vysílacím čase. Ve 20:15 vstupovala Kamila Medová z místa živě. Kromě rozhovoru s tiskovým mluvčím hasičů Martinem Kasalem shrnula doposud zjištěné informace.¹³²

V noci sledovala Pavlína Polatová odtržení zaklíněných vlakových souprav.

Zatímco většina kontextových informací a z nich vyrobených reportáží pocházela z redakce domácího zpravodajství v Praze, hlavní náplní práce regionálních štábů bylo monitorování situace na místě nehody a kontinuální přispívání na kanál ČT24, a to i v hodinách a dnech následujících.

Záběry pořízené po nehodě i ty z nočních manévrů plnily denní vysílání 8. července již od ranních hodin. Západočeští redaktori živě vstupovali po celý den z nádraží v Perninku (Barbora Němcová) a od karlovarské nemocnice (Kamila Medová, Marek Štětina) – poprvé do *Studia 6*, později do *Studia ČT24* a *Zpráv ve 12*.¹³³ Zdeněk Mlnářik zprostředkoval před plzeňskou nemocnicí živé vstupy do *Událostí v regionech* a *Událostí*.

¹³⁰ Události v regionech (Praha) — iVysílání — Česká televize [online]. © [cit.2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10118379000-udalosti-v-regionech-praha/220411000140707-udalosti-v-regionech>

¹³¹ Události — iVysílání — Česká televize [online]. © [cit.2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/220411000100707>

¹³² 90' ČT24: Ochrana před infekcí — iVysílání — Česká televize [online]. © [cit.2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/11412378947-90-ct24/220411058130707>

¹³³ Analýza pořadů ze dne 8. 7. 2020 — Pořady podle data vysílání — iVysílání — Česká televize.[online]. © [cit.2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/08.07.2020/>

V nich byl odvysílán sestřih výpovědí svědků a obyvatel obce od západočeského redaktora Marka Štětiny a příspěvky podílejících se redaktorů. Použity byly i zmiňované noční záběry transportu souprav do stanice Pernink Pavlína Polatové a záběry z dronu.¹³⁴

Západočeské redakce sledovaly dění i nadále a zprávy související s tragédií u Perninku plnily zpravodajské relace i více než týden po nehodě. Redaktorka Barbora Němcová sledovala například vyšetřování strojívuďce¹³⁵, Daniela Tunklová upozornila na problém chybějícího traumacentra v Karlových Varech¹³⁶, Jevhenija Vachničenko a Pavlína Polatová informovaly o odvozu havarovaného vlaku z nádraží¹³⁷.

6.2 Krajské a senátní volby 2020

Další událostí, která znamenala pro studia regionálního zpravodajství důležitý milník, byly krajské a senátní volby 2020. Poprvé v historii studia připravovala předvolebního vysílání po editorské, redaktorské i režijní stránce a nesla odpovědnost za finální podobu. Oproti projektu *Českem tam a zpět s ČT* znamenaly předvolební speciály větší míru kooperace s pražským vysíláním. Tematické bloky, jimž provázeli moderátoři ČT24 ve spolupráci s regionálními redaktory, byly rozloženy do celého dne, a to následovně (stopáže jsou přibližné): první přihlášení proběhlo do *Studia 6* (10 minut), během dopoledne se diváci mohli na místo vrátit v kontinuálním vysílání *Studia ČT24* (14 minut), odpoledne pak prostřednictvím stejného pořadu ještě dvakrát (13 + 12 minut), den zakončil vstup do *Událostí v regionech* (9 minut) a pozvánka na večerní debatu krajských lídrů.

Celkem tedy regionální studia přispěla od 9. do 25. září přibližně jednou hodinou živého vysílání denně z každého kraje.¹³⁸

¹³⁴ Události — iVysílání — Česká televize [online]. © [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/220411000100708>

¹³⁵ Události v regionech (Praha) — iVysílání — Česká televize. [online]. © [cit.2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10118379000-udalosti-v-regionech-praha/220411000140709-udalosti-v-regionech>

¹³⁶ Události v regionech (Praha) — iVysílání — Česká televize. [online]. © [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10118379000-udalosti-v-regionech-praha/220411000140713-udalosti-v-regionech>

¹³⁷ Události v regionech (Praha) — iVysílání — Česká televize. [online]. © [cit.2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10118379000-udalosti-v-regionech-praha/220411000140715-udalosti-v-regionech>

¹³⁸ Analýza vysílání ČT24 ve dnech 9. – 15. 9. 2020. Pořady podle data vysílání — iVysílání — Česká televize. [online]. © [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/>

V rámci bloků probíhaly debaty politiků, odborníků, veřejnosti a zástupců institucí na témata typická pro konkrétní kraje (např. v Králověhradeckém kraji se jednalo o zdravotnictví, životní prostředí, v Karlovarském pak o situaci s nedostatkem vysokých škol). Diskuze byly vysílány živě z exteriérů (např. Lidické náměstí v Ústí nad Labem).

Vedle těchto debat obsahovalo vysílání reportáže doplňující kontext k dané problematice. Vysílání přímo z krajů s využitím tamější studiové techniky umožnilo větší zapojení hostů a díky znalosti místních redaktorů i detailnější nahlédnutí na problémy.

Ačkoliv větší vytíženost znamenaly pro regionální studia volby do zastupitelstev krajů, využití našla i při volbách do horní komory Parlamentu České republiky. Od pondělí 5. do středy 7. října 2020 nabízela v průběhu dne duely všech kandidátů postupujících do Senátu.¹³⁹

7 Plán budoucího rozvoje

Regionální redakce v současné podobě poskytují dostatečné pokrytí celého území České republiky, a to po všech stránkách – personální, technické i co do rozmístění. V dohledné době tedy není v zájmu ČT síť rozšiřovat či výrazně posilovat. Naopak se přistupuje k omezení IT technologií a rušení málo využívaných klíčových studií v podpůrných redakcích (Tábor, Chomutov) s cílem ušetření finančních nákladů.¹⁴⁰

S aktuálním trendem přibývajících programů bude v budoucnu stále výraznější role multiplexů. Multiplexy jsou soubory několika programů sloučených v rámci digitálního vysílání na jednom kanále; jejich počet se odvíjí od míry komprese. Multiplex MUX21 je celoplošný (jednofrekvenční) a nabízí divákům programy ČT1, ČT2, ČT24, ČT sport, ČT:D / ČT art, ČT3, ČT1 JM a ČT1 SM – všechny v HD kvalitě.¹⁴¹ Kvůli regionálním mutacím tak má Česká televize v současné době k dispozici multiplexy tři, nelze totiž měnit obsah jen na některých vysílačích, a tak se všechny regionální mutace šíří

¹³⁹ Analýza vysílání ČT ve dnech 5. – 7. 10. 2020. Pořady podle data vysílání — iVysílání — Česká televize. [online]. © [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/>

¹⁴⁰ Daniel Juříčka, osobní konzultace 2. dubna 2021

¹⁴¹ Rozhovor s Michalem Skálou, 12. dubna 2021 (Příloha č. 16)

celoplošně, díky tomu může například brněnskou mutaci *Události v regionech* sledovat i divák v Karlovarském kraji. Právě v době vysílání regionálních odnoží ČT1 HD je omezen datový tok ostatních programů a vzniká prostor pro další dva programy.¹⁴²

Redakce a jejich zapojení do vysílání je ale podle Zdeňka Šámala nutné rozvíjet programově¹⁴³, například novými pořady nebo kanálem. Právě kanál ČT Regio by mohl rozšířit nyní omezený odbytový prostor, jenž je pro další rozvoj regionálního zpravodajství pomyslnou brzdou. Jeho vznik je však kromě finančních možností podmíněn právě získáním dalšího multiplexu. Otázkou je, jak by plnění vlastního kanálu ovlivnilo schopnost regionálních redakcí vytvářet materiál pro kontinuální zpravodajství ČT24, zvláště s přihlédnutím ke skutečnosti, že samostatný kanál vyžaduje pestřejší žánrovou skladbu.

S multiplexy souvisí i další z dlouhodobých cílů - rozšíření stávajících tří mutací *Události v regionech* na pět. Dvě nové mutace, které by ovšem vyžadovaly další dva multiplexy, by byly určeny pro oblasti severovýchodních a jihozápadních Čech a byly by kyvadlově odbavovány z krajských studií v daných oblastech. Hlavní myšlenkou je poskytnout divákům detailnější pohled na události a problémy v jejich nejbližším okolí.¹⁴⁴

Nutné budou nepochybně průběžné investice do techniky a modernějších technologií i s ohledem na morální životnost techniky.¹⁴⁵

¹⁴² Jaké programy obsahují české DVB-T/2 multiplexy? | Digitální rádio [online]. © 1997 [cit.2021-04-16].

Dostupné z: <https://digital.rozhlas.cz/jake-programy-obsahuji-ceske-dvb-t2-multiplexy-8146836>

¹⁴³ Rozhovor se Zdeňkem Šámalem, 3. února 2021 (Příloha č. 13)

¹⁴⁴ Rozhovor s Michalem Klokočnickem, 30. března 2021 (Příloha č. 15)

¹⁴⁵ Rozhovor se Zdeňkem Šámalem, 3. února 2021 (Příloha č. 13)

Závěr

Regionální zpravodajství České televize má na českém mediálním trhu výjimečnou pozici, díky soustavně věnované pozornosti se v tomto odvětví odpoutala od konkurence a slovy Zdeňka Šámala se „nedá říct, že je o krok napřed, ona je jinde.“¹⁴⁶ Na rozdíl od komerčních televizí Primy a Novy, které sice nabízely zprávy z regionů ve velké míře už od začátku svého působení, ale nezaměřily se na následný rozvoj a posilování, se Česká televize vydala právě směrem blíž k divákům. Přiblížila se tím i událostem, zásluhou fungující sítě a technologické vybavenosti nabízí divákům živé vstupy z místa dění prakticky okamžitě a odkudkoliv. „S nadsázkou řečeno, dnes už neřešíme, jestli jsme tam byli a jestli jsme tam byli včas, řešíme, jestli jsme měli kameru postavenou lépe než konkurence.“¹⁴⁷ Neméně zásadní motivací pro posilování oblasti regionálního zpravodajství je i snaha o reakci na trend úpadku lokálních televizních médií, která kvůli existenční závislosti na chlebobáčích ztrácí kritický pohled.

Tato bakalářská práce neusiluje o prezentaci rozvoje regionálního zpravodajství pouze prostřednictvím čísel, tedy například počtu příspěvků, počtu vyrobených pořadů, odvysílaných hodin apod. Použité statistiky sice zřetelně dokazují rostoucí zapojení regionálních redakcí do vysílání, ovšem slouží pouze jako podklad a mají za úkol pomoci při vytváření představy o míře rozvoje. Důležitější je přiblížení procesu s co nejvíce jeho souvislostmi. Stejně tak nebylo mým záměrem využít co nejvíce literatury a jiných zdrojů k pouhému opakování již předložených zjištění či zdlouhavé charakteristice metod výzkumu. Prostudovanou literaturu vztahující se k metodám výzkumu jsem tak více než k citování využila především v přípravě na samotné psaní a sběru materiálů. Zásadní přínos této práce má spočívat v přesné a přehledné charakteristice procesu trvajícím po delší časové období a spoluvytvářejícího dnešní podobu zpravodajství České televize. Nezanedbatelné množství informací, především z oblasti hospodaření a budování regionálních studií, pochází z osobních konzultací s Danielem Juříčkou (konzultant této práce), přičemž tyto rozhovory nebyly vedeny jako oficiální rozhovory, a tudíž není jejich přepis součástí příloh, jako je tomu u ostatních rozhovorů.

¹⁴⁶ Rozhovor se Zdeňkem Šámalem, 3. února 2021 (Příloha č. 13)

¹⁴⁷ Rozhovor se Zdeňkem Šámalem, 3. února 2021 (Příloha č. 13)

V úvodních třech kapitolách a příslušných podkapitolách seznamuje práce čtenáře jak se stručnou historií a nejvýznamnějšími milníky ve sledovaném období, tak současnou podobou legislativy, strukturou a způsobem hospodaření regionálního zpravodajství, a tím, co divákům nabízí ve smyslu programové skladby. Tento přehled je esenciální pro porozumění procesu rozvoje, kterému se věnuji v další části bakalářské práce.

Poměrně značný prostor je vyhrazen technologiím, jakožto jednomu ze základních stavebních kamenů dynamického rozvoje. Představeny jsou technologie využívané regionálními štáby, procesy digitalizace a budování kontribuční sítě, v souvislosti s plánem dalšího vývoje se práce dotýká například problematiky multiplexů, a také role sociálních sítí. S využitím informací získaných od vedoucího technické a provozní podpory objektu zpravodajství Michala Skály je popsáno vybavení nových regionálních studií včetně rozdílností oproti TS Praha, Brno a Ostrava.

Právě procesu budování studií je věnována zvýšená pozornost. Díky poznatkům šéfredaktora RZ Michala Klokočnicka, šéfproducenta Daniela Juříčky a informacím z výročních zpráv ČT je tento mezník přinášející zásadní změny v systému fungování regionálního zpravodajství popsán jak v obecné rovině, tak na čtyřech konkrétních příkladech. Nezabývám se pouze technologiemi a postupy, ale také personální stránkou a specifiky práce v regionálních redakcích.

Ke kompletnímu dokreslení představy jsem využila několika konkrétních příkladů událostí zpravodajsky pokrývaných pracovníky regionálních redakcí. Volba těchto příkladů nebyla náhodná, nýbrž šlo o naplnění jedné z podstat kvalitativní analýzy – srovnání a odhalování kontrastů¹⁴⁸. Nejprve bylo mým záměrem ukázat rozdíl mezi prací redaktorů na začátku sledovaného období a na jeho konci, dále pak srovnat s případy neočekávatelných událostí pokrývaní připravovaných akcí (krajské a senátní volby 2020). Práce dále reflektuje vliv pandemie Covidu-19 na fungování regionálního zpravodajství ČT, přibližuje adaptaci pracovníků na dříve nepoznanou situaci a proměnu pozice RZ v rámci zpravodajského servisu i její příčiny. Na základě odhadů vlastních i dotazovaných osob jsem zahrнула kapitolu o plánovaném budoucím vývoji, a to po stránce technologické i programové.

¹⁴⁸ SEDLÁKOVÁ, Renáta. Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky. Fourth edition. Praha: Grada, 2014, s.398

Summary

The Czech Television's regional news coverage has nowadays an exceptional position on the Czech media market. Thanks to the constant attention which has been paid, it has detached itself from the competition in this particular sector and, in the words of Zdeněk Šámal, "it cannot be said that it is one step ahead, it is on a completely different level."¹⁴⁹ Unlike the commercial television networks Prima and Nova, which offered news from the regions in a large extent from the beginning of their existence, but did not focus on subsequent development and strengthening, Czech Television went just closer to the audience and has approached events. Thanks to its network and technological equipment, it offers the audience live reports from the venue almost instantly. "With a little bit of exaggeration we can say, that today we don't care if we were there and if we were there on time, we are focusing on if our camera was positioned better than the competition's one."¹⁵⁰ Another fundamental motivation for strengthening the area of regional newscast is the effort to respond to the trend of the decline of local television media, which is losing its critical view due to its existential dependence on breadwinners.

This bachelor's thesis does not aim to present the development of regional news mainly through numbers, i.e. the number of contributions, the number of programmes produced, etc. Even though the statistics clearly show the increasing involvement of regional employees in broadcasting, they serve only as a basis. It is more important to introduce the context. Nor was it my intention to use as much literature and other resources as possible to simply repeat the findings already presented or the lengthy characteristics of the researching methods. The essential benefit of this work is bringing up precise and clear characterization of the process lasting over a longer period of time. A significant amount of information, especially from the field of economics and regional studios, comes from consultations with Daniel Juříčka (consultant of this work), and as these conversations were not conducted as official interviews, their transcription is not part of the attachments.

In the opening three chapters, this thesis presents both the brief history and the most important milestones in the period of time, as well as the current form of legislation, the structure and management of regional newrooms, and what it offers in terms of the

¹⁴⁹ Rozhovor se Zdeňkem Šámalem, 3. února 2021 (Příloha č.13)

¹⁵⁰ Rozhovor se Zdeňkem Šámalem, 3. února 2021 (Příloha č.13)

programme. This overview is essential for understanding the development process, on which I focus in the next part of the bachelor's thesis.

Quite a considerable space is reserved for technology as one of the crucial presuppositions of dynamic development. It presents technologies used by regional staffs, the processes of a network building and a brief plan for further development. Current equipment of new regional studios is described using information obtained from the Head of technical and operational support Michal Skála.

The process of building the studios is given increased attention. Thanks to the findings of Editor-in-Chief Michal Klokočník, Chief Producer Daniel Juříčka and information from annual reports, it is described both in general terms and in four specific examples. I also offer a closer look on the personnel aspect and specifics of work in regional newsrooms.

To complete the picture, I used particular examples of events covered by the staff of regional newsrooms. The choice of these examples was not random, but it was the fulfilment of one of the essences of qualitative analysis – comparison and detection of contrasts. Firstly, my intention was to show the difference between the work of the editors at the beginning of the reference period and at the end of the period, then to compare covering of scheduled and unsurmountable events. The thesis further reflects the influence of the Covid-19 pandemic on the functioning of the CT regional newscast, describes the adaptation of employees to an unknown situation and the change of the position of the regional newscast and its causes. Based on my own and my interviewees' estimations, I have included a chapter about planned future developments.

Použitá literatura a zdroje

Literatura

HENDL, Jan. Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace. Praha: Portál, 2005. ISBN 80- 7367-040.

KLANG, Michael. Televizní konfese. 1. vydání. 2018..Zlín: Univerzita Tomáše Bati. 386 s. ISBN 978-80-7454-808-6

MALÝ, Petr. 2000. Regionální TV zpravodajství: jazyk pořadu minuty z regionu. Brno: Klauzurní práce – Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií.

MALÝ, Petr; OROŠOVÁ, Hana; CHLOUPEK, Jiří; ČERMÁK, Pavel. 50 let televizního studia Brno. Česká televize, 2011. 168 s. Dostupné online z: <http://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/publikace-ct/pdf/50-let-ts-brno.pdf>. ISBN 978-80-7404-070-2

NIELSEN, Rasmus Kleis. The Decline of Newspapers and the Rise of Digital Media. Londýn: I.B.Tauris& Co. Ltd, 2015. eISBN: 978 0 85773 980 3

OSVALDOVÁ, Barbora a kol. Zpravodajství v médiích. 1. el. vydání. Praha: Karolinum, 2020, ISBN 978-80-246-4612-1 s.92 (použito místo titulu *OSVALDOVÁ, Barbora. Zpravodajství v médiích. Praha: Karolinum, 2001. ISBN: 978-80-246-1899-9* uvedeného v tezi)

OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA (Eds.). Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace. 3., rozš. vyd. Praha: Libri, 2007. ISBN 978-80-7277-266-7

SEDLÁKOVÁ, Renáta. Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky. Fourth edition. Praha: Grada, 2014. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3568-9.

TRAMPOTA, Tomáš. Zpravodajství. 1. vyd. Praha : Portál, 2006. 191 s. ISBN 80-7367-096- 8.

Tušer, Andrej. 1995. Typológia periodickej tlače I. Lokálna a regionálna tlač. Bratislava: Univerzita Komenského.

VÁGNER, Ivan. Televizní zprávy - psychický nátlak?. Vyd. 1. Praha: Argo, 1997, 149 s. ISBN 8072031600.

WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka (Ed.). Regionální média v evropském kontextu. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2007, 121 s. ISBN 978-80-210-4473-9.

Dokumenty

ČESKÁ TELEVIZE. Ročenka České televize 1992. 1. vyd. Praha: Česká televize, 1993

ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2007. [online]. © 1996-2021. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2007_vyrocní_zprava.pdf?_ga=2.66785198.180505463.1618498994-169395406.1579168885

ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2010. [online]. © 1996-2021. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2010.pdf?ver=1.03&_ga=2.142336946.180505463.1618498994-169395406.1579168885

ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2010 – Příloha 5.7 Vysílání České televize v roce 2010 v grafech (porovnání roku 2010/2009). [online]. © 1996-2021.

ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2011. [online]. © 1996-2021.
Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2011.pdf?_ga=2.129978124.180505463.1618498994-169395406.1579168885

ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2012. [online]. © 1996-2021.
Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2012.pdf?ver2&_ga=2.210382613.180505463.1618498994-169395406.1579168885

ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2015. [online]. © 1996-2021.
Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/rada-ct/vyrocní_zpravy/zprava2015.pdf?_ga=2.162719420.180505463.1618498994-169395406.1579168885

ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2017. [online]. © 1996-2021.
Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1333.pdf?v=1&_ga=2.164178623.180505463.1618498994-169395406.1579168885

ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2018. [online]. © 1996-2021.
Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1435.pdf?v=1&_ga=2.164178623.180505463.1618498994-169395406.1579168885

ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2019. [online]. © 1996-2021.
Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1618.pdf?v=1&_ga=2.10309365.1322315631.1614454274-169395406.1579168885

ČESKÁ TELEVIZE. Výroční zpráva o činnosti České televize v roce 2020. [online]. © 1996-2021.
Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1759.pdf?v=1&_ga=2.143150645.180505463.1618498994-169395406.1579168885

ČESKÁ TELEVIZE. Česká televize v letech 2011-2017. [online]. 29. září 2017. Dostupné na: <https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1119.pdf?v=1>

STATUT ČT schválený Radou České televize 27. ledna 2021. Dostupný online na: <https://www.ceskatelevize.cz/rada-ct/dokumenty/statut-ct/>

ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2013 [online]. 2014, 24. ledna 2014, Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/356.pdf?v=1&_ga=2.243485895.390362990.1614619987-169395406.1579168885

ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2014 [online]. 2014, 21. července 2014, Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/742.pdf?v=1&_ga=2.11356276.1322315631.1614454274-169395406.1579168885

ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2014 [online]. 2015, 22. ledna 2015, Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/550.pdf?v=1&_ga=2.39758179.1322315631.1614454274-169395406.1579168885

ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2015 [online]. 2015, 20. července 2015. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/742.pdf?v=1&_ga=2.11356276.1322315631.1614454274-169395406.1579168885

ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2015 [online]. 2016, 22. ledna 2016. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/742.pdf?v=1&_ga=2.11356276.1322315631.1614454274-169395406.1579168885

ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2016 [online]. 2016, 25. července 2016. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/783.pdf?v=1&_ga=2.11290100.1322315631.1614454274-169395406.1579168885

ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2016 [online]. 2017, 24. ledna 2017. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/865.pdf?v=1&_ga=2.41323618.1322315631.1614454274-169395406.1579168885

ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2017 [online]. 2017, 20. července 2017. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1059.pdf?v=1&_ga=2.245149125.1322315631.1614454274-169395406.1579168885

ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2017 [online]. 2018, 26. ledna 2018. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1167.pdf?v=1&_ga=2.40231394.1322315631.1614454274-169395406.1579168885

ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2018 [online]. 2019, 21. ledna 2019. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1392.pdf?v=1&_ga=2.49736166.1322315631.1614454274-169395406.1579168885

ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2019 [online]. 2019, 24. července 2019. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1522.pdf?v=1&_ga=2.6357616.390362990.1614619987-169395406.1579168885

ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 2. pololetí roku 2019 [online]. 2020, 27. ledna 2020. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1607.pdf?v=1&_ga=2.32630396.390362990.1614619987-169395406.1579168885

ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o stavu, změnách a rozvoji TV kanálu ČT24 za 1. pololetí roku 2020 [online]. 2020, 22. července 2020. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1689.pdf?v=1&_ga=2.239666241.390362990.1614619987-169395406.1579168885

ŠÁMAL, Zdeněk. Zpráva o programu ČT24 za rok 2020 [online]. 2021, 25. ledna 2021. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1759.pdf?v=1&_ga=2.172556835.180505463.1618498994-169395406.1579168885

Elektronické zdroje

ČESKÁ TELEVIZE. Regiony ČT24 [online]. © [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/12094108610-regiony-ct24/>

ČESKÁ TELEVIZE. Z metropole [online]. © [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10116288835-z-metropole/>

ČESKÁ TELEVIZE. Wiadomości w język polskim [online]. © [cit. 2021-03-07]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1000000043-wiadomosci-w-jezyku-polskim/>

ČESKÁ TELEVIZE. Výbuch v dole [online]. © [cit. 2021-04-03]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/12540050113-vybuch-v-dole/419231100280001/>

ČESKÁ TELEVIZE. Návrat vlka [online]. Copyright © [cit. 2021-04-03]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/3124517-navrat-vlka>

ČESKÁ TELEVIZE. Svět ČT — iVysílání [online]. © [cit. 2021-04-08]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10335404936-svet-ct/211562251000034/obsah/167483-regionalni-redakce-liberec>

ČESKÁ TELEVIZE. Počátky vysílání — Televizní studio Ostrava [online]. © 1996 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ts-ostava/historie/pocatky-vysilani/>

ČESKÁ TELEVIZE. Počátky vysílání — Televizní studio Brno [online]. © 1996 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ts-brno/pocatky-vysilani/>

ČESKÁ TELEVIZE. Videoseriál: Fakta a zajímavosti o kanálu Dunaj–Odra–Labe — ČT24 [online]. © [cit. 2021-04-02]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/regiony/2797910-videoserial-fakta-a-zajimavosti-o-kanalu-dunaj-odra-labe>

ČESKÁ TELEVIZE. Při srážce osobních vlaků na Karlovarsku se zranily desítky osob, dva lidé zemřeli — ČT24 [online]. © [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/3135710-na-karlovarsku-se-srazilily-dva-osobni-vlaky>

ČESKÁ TELEVIZE. Zprávy v 16 — iVysílání [online]. © [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10253214196-zpravy-v-16/220411016000707>

ČESKÁ TELEVIZE. Události v regionech (Praha) — iVysílání [online]. © [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10118379000-udalosti-v-regionech-praha/220411000140707-udalosti-v-regionech>

ČESKÁ TELEVIZE. Události — iVysílání [online]. © [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/220411000100707>

ČESKÁ TELEVIZE. Analýza pořadů ze dne 8. 7. 2020 — Pořady podle data vysílání — iVysílání [online]. © [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/08.07.2020/>

ČESKÁ TELEVIZE. Události — iVysílání [online]. © [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097181328-udalosti/220411000100708>

ČESKÁ TELEVIZE. Události v regionech (Praha) — iVysílání [online]. © [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10118379000-udalosti-v-regionech-praha/220411000140709-udalosti-v-regionech>

ČESKÁ TELEVIZE. Události v regionech (Praha) — iVysílání [online]. © [cit. 2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10118379000-udalosti-v-regionech-praha/220411000140713-udalosti-v-regionech>

ČESKÁ TELEVIZE. Události v regionech (Praha) — iVysílání [online]. © [cit.2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10118379000-udalosti-v-regionech-praha/220411000140715-udalosti-v-regionech>

ČESKÁ TELEVIZE. Analýza vysílání ČT24 ve dnech 9. – 15. 9. 2020. Pořady podle data vysílání — iVysílání [online]. © [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/>

ČESKÁ TELEVIZE. Analýza vysílání ČT ve dnech 5. – 7. 10. 2020. Pořady podle data vysílání — iVysílání [online]. © [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/>

ČESKÁ TELEVIZE. 90' ČT24 — iVysílání [online]. Copyright © [cit.2021-04-05]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/11412378947-90-ct24/220411058130707>

ČESKÝ ROZHLAS. Stanice [online]. © 1997 [cit. 2021-02-09]. Dostupné z: <https://portal.rozhlas.cz/stanice>

ČESKÝ ROZHLAS. Česká televize začala v DVB-T2 šířit regionální vysílání pro Moravu a Slezsko, zprovoznila vlastní head-end | Digitální rádio [online]. © 1997 [cit. 2021-03-20]. Dostupné z: <https://digital.rozhlas.cz/ceska-televize-zacala-v-dvb-t2-sirit-regionalni-vysilani-pro-moravu-a-slezsko-8097838>

ČESKÝ ROZHLAS. Jaké programy obsahují české DVB-T/2 multiplexy? [online]. © 1997 [cit.2021-04-16]. Dostupné z: <https://digital.rozhlas.cz/jake-programy-obsahuji-ceske-dvb-t2-multiplexy-8146836>

E15. VIZE 2012-21 [online]. © 2001 [cit. 2021-04-02]. Dostupné online na: <https://www.e15.cz/clanek/byznys/ostatni/vize-2012-21-ct-sazi-na-regiony-vysilani-v-hd-kvalite-a-digitalizaci-archivu-711907>

LUPA.CZ. Jak funguje „přenosový batoh“ LiveU, který používají redaktoři Novy? [online]. © 1998 [cit. 2021-03-16]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/jak-funguje-prenosovy-batoh-liveu/>

SLOVNÍK SPISOVNÉHO JAZYKA ČESKÉHO. [online]. © Ústav pro jazyk český, v. v. i. 2011 [cit. 2021-04-07]. Dostupné na: <https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=region%C3%A1ln%C3%AD&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no> a <https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=lok%C3%A1ln%C3%AD&sti=EMPTY&where=hesla&hsubstr=no>

VLTAVA LABE MEDIA a.s. [online]. © 2005 [cit.2021-02-09]. Dostupné z: <https://www.vlmedia.cz/>

Statistiky

ATO-NielsenAdmosphere. Události v regionech, průměrná sledovanost 2007 – 2021. Březen 2021. [cit. 2021-04-02]

MediaTenor. Analýza zpravodajství českých televizí a ČRo (rok 2020). Leden 2021. [cit. 2021-01-06] Dostupné na: <https://img.ceskatelevize.cz/boss/document/1746.pdf?v=1>

Media Tenor. Analýza zpravodajství českých televizí a ČRov letech 2012 – 2021. Dostupné na: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/sledovanost-a-data-o-vysilani/analiza-zpravodajstvi-a-publicistiky/?category=5&strana=5=2>

Závěrečné práce

DVOŘÁK, Josef. Regionální zpravodajství v České televizi před přijetím novely 39/2001 Sb. a po něm. Praha : Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, 2005, 45. s. Vedoucí bakalářské práce PhDr. Milan Šmíd.

KRÁTKÁ, Veronika. Regionální zpravodajství ČT v letech 1992–2012 pohledem pracovníků televize. Praha, 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií. Vedoucí práce doc. PhDr. Martin Franc, Ph.D.

BEDNÁŘOVÁ, Martina. Proměny hlavní zpravodajské relace Události a regionálního zpravodajství ČT od roku 2007 do roku 2012. Praha, 2013. 116 s. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce prof. PhDr. Jan Jiráček, Ph.D.

MARKO, Hana. Regionální televizní reportáž do pořadu Zajímavosti z regionů v České televizi Brno. Brno, 2010. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií. Vedoucí práce: Mgr. Lenka Waschková Císařová

ZBOŽINKOVÁ, Šárka. Regionální zpravodajství České televize mezi lety 2006 a 2009. Praha : Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, 2010. 75 s. Vedoucí diplomové práce PhDr. Alice Tejkalová.

Zákony

Zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání

Zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi

Rozhovory (přepisy rozhovorů jsou součástí přílohy)

Rozhovor s ředitelem zpravodajství a sportu ČT Zdeňkem Šámalem, veden 3. února 2021 v Praze

Rozhovor s vedoucím redaktorem regionů Západ Antonínem Bruštíkem, veden 25. února 2021 (online)

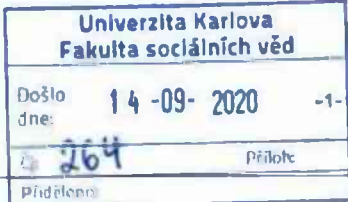
Rozhovor s šéfredaktorem regionálního zpravodajství Michalem Klokočnickem, veden 30. března 2021 (online)

Rozhovor s vedoucím technické a provozní podpory OZ Michalem Skálou, veden 12. dubna 2021 (online)

Osobní konzultace s konzultantem práce Bc. Danielem Juříčkou

Teze bakalářské práce

7

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce	
TUTO ČÁST VYPLNUJE STUDENT/KA:	
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Panovská Alena	Razítko podatelny:
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2018	
E-mail diplomantky/diplomanta:	
Studijní obor/forma studia: ZBC (7202R006)/prezenční	
Název práce v češtině: Regionální zpravodajství České televize a jeho rozvoj od roku 2012	
Název práce v angličtině: Czech Television regional newscast and its development since 2012	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013): (diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí) LS 2020/2021	
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): Tato bakalářská práce se zaměřuje na významný rozvoj regionálního zpravodajství České televize, které se v průběhu posledních osmi let stalo nedílnou součástí kontinuálního vysílání programu ČT24. Práce hledá příčiny rapidního rozvoje, analyzuje fungování regionálních redakcí a představuje práci jejich členů. S využitím záznamu vysílání a statistik o něm se snaží definovat pozici regionální žurnalistiky v rámci české mediální scény, především pak její význam pro diváky ČT. Dále uvádí příklady situací, v nichž měli hlavní roli právě regionální zpravodajové, a nastiňuje plánovaný vývoj v blízké budoucnosti.	
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): 1 Úvod – výběr tématu, zaměření práce 1.1 Vznik a historie – stručné shrnutí nejdůležitějších momentů vývoje ve sledovaném období 2 Fungování 2.1 Struktura – management, regionální redakce 2.2 Hospodaření a financování 2.3 Právní regulace regionálního zpravodajství České televize – zákon o regionálním vysílání 3 Pořady 3.1 Události v regionech – principy tvorby hlavní regionální zpravodajské relace 3.2 Přesah do jiných pořadů a programů – Události, Sport v regionech, programy ČT1 a ČT24 4 Rozvoj 4.1 Příčiny – technologické a personální předpoklady 4.2 Regionální studia – fungování regionálních redakcí před rokem 2016, studia Praha, Brno, Ostrava; požadavek na vznik nových studií, sjednocení obsahové i vizuální podoby 4.2.1 První vlna nových studií v roce 2016 – Hradec Králové, České Budějovice; redesign studií Brno a Ostrava 4.2.2 Druhá vlna nových studií v roce 2019 – Plzeň, Ústí nad Labem 4.2.3 Multifunkčnost lidských zdrojů - specifika práce regionálního redaktora 4.2.4 Koordinace regionálního vysílání – živé vysílání, vstupy, mapa regionálních studií a redakcí 4.3 Technologický rozvoj – drony, technické vybavení studií, mobilní technologie 4.4 Sociální sítě – regionální zpravodajství na Facebooku, Instagramu a Twitteru 5 Regionální zpravodajství v době koronaviru – zapojení, vysílání z různých destinací 6 Příklady událostí pokrytých regionálními zpravodaji 6.1 Povodně 2013 – příspěvky z regionů	

<p>6.2 Vlakové neštěstí u Perninku – práce regionálních zpravodajů a jejich zapojení do kontinuálního vysílání, porovnání s ostatními médii</p> <p>6.3 Regionální a senátní volby 2020 – předvolební studia z jednotlivých krajů</p> <p>7 Plán dalšího rozvoje – příprava nových pořadů, multiplexy</p> <p>8 Závěr</p>
<p>Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy): Audiovizuální materiál (regionální i celostátní vysílání České televize, pořady s regionální tematikou), statistiky (sledovanost, podíl v kontinuálním vysílání), rozhovory (zaměstnanci regionálních redakcí)</p>
<p>Postup (technika) při zpracování materiálu: Kvalitativní analýza audiovizuálního materiálu; práce zahrnuje statistické údaje o vysílání, studie architektonických návrhů, rozhovory s hlavními aktéry rozvoje tohoto odvětví zpravodajství v ČR.</p>
<p>Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):</p> <p>FRANKLIN, Bob. Local Journalism and Local Media: Making the Local News. Londýn: Routledge, 1998. ISBN: 0-415-16803-1 Zaměřuje se na klíčové momenty vývoje regionálního zpravodajství ve Spojeném království, jeho regulaci, zdroje, vliv nových technologií nebo online žurnalistiku.</p> <p>HENDL, Jan. Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040 Příručka představující zdroje kvalitativního výzkumu a jeho hlavní metody a plány. Popisuje, jak data sbírat, kódovat, vyhodnocovat a interpretovat zaměřuje se i na počítačové nástroje, které při výzkumu pomáhají.</p> <p>NIELSEN, Rasmus Kleis. The Decline of Newspapers and the Rise of Digital Media. Londýn: LB.Tauris & Co. Ltd, 2015, eISBN: 978 0 85773 980 3 Kniha se zabývá významem lokální žurnalistiky pro ekonomický, politický a kulturní život. Podrobně studuje vývojový trend posledních let – ústup tištěných médií zaměřených na regionální zpravodajství a vzestup internetové žurnalistiky, která zprávy lokálního významu často přehlíží.</p> <p>OSVALDOVÁ, Barbora. Zpravodajství v médiích. Praha: Nakladatelství Karolinum, 2001. ISBN: 978-80-246-1899-9 Publikace obsahující příspěvky několika autorů a mapující různé oblasti žurnalistiky – psanou i audiovizuální, fotožurnalismus a nová média.</p> <p>SEDLÁKOVÁ, Renáta. Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky, Fourth edition. Praha: Grada, 2014. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3568-9.</p> <p>WASCHKOVÁ CÍSAŘOVÁ, Lenka. Regionální média v evropském kontextu. Brno: Masarykova univerzita, 2007. ISBN: 978-80-210-4473-9 Kniha obsahuje příspěvky více než desítky autorů a je rozdělena do tří bloků – První z nich, Regionální média v evropském kontextu, nabízí pohledy zahraničních autorů reflektujících téma regionální žurnalistiky v kontextu Evropy, potažmo Evropské unie nebo svých vlastních zemí. Druhá část je zaměřena na regionální média v České republice a ve třetí jsou prezentovány názory na problémy tohoto odvětví pohledem novinářů.</p>
<p>Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)</p>
<p>Adaptace regionálních redaktorů zpravodajství České televize na prostředí sociálních sítí / Bc.</p>

Ondřej Šimeček; vedoucí práce Mgr. Lenka Waschková Císařová, PhD.; Masarykova univerzita, Brno, 2019

Regionální zpravodajství ČT v letech 1992-2012 pohledem pracovníků televize / Mgr. Veronika Krátká; vedoucí práce doc. PhDr. Martin Franc, PhD.; Univerzita Karlova, Praha, 2018

Regionální televizní reportáž do pořadu Zajímavosti z regionů v České televizi Brno / Hana Marko; vedoucí práce Mgr. Lenka Waschková Císařová, PhD.; Masarykova univerzita, Brno, 2010

Regionální zpravodajství České televize mezi lety 2006 a 2009 / Šárka Zbožinková; vedoucí práce PhDr. Alice Tejkalová; Univerzita Karlova, Praha, 2010

Proměny hlavní zpravodajské relace Události a regionálního zpravodajství ČT od roku 2007 do roku 2012 / Bc. Martina Bednářová; vedoucí práce prof. PhDr. Jan Jirák, Ph.D.; Univerzita Karlova, Praha, 2013

Datum / Podpis studenta/ky

19. 2. 2019

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Konzultace s vedoucími redaktory a redaktory regionálních studií, studie dostupných materiálů o rozvoji redakcí a studií ČT (architektonické návrhy nových studií, statistiky, současná koncepce regionálního zpravodajství), studie obrazových materiálů (reportáže z jednotlivých regionů), osobní návštěva vybraných regionálních studií

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Externí a interní regulace

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

PhDr. Jan Čeněk, Ph.D.

Bc. Daniel Juříčka *KONZULTANT*
Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

.....
Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE SCHVÁLÍ JE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO OBORU.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Televizní studio SK 9 Praha (obrázek)

Příloha č. 2: Televizní studio České Budějovice (obrázek)

Příloha č. 3: TS České Budějovice – postavení kamer (obrázek)

Příloha č. 4: Televizní studio Ústí nad Labem (obrázek)

Příloha č. 5: TS Ústí nad Labem – pohled z režie (obrázek)

Příloha č. 6: Televizní studio Hradec Králové (obrázek)

Příloha č. 7: Televizní studio Plzeň (obrázek)

Příloha č. 8: Televizní studio Ostrava (obrázek)

Příloha č. 9: Televizní studio Brno (obrázek)

Příloha č. 10: Moderátorský stůl (obrázek)

Příloha č. 11: Oriony v TS Brno (obrázek)

Příloha č. 12: Pohled kamery v TS Ústí nad Labem (obrázek)

Příloha č. 13: Rozhovor s ředitelem zpravodajství a sportu ČT Zdeňkem Šámalem, veden 3. února 2021 v Praze

Příloha č. 14: Rozhovor s vedoucím redaktorem regionů Západ Antonínem Bruštíkem, veden 25. února 2021 (online)

Příloha č. 15: Rozhovor s šéfredaktorem regionálního zpravodajství Michalem Klokočnickem, veden 30. března 2021 (online)

Příloha č. 16: Rozhovor s vedoucím technické a provozní podpory OZ Michalem Skálou, veden 12. dubna 2021 (online)

Přílohy

Příloha č. 1: Televizní studio SK 9 Praha – předloha pro regionální studia

Příloha č. 2: Televizní studio České Budějovice

Příloha č. 3: TS České Budějovice – postavení kamer

Příloha č. 4: Televizní studio Ústí nad Labem

Příloha č. 5: TS Ústí nad Labem – pohled z režie

Příloha č. 6: Televizní studio Hradec Králové

Příloha č. 7: Televizní studio Plzeň

Příloha č. 8: Televizní studio Ostrava

Příloha č. 9: Televizní studio Brno

Příloha č. 10: Moderátorský stůl (TS České Budějovice)

Příloha č. 11: Oriony v TS Brno

Příloha č. 12: Pohled kamery – na rozdíl od TS v Praze, Brně a Ostravě jsou regionální studia místo orionů vybavena velkoplošnými obrazovkami (TS Ústí nad Labem)

Příloha č. 13: Přepis rozhovoru s ředitelem zpravodajství a sportu ČT Zdeňkem Šámalem, vedla Alena Panovská dne 3. února 2021

Jak významnou roli hraje pro Českou televizi regionální zpravodajství? Jaká je jeho pozice v kontextu toho, co ČT v rámci zpravodajství divákům nabízí?

Velmi významnou. Vyplývá to i z kodexu i ze zákona – tyto dokumenty nám ukládají, abychom přinášeli původní zpravodajství z regionů. To, že na to myslel i zákonodárce, dokládá i znění zákona, který České televizi přímo ukládá vysílat každý den určitý objem čas, přesně 30 minut, který je věnovaný zpravodajství z regionů. Zákonodárce samozřejmě myslel především na to, aby studia v Ostravě a Brně měla co dělat, na Čechy úplně nemyslel, ale přesto to o něčem svědčí.

Česká televize se vždy mohla chlubit poměrně rozvětvenou sítí zahraničních zpravodajů, v poslední době se může zdát, že se víc orientuje i na lokální zpravodajství. Dá se říct, že je ČT v tomto odvětví o krok napřed v porovnání například s ostatními televizemi na českém mediálním trhu?

Nedá se říct, že je Česká televize o krok napřed, ona je jinde. Stejně tak se nedá říct, že by rozvoj regionálního zpravodajství šel na úkor zahraničního zpravodajství. Já si myslím, že ten strukturální rozvoj, který lze spojit s érou Petra Dvořáka, lze velmi jasně zaznamenat jak v oblasti zahraničních zpravodajů, kterých z původních šesti máme jedenáct, tak v regionálním zpravodajství. Na druhou stranu, to, co jsme my udělali po tom roce 2012, byly spíše strukturální změny, posílení těchto struktur a jejich redefinice. Protože regionální zpravodajství v ČT existovalo vždy. Už jako tradice převzatá od Československé televize, kdy ti stálí zpravodajové byli všude, pak řekněme, že kolem poloviny 90. let to byli takoví trošku otloukánci, což jsem se osobně snažil řešit v roce 1998, kdy jsem se stal šéfredaktorem zpravodajství a znovu jsem vytvořil funkci vedoucího regionálního zpravodajství, který samozřejmě neřídil Brno a Ostravu, ti se řídili sami, a která tady neexistovala, protože byla zrušena v 90. letech. Regionální zpravodajství vlastně bylo v té době podřízeno vedoucímu domácí rubriky, tehdy se tomu neříkalo redakce, ale rubrika. Takže to byli takoví, obávám se říct, trochu opovrhované služby pro všechno. Přitom vysílání TV Nova ukazovalo, jaké má regionální zpravodajství význam, aby televize nebyla vnímaná jako pragocentrická. To byl velký problém ČT v té době a to, že jsme vždy, když jsem tu byl já, posilovali regionální strukturu, byl plánovitý záměr, který jednak odpovídá tomu, co ČT má dělat, jednak odpovídá tomu, co je potřeba dělat, aby to zpravodajství bylo vnímáno plnohodnotně.

Podíváme-li se do minulosti, tak do vysílání dlouhou dobu studiově přispívaly pouze Ostrava a Brno, jinak šlo pouze o příspěvky z jednotlivých redakcí.

Ty regionální redakce tady existovaly vždycky. Z hlediska vysílání zpravodajství byly důležité dva momenty – první začal v roce 2003 a pokračoval několik let potom a to byla digitalizace výrobních prostředků a vysílání. Ta pozdvihla regionální vysílání na mnohem vyšší úroveň. Dále se vybuďovala kontribuční síť, která byla podstatná v tom, že materiál, který v těch redakcích vznikál, bylo najednou možné okamžitě posílat do Prahy a veškeré

ty problematické a z dnešního hlediska nepochopitelné procesy, kterými se dřív regionální zpravodajství do vysílání dostávalo, najednou přestaly být překážkou. To byl první moment. Nicméně ty redakce a podpora regionálního zpravodajství tu byly vždycky, občas se nějaká zrušila, zrušil se třeba Cheb, ale místo toho se vytvořil Chomutov. Ale existovalo to na úrovni redakcí.

To, co jsme začali dělat v roce 2012, nebylo tak, že bychom začali něco stavět na čisté vodě, to byl výsledek a neskromně říkám mojí dlouhodobé utkvělé představy, že regionální zpravodajství má být skutečně regionální. Televize ho nemůže vysílat ve třech podobách, kdy jedna se vysílá z Brna a týká se Jihomoravského kraje, druhá se vysílá z Ostravy a týká se Olomoucka a Moravskoslezského kraje a pro těch zbývajících 10 krajů se tady udělá nějaký chumel z Čech. To, k čemu směřuje a čeho bychom možná nebyť koronaviru už pomalu dosáhli, je to, že bychom vysílali regionální zpravodajství tak, aby bylo mířené přímo do regionů. Takže my jsme v roce 2012 začali vytvářet redakce, resp. studia z těch největších redakcí, aby byla možnost v tom prostoru tu relaci vyrobit a odbavit. A roli v tom hrála i schopnost těch lidí na místě se k tomu postavit.

Mezi Brnem a Ostravou a následně mezi studii v Českých Budějovicích a Hradci Králové bylo několik dekád. Čím to, že to trvalo tak dlouho?

Na to vám můžu odpovědět známým „Řím taky nepostavili za den“. Napřed bylo nutné vybavit regionální síť technologicky a pak musel přijít někdo, kdo to pokryl a umožnil, aby na to Česká televize dostala peníze. A tím člověkem, který moji ideu sdílel a vyslyšel, byl Petr Dvořák. Ten čas k tomu prostě musel dozrát.

A kromě toho je tu další důležitá věc. Tím, jak vznikla ČT24, tak najednou regionální produkce začala mít odbyt i pro témata a formy zpracování, na které se dřív nedostávalo. Takže do roku 2005 regionální zpravodajství saturovalo tři mutace Událostí v regionech, ačkoliv se to jmenovalo různě, a sem tam přispělo něco do Událostí.

Takže nešlo o nějaký zásadní impuls, jeden moment. Dalo by se říct, že to k tomu špělo dlouhou dobu?

Já mám nějakou představu o tom, jak má zpravodajství veřejnoprávní televize vypadat, ta jednak vychází z toho, co nám ukládá zákon a kodex, a jednak z mojí profesní představy o tom, jak má vypadat televize, která má oslovovat lidi napříč republikou a tak se to rodilo. Ale určitě to nebylo tak, že by se nedělo nic a pak najednou v roce 2012 se začalo pracovat. Je to vývoj, který má kontinuitu, důvody, dobové projevy, ale není to tak, že by byl rok 2012 revoluční. My jsme tehdy udělali spoustu revolučních věcí, ale rozhodně jsme nepřišly s nějakou geniální myšlenkou, protože to až zas tak jiné nebylo.

Odkud vzešel požadavek na vznik nových studií?

Požadavek může vznášet na mě generální ředitel a já ho můžu vznášet na ostatní., ale tohle bylo spíš moje přání, že bych to tak rád měl, moje idea, o které jsme se bavili třeba s Romanem Ondrůjem. Vznikl projekt, na kterém jako ředitel zpravodajství podíl mám. Ale byl to nápad, který doteď považuji za správný, neříkám, že je celý můj, protože jsem se o tom bavil se spoustou lidí. A bez velké spousty spolupracovníků jako jsou Daniel Juříčka,

Michal Klokočník nebo Zdeněk Staněk, protože i ta technická stránka je nesmírně důležitá, by nic nebylo.

Šlo o vyslyšení názorů zvenčí? Reagovali jste tím například na návrh senátora Jana Veleby v roce 2015, kdy chtěl v Senátu předložit návrh na novelu spočívající ve zvýšení podílu regionálních studií na vysílání, nebo to byla čistě interní záležitost?

Rozhodně to s tím nesouviselo, sám jsem to doteď ani nevěděl. Regionální zpravodajství je dobré zboží, pokud chcete, aby se na váš kanál někdo koukal. Když se někde něco děje, tak vy jste přímo na místě. Díky technologiím my jsme teď schopni vysílat vstupy odkudkoliv. Neřešíme, jestli jsme tam byli a jestli jsme tam byli včas, teď už řešíme, jestli jsme měli kameru postavenou lépe než konkurence.

Jste zatím spokojený s tím, jak studia fungují? Jaká je míra využití?

V tomhle oboru nemůžete být spokojený nikdy, protože jakmile jste, je to začátek konce. Co se týče míry využití – ten konečný cíl, výroba denních zpravodajských relací, kterou máme naplánovanou, tedy z těch stávajících tří mutací udělat šest, je ještě před námi, ještě se to nerozběhlo. Myslím si, že ten cíl hodně v dálce, na který si sáhnou spíše moji nástupci než já, je takový, že by mohly být i regionální kanály. Asi by to nemohlo být jen zpravodajství. Ale myslím, že to je věc, kterou ČT může udělat, protože bude mít své odbytiště. Navíc se ukazuje, že ta různorodost platforem pro šíření obsahu, kam se musí počítat i sociální sítě, nabízí další a další možnosti, kam se rozvíjet a co dělat. Jestli je toho dost? Myslím, že ta studia by byla schopna vyrobit víc, ale mluvíme o výrobě, nikoliv o dramaturgickém zaměření. Já nepochybuju o tom, že by nám Budějovice, Hradec nebo Brno byli schopni vyrobit každý den půlhodinový kontinuál na 24, otázka je, koho by ten kontinuál zajímal. A tím se opět dostáváme k tomu, že jde o regionální zpravodajství. Protože například Ústavní soud bude dnes zajímat každého, kdyžto koho bude zajímat, že je v Budějovicích nelegální skládka odpadu.

Minulé léto mohli diváci sledovat celodenní vysílání z různých destinací po celé republice. To bylo něco úplně nového. Jaký byl záměr?

My jsme v samotném závěru minulého roku dokončili budování sítě regionálních televizních studií. To jsme zakončili tím, že jsme vytvořili pražskou a středočeskou redakci na konci roku, i když to už tu vlastně formálně existovalo. Takže jsme si chtěli vyzkoušet, co s tím dokážeme. Lidé v regionech jsou poměrně technicky vynalézaví a podnikaví, nejsou tak otrávení a my jsme jim chtěli dát příležitost ukázat, co v nich je a zároveň jsme si chtěli vyzkoušet koncept, o který se ČT vždycky snažila, ale tentokrát jsme ho chtěli udělat formálně lepší a dokonalejší, a to bylo předvolební vysílání z krajů. Takže v létě jsme trochu pocvičili, ty lidi to velmi bavilo, takže následně nebyli tolik znechuceni tím, že musí dělat politiku, protože už to uměli, leccos se dalo z léta využít. A teď od února pokračujeme.

Jaké byly ohlasy?

Mně lidi maximálně napíšu, že jsem blbec. Sledovanost byla slušná, výkon byl uspokojivý, já jsem byl taky spokojen a spousta lidí z regionů říkala, že ohlasy měli pozitivní. Že by někdo psal mně, jak jsme to udělali skvělé, to se nestalo. Ale my jsme s tím byli spokojeni.

Může se tedy z takových projektů stát standard?

My na to vlastně neustále navazujeme. Na podzim byly volby, pak jsme chtěli pokračovat v zimě, ale narazili jsme rozpočtově. Covidové vysílání nás stálo trochu víc, takže jsme si následně museli některé věci odpustit. Potom jsme ten další regionální cyklus přehodili až na letošní rok. Ta realita zpravodajství je taková, že vždycky budete vysílat především to, co se zrovna děje a tyhle příliš dopředu připravované projekty nebudou v rámci zpravodajského kanálu příliš spolehlivě fungovat. Na druhou stranu vstupy z regionálních studií, to, že ta studia přejímají části vysílání, mluvíme o těch českých, protože Brno a Ostrava jsou velká, tam se to stalo standardem. Já nevím, kolik procent našeho vysílání například v Událostech tvoří regionální obsah, ale bude to poměrně vysoké procento. Třetina obsahu Událostí je zpravodajství ze zahraničí a myslím, že u regionálních zpráv to bude podobné. Navíc to odbytíště je docela velké, viz třeba Události v kultuře.

Generální ředitel ČT Petr Dvořák při zprovožňování těch nových studií řekl, že lokální kontext je z hlediska dlouhodobých cílů ČT významný. Jaké jsou plány do budoucna? Předpokládám, že současná studia pokrývají republiku dostatečně a žádná další v dohledné době přibývat nebudou. Chystají se ale nějaké investice například do redakcí?

V redakcích máme to, co potřebujeme. Jediné investice budou investice technologické, takže modernější technologie budou nahrazovat ty starší. Ale řekl bych, že personálně i technologicky jsme v současné době tam, kde jsme potřebovali být, takže žádná větší investice nejsou na programu. Je samozřejmě důležité to rozvíjet programově, o což se snažíme například těmi cykly, ale další investice nechystáme.

Kde vy osobně vidíte rezervy?

Rezervy jsou vždy v lidech. Lidé vždy mohou být zkušenější, kvalifikovanější, nadšenější pro práci, vynalézavější, kreativnější. Takže my musíme pracovat s lidským materiálem. Tím nechci říct, že by byl špatný. Ale nevzdělanost je neštěstí a lidé se musí neustále rozvíjet. Takže my se musíme postarat o to, aby oni sami měli potřebu se rozvíjet a zdokonalovat, aby přicházeli s dalšími nápady a nepřecházela je chuť pracovat pro tuhle firmu.

Příloha č. 14: Přepis rozhovoru s vedoucím redaktorem divize Západ Antonínem Bruštíkem, vedla Alena Panovská dne 25. února 2021 (online)

Zásadní změny ve fungování regionálních redakcí a jejich zapojení do vysílání České televize, především zpravodajského kanálu ČT24, přinesly nové a vylepšené technologie. Některé jsou dokonce typické právě pro využití v regionech. Které znamenaly z Vašeho pohledu největší přínos?

Technologický pokrok se v naší práci projevil velmi výrazně. Jako první bych jmenoval přenosové batohy, protože ty využíváme prakticky denně. Batoh je technické zařízení, které dokáže živě propojit kameru, režii. Je to vlastně obdoba SNG vozů se satelity, které jsou třeba vidět ve filmech, ale mnohem menší, mobilnější, protože funguje skrz mobilní operátory, skrze podzemní síť GSM. Oproti přenosovým vozům je to daleko levnější a divák prakticky nepozná rozdíl. Takže v každém kraji máme tento batoh, díky kterému je možné vysílat živě do Prahy, umíme to propojit s režii v jednotlivých divizích a vytvářet souvislý tok živého vysílání. Pro příklad: na Tachovsku je hodně nakažených a k tomu řešíme uzávěru v nemocnici v Chebu. Máme redaktorku s batohem u nemocnice v Chebu a druhou u nemocnice v Tachově. V režii je režisér, je tu vysílací posádka a ve studiu sedí moderátorka. My připravíme blok s hlavním tématem, že na západě je krize, přidáme k tomu nějaký kontext, předáme slovo do Tachova. Redaktorka sdělí informace, předá slovo zpátky do studia nebo rovnou kolegyni do Chebu a tím jsme vlastně schopni plnohodnotně vysílat z jednotlivých regionů. Takže v tomto směru znamenaly batohy obrovský posun vpřed a je to záležitost zhruba posledních pěti až šesti let, co začaly být takto masivně nasazovány. Ony se samozřejmě používaly už v minulosti, ale byla to poměrně drahá záležitost, takže byl například jeden na celou divizi Jihozápad, teď máme v každém kraji jeden. Ale pořád samozřejmě platí to, že pokud nastane nějaká mimořádná událost, tak sem přijede z Prahy SNG vůz.

V souvislosti s deprofesionalizací žurnalistiky se hodně mluví o mobilních telefonech.

Výhoda mobilních telefonů je v tom, že je máme neustále u sebe, takže ty možnosti sběru materiálu jsou obrovské, navíc jejich optika je stále dokonalejší a dokonalejší. Aktuálně se používá program LiveU, skrze nějž je možné vytvořit takový zjednodušený batoh, vstupovací zařízení. Technická svízele tkví v tom, že snímání pohybu a v pohybu je náročné na datový tok, takže se občas setkáváme s „kostičkováním“. My máme vyzkoušené, že to dobře funguje na iPhonech. A už jsme byli v situacích, kdy jsme vstupovali přes LiveU a bylo to technicky velmi podobné těm vstupovacím batohům. U telefonů je složitější snímání zvuku, protože ty mikrofony, které používáme, jsou bezdrátové a snadněji se připojují ke kamere a následně k batohu. U telefonů musíme udělat kompromis, buď použít jiný mikrofon, nebo jen vestavěný, ovšem ten se zase nedá využít v exteriéru, kde fouká.

Na druhou stranu je tlak na rychlost přenosu informace z místa dění k divákovi a zatím se, myslím, osvědčilo, že divák je schopen za to, že dostane aktuální informaci, trochu snížit nároky na technickou kvalitu. Když si vzpomeneme na teroristické útoky všude po světě, tak prakticky u každého z nich byl někdo, kdo vzal telefon a natočil střelce nebo prchající lidi nebo přímo oběti. A výhoda je v dostupnosti a v tom, že s telefonem umí zacházet

každý lépe než s lékárníčkou. Takže obecně posun v technologiích je obrovský a my jsme v tuto chvíli schopni vstupovat prakticky odkudkoliv, vysílali jsme ze střechy nemocnice, z jedoucích vlaků a lodí.

Vy sám jste spjatý s drony, naopak spousta lidí je vůči jejich používání ve zpravodajství skeptická. V čem spočívá jejich síla a výhody?

Drony představují další rozměr, kterým my můžeme ozvláštnit reportáže, a nabízejí trochu jiný pohled, řekl bych, že objektivnější. Například když točíme stavbu dálnice, tak ze vzduchu je to pro diváka daleko lépe představitelné, než když řekneme jen od kilometru 10 do kilometru 12. Stejně tak při živelných pohromách – pro ilustraci následků je dron nenahraditelným nástrojem. A ačkoliv by se mohlo zdát, že kvůli různým omezením je to prakticky nevyužitelné, tak dle mého odhadu se drony dají použít minimálně v 50% případech, zvláště v regionech.

Co se týče legislativy, tak ta byla v minulých letech poměrně komplikovaná a přísná. Bylo to dané tím, že bezpečnost letového provozu může být drony dost zásadně narušena, představuje to nebezpečí jak pro letadla, tak pro ultralighty, ale nejen pro ty. Drony mohou vážit řádově kilogramy a pokud spadnou z výšky 200 nebo 300 metrů do kočárku, na čelní sklo auta nebo na někoho, tak to může mít za následek zranění, dopravní nehodu a tak dále, takové případy jsou zdokumentovány. U nás je má na starosti Úřad pro civilní letectví (ÚCL), který se to snaží korigovat, nicméně ten komerční tlak výrobců a lidí, kteří o to mají zájem, je tak velký, a nejen u nás, že poslední zhruba rok vzniká nová evropská legislativa, k níž se musela připojit i Česká republika a od ledna letošního roku platí. Z pohledu laika je možná benevolentnější, na druhou stranu přenáší mnohem větší zodpovědnost na provozovatele dronů, v tomto případě Českou televizi. Velmi se dbá na bezpečnost především s ohledem na váhu stroje a na místo, kde se pohybuje. Nad místy, jako jsou národní parky, centra měst, další místa s vysokou koncentrací lidí, ten provoz hlavně těžších strojů výrazně omezen. Dál provoz podléhá souhlasu Úřadu pro civilní letectví, tomu se říká Doplněk X a vychází už z té předchozí legislativy. Principem je nelétat nad silnicemi, vlakovými tratěmi, nad lidmi, zkrátka zajistit bezpečnost nejen těch na zemi, ale i ve vzduchu.

Právě vzhledem ke všem těmto omezením a nebezpečím, není používání dronů pro zpravodajství, kde většinou jde o natáčení lidí, zbytečně komplikované?

Ve zpravodajství se dá snad vždy namodelovat situace tak, abychom nikoho neohrozili. Například mnohokrát jsem točil Karlovy Vary – ze zalesněného prostoru vedle města. Zkrátka v 90% případů se dá najít místo, ze kterého je bezpečné vzlétnout a přistát tam. Mně osobně se osvědčilo komponovat použití drona do jednoho bloku v té reportáži a zároveň nespoléhat jen na jednu technologii. Jako základ použít profesionální kameru a ozvlášťňovat to například drony, mobily nebo i GoPro kamerami. Novinkou, která se v poslední době objevila a začala se uplatňovat, je živý přenos z dronu. Řada s názvem Mavic Pro 2 je relativně finančně dostupná a nabízí technologii, která dokáže přenášet Full HD rozlišení na HDMI výstup, což je naprosto dostačující parametr a propojení se

zařazením na zemi, které je napojené na batoh, umožňuje dostatečný datový tok, aby se to dalo vysílat. To už jsme i několikrát vyzkoušeli, ale současná koronavirem poznamenaná doba používání dronů moc nepřeje, protože většina dění se odehrává ve zdravotnických zařízeních, stanech a různých budovách. Já věřím, že v budoucnu se drony stanou běžnou součástí zpravodajství.

Co je tedy nutné splnit, aby byla nebezpečí minimalizována, jaká povolení musíte při natáčení z dronu mít?

Zásadní je dopadová plocha a souhlas jejího správce. Hranice dopadové plochy musí být dvojnásobkem výšky dronu, takže kdybychom nakreslili kružnici, tak její poloměr se musí rovnat dvojnásobku výšky letu, aby v případě pádu byla zajištěna bezpečnost lidí, zvířat i v případě požáru. Konec akce se musí ohlásit, následně do několika dnů zpráva na ÚCL o bezproblémovém provedení letu. Záleží na lokaci, v případě natáčení Benešovy vily v Sezimově Úst stačilo díky velké zahradě povolení Úřadu vlády o provedení letu na svém pozemku a ÚCL o udělení výjimky. V tomto případě, pokud by se něco stalo, je vše naprosto legální – let je povolený, stroj má pojistku, bezpečněji už to udělat nelze. V případě, že by se ta povolení neřešila, jde o obrovské riziko pro instituci, která let provádí. Pokud by ten stroj spadl a někoho zranil, byla by z toho velká ostuda, zdravotní problémy pro dotčeného, pojišťovny by to nepokryly a byl by porušen zákon. A nemusí jít ani o chybu pilota, drony jsou elektronika, která má svoje nedostatky, každou chvíli se něco vypne, zrestartuje, nefunguje tak jak má. Legislativa se na to kouká tak, že za dron zodpovídá ten, kdo ho dostal do vzduchu, což je spravedlivé a logické. Podle mě je to obecně problém používání dronů v médiích, ale i mimo ně, protože spousta lidí si neuvědomuje, že to je stroj a když ten kilový stroj spadne, tak má velkou energii a je to hodně nebezpečné.

Dále jde o licenci. Pokud se někdo rozhodne používat drony na profesionální úrovni, tedy to znamená i létat pro Českou televizi, měl by mít licenci pro provozování leteckých prací. Tu vydává Úřad civilního letectví. Profesionálové, kteří se chystají létat s těžšími stroji, v blízkosti lidí, by měli mít praktické i teoretické znalosti prověřené inspektorem ÚCL.

Kdy začaly drony pronikat do zpravodajství ve větším množství?

Já jsem velký průkopník používání dronů, myslím si, že jsem byl v České republice jeden z prvních, kdo měl licenci na provozování leteckých prací, kterou jsem využíval výhradně pro zpravodajství, reportáží jsem udělal stovky. Bavíme-li se o masivním nasazení dronů ve zpravodajství ČT, tak přišlo zhruba před třemi roky. Neumím říct, kdo kdy prvně použil dron. První průkopnické pokusy proběhly při povodních a větrných kalamitách. Ale tady šlo o akci domluvenou napříč zpravodajstvím, po níž vznikla letka českotelevizních pilotů, dneska máme asi 3 nebo 4 stroje napříč televizí, studií, jsou tu proškolení piloti, menší problém je v servisu, který je vlastně podobný letadlu, taky musí přijít proškolení servisáci. Navíc baterie a celé stroje se opotřebovávají, stejně jako u telefonů jednou za pár let odejdou a tím, že vývoj jde velmi rychle dopředu, tak se musí kupovat nové stroje, protože na ty staré už nejsou k dostání komponenty.

V každé divizi je pilot, který absolvoval zkoušky u ÚCL a má tzv. povolení k létání, což je něco jako řidičský průkaz. Česká televize vlastní licenci k provozování leteckých prací, což je zase něco jako licence k provozování taxislužby. Takže zastřešující licence je na organizaci. Piloti mají letecké deníky, kam by měli zaznamenávat lety, měli by mít přehled o technickém stavu strojů. To je ale těžké, protože lidé se často mění a zároveň do toho vstupují i obavy z té zodpovědnosti – jednak za stroj, který by mohl ublížit a jednak za stroj, který je poměrně drahý. Některé komerční televize to řeší tak, že najímají externí firmy, možná si myslí, že se tím zbavují odpovědnosti za možný problém a jsou ochotny si připlatit za to, že dostanou až finální produkt. Otázkou ale je, jak by to v důsledcích vypadalo.

Ale obávám se, a kéž bych se mýlil, že je jen otázkou času, kdy se v tom množství použití dronů stane nějaký malér. Říká se, že piloti dronů se dělí na ty, kterým ještě nespádl a kterým už spadl, protože pokud se stane něco uvnitř toho stroje, tak člověk, byť sebezkušenější, nemá šanci tomu zabránit. Samozřejmě, drony jsou neustále vylepšované i co se týče výdrže, začínalo se na pěti minutách, teď jsme schopni na jednu baterii létat 25 minut. Kdybychom chtěli využít vrtulník, tak se nedoplatíme, tohle nás vyjde na několik desítek tisíc korun. Je to zkrátka obrovský byznys, takže to jde rapidně kupředu. Dokonce si myslím, že současné technické možnosti jsou daleko před tím, co dokážeme využít, musíme se ještě hodně učit, abychom jejich potenciál využili naplno.

Ve vysílání si nelze nevšimnout, že některé reportáže jsou ozvláštněny záběry z GoPro kamer. Ty jsou také součástí výbavy regionálních studií?

GoPro jsou standardní výbavou studií, stejně jako drony dokáží zprostředkovat jiný úhel pohledu pro diváka. Používají se už minimálně 5 až 6 let masově. Výhodou je rychlé nasazení, dají se použít ve sněhových kalamitách, povodních, z prostředí rybářského hospodaření, protože většina je vodotěsná. Určitě se nedělají reportáže postavené jen na záběrech z GoPro, ačkoliv ve výjimečných situacích by to své opodstatnění mělo, ale asi ne ve zpravodajství. V době, kdy byl velký boom, se GoPro hodně nadužívalo. Výhodou je lehká ovladatelnost, je to malá kamera, má tlačítko na zapnutí a vypnutí a ovládat to dokáže skoro každý. Díky té malé velikosti a velkému množství různých držáků, se s tím dá natáčet prakticky cokoliv a odkudkoliv.

Co se týče nově vybudovaných studií, jaké změny, po personální i technologické stránce, byly nejzásadnější?

Co se týče techniky, vše je o režii, ta dává možnost vysílat živě. Jedná se o technologii, která umožňuje živé vysílání z několika různých zdrojů současně, což nabízí vysílat kontinuálně a pokud by se v Praze stala nějaká havárie zařízení, tak se z jakéhokoliv studia dá vysílat plnohodnotně do celé země.

Po personální stránce nám v souvislosti se studii vznikaly nové týmy, které se stavěly na pilířích původního zpravodajství, co se týká kameramanů a reportérů. Nově tu vznikly pozice, jako je režisér, musíme disponovat vlastními editory, někdo musí poskládat

vysílání, říct, co bude živě, co se předtočí, zodpovídat za obsah; nově jsou tu produkční. Také odsud koordinujeme požadavky centrálního zpravodajství a zcela zásadní změnou je objem stopáže, kterou dodáváme do původního vysílání na ČT24. Například uplynulých 10 dnů bylo pro Západ naprosto nestandardních s tím, že situace, která je momentálně na Sokolovsku a Chebsku vytvořila neskutečný tlak na posádku. My jsme za 10 dnů dokázali vyrobit téměř 300 minut původního živého vysílání pro ČT24. To podle mě ukazuje mimořádný význam studií v těchto krizových situacích.

A ten tlak na personál je v tu chvíli enormní. Uzavření okresů vyvolalo nutnost každou hodinu vstupovat do vysílání, to už nezvládne jeden štáb, to by jeden redaktor fyzicky nezvládl, čili je to minimálně pro dva štáby. Když ty štáby vstupují, tak nemůžou točit materiál reportážní, tudíž je potřeba další štáb, který to doplní. A to mluvíme o jednom kraji. Takže v tuto chvíli jsme se dostali na počet 5 štábů denního nasazení ve vyčerpávajícím tempu. I pro ten personál je to něco nového, čemu čelíme a zároveň se při tom učíme. Tudíž je to rozvoj daný tlakem na aktuálnost zpravodajství.

Do rozvoje výrazně zasáhly také sociální sítě, třeba v době krajských voleb v loňském roce. Jak se sociálními sítěmi pracují regionální redakce?

Editoři sociálních sítí jsou v regionech, i když ne v každém, a spravují především facebookové profily. Praha má samostatnou divizi sociálních sítí a určitě je to věc, která si zaslouží pozornost a má potenciál oslovit i mladší publikum a zažívá velký růst. Pro mě osobně jsou sociální sítě a především různé skupiny dobrý zdroj informací a námětů na reportáže, člověk se v nich dozví spoustu zajímavých věcí.

Personální kapacita regionálních redakcí je omezena daleko více než třeba v Praze, jak se vypořádáváte s nedostatkem pracovníků? Setkáváte se s takovými stavy často?

K tomu dochází relativně často. Řekl bych, že zhruba jednou za dva měsíce jsou situace, kdy máme lidí málo, hrajou v tom roli dovolené, nemoci. Pak se musí volit priority, ruší se některé věci, štáby se přesměrovávají. Vzpomínám si na situaci, kdy se odehrál teroristický útok v Německu, a řešili jsme, že bychom tam jeli, ale neměli jsme štáby. A v případě Perninku to bylo podobné, vyjel tam jeden štáb, to bylo málo, takže následně vyjel další štáb z Plzně, který měl ale původně rozjeté jiné natáčení. Tehdy to bylo dané hlavně tím, že ve Varech chyběl jeden štáb. Ale děje se to i tehdy, když někteří lidé končí. Takže se s tím musíme popasovat celkem často, ale málokdy je to nějak dramatické.

Určitě si dokážeme vypomoci navzájem, třeba na půl den nebo den nám jsou schopni pomoci kolegové ze sousedního regionu. Ale v základě musíme být schopni tomu tlaku čelit z vlastních zdrojů, čili musí to být na bázi denní spolupráce, musíme ty lidi mít a být s nimi v kontaktu i v dobách, kdy se nic neděje, musíme vytvářet obsah, který je atraktivní, odráží aktuální dění. A doba se mění, jsou dny, kdy jsme tu v šesti štábech, a nic se neděje, a pak jsou dny, kdy jsme tu v pěti štábech, ale potřebovali bychom jich šest. Standardně je v regionu nasazeno 4 až 5 štábů každý den. Máme jich samozřejmě víc, ale ti lidé se musí prostrídat, mají dovolené, doktory, ale v 5 štábech se dá za normální situace zvládat pokrýt

to, co je nutné. Zároveň do toho samozřejmě zasahují ty nepředvídatelné osobní události, v současné době karantény... Prostě tahle doba je mimořádná a zatím se v tom učíme chodit.

Jak odlišná je práce v regionální redakci oproti například Praze?

Určitě je to práce velmi odlišná. V Praze je redakce ekonomická, vědecká, redakce domácího zpravodajství, dá se říct, že na každé odvětví je tam odborník. V regionech musí být člověk multifunkčnější, což je dané spektrem problémů a témat, s nimiž se musí vypořádat; musí se orientovat v politice, ve zdravotnictví. Na druhou stranu zpracovává většinu témat obecněji. Zároveň jsme i jakousi oporou, pokud v Praze nemají materiály k nějakému tématu, tak je dodáváme právě z regionů.

Velký rozdíl je i ve způsobu kontaktu a komunikace s okolím. V regionech daleko víc záleží na osobnosti redaktora, jeho kontaktech, jeho vystupování, na tom, jak ho region vnímá. V regionu je jeden policejní ředitel, jeden ředitel záchranné služby, dva ředitelé nemocnic, jeden hejtman, a pokud by se člověk choval nějak neférově, nemorálně, tak se to hodně rychle rozkřikne a pak nemůže fungovat, spolupracovat. Z tohoto pohledu je Praha mnohem anonymnější, není to tak citlivé.

Mnohem komplikovanější je to pak v regionech pro publicistické disciplíny, rozkrývání nějakých kauz a problémů. Samozřejmě se všichni snažíme být nezaulatí, ale nezaulatost publicisty v Praze bude daleko větší než publicisty v Plzni, v regionech spousta lidí znáte osobně.

Můžeme v regionech pozorovat větší míru v zástupnosti profesí?

V tomto ohledu velmi pomáhají technologie, především mobilní telefony. Pokud by se redaktor dostal do nějaké šlamastyky a potřeboval nutně vysílat, tak je schopen vstoupit přes mobilní telefon, tudíž není nutné, aby redaktor uměl obsluhovat přístroj za půl milionu, ačkoliv základní nastavení by asi zvládnout měli pro případ nouze. Samozřejmě, byli a jsou redaktoři, kteří umí točit. Ale bavíme-li se o reportáži jako koncovém výstupu reportážního týmu, tak je to zpracování poměrně náročné a je pro dva lidi. Kameraman umí zaskočit za technické profese, střihače, zvukaře, redaktor zase musí umět plnit roli editora. Ale každá profese má svá specifika, takže v praxi by k tomu docházet nemělo a určitě se to nijak nepěstuje. Kromě toho málokdy se stane, aby redaktor udělal za celý den jen jednu reportáž. Není výjimka, že redaktorka začne v šest hodin vstupovat do Studia 6, skončí třeba v 11 a následně začne zpracovávat reportáž do Událostí v regionech. Někteří redaktoři si reportáže předstíhávají, v publicistice určitě, v tom denním zpravodajství je tlak tak velký, že se na reportáži musí podílet alespoň dva lidi.

Jak se lišila práce redaktorů třeba při povodních v roce 2013?

V té době já už jsem pracoval na Primě jako redaktor pro západní Čechy a byl jsem tehdy na severu jako výpomoc, takže to můžu popsat spíše z pohledu tehdejších možností. Obecně se dá říct, že se způsob pokrývání velmi lišil od toho, jak by to probíhalo dnes.

Rozsah té události byl obrovský, bylo to velké drama, zvláště pak na severu, celé Ústí bylo pod vodou, život se naprosto změnil.

Jiné to bylo hlavně v tom, že technika tehdy nenabízela to, co nabízí dnes. To znamená, že živé vstupy byly tehdy omezené jen na SNG vozy a těch bylo pár, měly je i komerční televize, ale vstupovalo se výhradně do hlavních zpráv, během dne spíše ne. Dnes, když se pokrývá nějaká událost, tak se vstupuje prakticky pořád. Nebyly tehdy ani drony. Pamatuji si, že v tomhle hodně vypomáhala armáda, čas od času naložili kolegy z centrálních redakcí do vrtulníku, udělalo se pár záběrů leteckých a ty se pak opakovaly, ale nebyly vůbec detailní, opravdu to bylo z velké výšky. Bylo tam vidět třeba jak ta řeka je rozlitá, v tom je to působivé, ale není možné tak jako dneska nalítnout na nějaký detail.

Také se točilo spíše reportážně, zpravodajství mělo třeba půl dne, někdy i den zpoždění. Kdybych to měl srovnat s dnešní situací, třeba s problematikou koronaviru, tak zase je to nesrovnatelný, protože je to nějaká událost, která měla horizont. Odklizení následků bylo v řádu týdnů, takže je to nesrovnatelné s tím co prožívají lidé nebo žurnalistika dneska. Určitě za zmínku stojí solidarita, minimálně záchranáři a hasiči si pomáhali napříč republikou. To bylo důležitým motivem povodní, že tam jezdili dobrovolníci ze zbytku republiky do postižených oblastí, pomáhali si, žili tím. Hodně tehdy pomáhala armáda, na které to opravdu stálo, protože měla techniku a vozy, které se můžou pohybovat v zaplavených ulicích a v místech, kam se běžně nikdo nedostane.

Srovnání práce teď covid – jak pracují regiony a srážka vlaků, jak to bylo tehdy vs teď

V Perninku se použily velmi účelně iPhony, kolegyně vstupovala skrze program LiveU, který je propojený do pražských systémů, ještě než dorazila technika. Její vstup byl hodně žádaný a pak se hodně šířil na sociálních sítích. Oni se dostali na místo, kde už bylo vidět, že jde o velké neštěstí, byla tam hasičská auta a bylo vidět, že situace je hodně nestandardní. Nehoda se stala někdy po třetí hodině, po dvaceti až třiceti minutách zhruba to bylo potvrzené. My jsme v těchto situacích opatrní, protože nevíme, jestli nejde o cvičení, což se stává úplně běžně. Člověk nechce věřit, že došlo k něčemu takovému. Editoři ČT24 se dostali k informaci skrze redaktora Jana Beránka stejně rychle jako my a tenkrát jsem se s nimi bavil a tlumili jsme to, abychom nepustili do celostátního vysílání nějakou dezinformaci, v řádu minut jsem to ještě protahoval, protože jsem byl v kontaktu s mluvčím hasičů a ten mi to nejdříve potvrdit nechtěl, potvrdil to až po příjezdu na místo, což samozřejmě chvíli trvalo. Už krátce po půl páté kolegyně vstupovala do zpráv, právě skrze iPhone a myslím, že tam i streamovali živě s komentářem.

Situace je prostě dramaticky jiná a vytváří jiný tlak na naši práci a hlavně na redaktora, který je v terénu. Při vlakovém neštěstí jsme použili dron, vstupovací techniku, batohy, v podstatě kolegyně vstupovala nepřetržitě. Tehdy se ukázalo, jak je strašně důležité, odhadnout situaci. Tehdy jsme to trochu podcenili, byť jsme to dohonili, ale kdyby byla podobná situace dnes, tak bych tam poslal ty štáby dva rovnou. Protože tím, že jeden

vstupuje, tak druhý štáb točí reportážní materiál. Tam docházelo k tomu, že záchranáři manipulovali s vlaky, a kamera to nemohla točit, protože vstupovali. Tudíž jsme museli rychle doposílit personálně, a pak jsme to téměř nepřetržitě sledovali dva dny. Použili jsme skoro veškerou techniku, vstupovali jsme přes dva batohy a skrze ně jsme streamovali z dronu, takže to šlo současně obojí.

A díky tomu, že lidi v Karlovarském kraji dobře znám, jsme se dostali na místa, kam bychom se běžně nedostali. Je velmi důležité při pokrývání události, aby tam byla nějaká znalost a důvěra mezi redaktorem a štábem a týmem záchranářů. V případě povodní na severu Čech jsem byl jako host a v podstatě jsem tam dostal mobilní číslo na mluvčí, oni nevěděli, kdo jsem já a naopak, a nefungovalo to úplně optimálně. V případě vlakového neštěstí to bylo úplně něco jiného. Tam za mnou přišel náměstek policejního ředitele z Karlovarského kraje a vzal mě na místo bezprostředně k tomu vlaku a nakonec nám povolil i použití dronu na svoje riziko.

Rozdíl je tedy daný technologiemi, které umožňují editorům v podstatě připravovat online vysílání, a tak se k tomu dnes přistupuje, je obrovský tlak na rychlost. Tehdy se hlavní důraz kladl na večerní relace, a pokud bylo na místě více štábů, tak nebyl problém si práci rozdělit, udělat dvě nebo tři reportáže, vstoupit, případně i s hostem. Teď vysíláme v 11:30 kontinuál z Plzně a jsme schopni dostat do něj reportáž, hosta a vysílá se živě. Zkrátka je velký tlak na to, když se někde něco děje, aby se vysílalo živě a těch možností je spousta, rozhodně to není jen o televizích, i na internetu se vysílá živě.

Změnil se nějak systém nasazování reportérů během mimořádných situací? Předpokládám, že dříve se vše řešilo z Prahy, ale s posílením regionálních struktur padá větší odpovědnost právě na pracovníky v regionech.

Určitě ano. Vrátime-li se například do roku 2012, 2013, tak během povodní byli regionální redakce jakousi podporou, pomocí pro Prahu, která delegovala největší sílu v podobě SNG vozů, zvukařů, redaktorů. Dnes je to naopak. Pokud je opravdu nutnost, tak přijede někdo, kdo natočí reportáž, ale jinak je vše na redaktorech z regionálních redakcí, Praha nemá kapacitu, aby pokrývala celou republiku. Dříve měla Česká televize na celý kraj jeden štáb, jednoho zpravodaje, v současné době jsou v naprosté většině krajů štáby tři. Je taky nutné mít na paměti, že se kdykoliv může stát něco dalšího.

Jak výrazně ovlivnilo fungování při mimořádných situacích, jako byl Pernink, v té době již plnohodnotné zapojení regionálních studií, která nabízela možnost vysílat samostatně, nezávisle na Praze?

Koordinace v takových situacích se stala daleko lepší. Během povodní bylo vše na Praze, která rozhodovala, co se bude natáčet, kdo tam pojedje, kdy se to bude vysílat. V případě Perninku už to byla záležitost regionů, já sám jsem jel na místo, abych věděl, kdy je potřeba více lidí a podobně. Naštěstí likvidace škod v Perninku byla velmi rychlá, na rozdíl od incidentu v roce 2002, kdy se u Vojkovic srazily dva vlaky, jeden s americkou armádou, zase ale šlo o zřejmě největší vlakové neštěstí v našich dějinách.

Jaký je tedy postup v podobných případech?

Nejdříve je nutné zprávu ověřit – cesta je přes tiskové mluvčí, ti vydají nějakou zprávu. Řeší se to různě, například v Plzni je skupina novinářů na sociálních sítích, kam tiskoví mluvčí přidávají vyjádření nebo informace. Tehdy při Perninku mi tiskový mluvčí volal, já jsem na to konto volal Kamile Medové, která sloužila, rušil jsem její příspěvek do Událostí v regionech, aby mohla vyjet, komunikoval jsem s ČT24. Pořád jsme s tím ale nechtěli jít do vysílání, i když ve chvíli, kdy to potvrdili hasiči, to začala rotovat ČT24 ve žluté liště, že se něco takového stalo, kolik je zraněných, mrtvých. O několik minut později už vstupovali kolegové z místa, následně vyjel další štáb, protože to byla událost velkého rozsahu a byly potřeba nejen vstupy, ale i reportáže.

Schéma je tedy takové: co nejdříve ověřit informaci, aby se dala potvrdit alespoň formou telefonátu, čtené zprávy, lišty. Následně co nejdříve vstupovat z místa, to je právě velký rozdíl třeba oproti povodním před skoro deseti lety. První je pokrytí vstupy, pak reportážně. Reportáž jako disciplína je v tomhle případě nenahraditelná, dokáže divákovi ukázat daleko víc. A na to je vždy potřeba pamatovat při pokrývání – reportáž je pro televizní žurnalistiku klíčová.

Jaké regionální zprávy mají šanci se objevit například v Událostech? Co rozhoduje o důležitosti daného tématu?

Televize potřebuje obrazově silné události -některé jsou silné, ale špatně se pokrývají obrazově. Bavíme-li se o nadčasových věcech, pak jde hlavně o obrazovou atraktivitu. Ideální je, pokud se událost děje v daný den, jsme zpravodajství, takže aktuálnost hraje velkou roli. To se ale děje zhruba ze 30%. Dále by mělo jít o událost, která, byť se týká lidí v Karlových Varech, tak v ní dokážeme najít přesah. Můžeme se bavit o lázních v Karlových Varech, ale musíme nalézt linku, jak to propojit s lázeňstvím v celé republice. Samozřejmě jde i o objektivitu, pokud jde o spor, tak musí mít prostor protistrana, je dobré zvážit třeba i pořadí hostů.

Reportáže, zvláště pak ty, které se dostávají do Událostí, by měly mít obojí, protože to je relace pro celou republiku, takže je žádoucí, aby se zprávy dotýkaly co největšího počtu lidí. Ovšem nedá se to paušalizovat, pokud bude mít zpráva menší význam, ale bude obrazově nebývale zajímavá, tak ji mohou zahrát i Události. Jde o to hledat u všech zpráv přesah, protože ten se podle mého názoru dá najít téměř vždy. Je to nepopulární a náročná práce, která není tolik vidět, ale je potřeba zjišťovat, hledat, obtelefonovávat. Každá reportáž, aby byla dobrá, potřebuje diskuzi, přemýšlení, důkladnou přípravu, zjišťování, hledání souvislostí. Například, pokud se stane nehoda na dálnici v zimě, je potřeba zjišťovat, jestli šlo o nebezpečný úsek, jestli byla správně provedena údržba, a tak dále. Tím zpráva dostane větší prioritu.

Jak probíhalo pokrývání krajských a senátních voleb v loňském roce a proč se přistoupilo k většímu zapojení regionů?

Z toho, že to televize pokrývá v rámci kontinuálního vysílání, profitují i politici, kteří tak mají možnost prezentovat svoje názory. Vysílali jsme ze Šafaříkových sadů, říkáme tomu broadcast point. Lídři vždy dostali prostor, aby představili své názory, moderovalo se z Prahy, takže pro ně to bylo komfortnější, my jsme si mohli zase natočit materiály. Takže přínos pro regionální politiku to mělo značný, nedokážu si představit, že by se to dělo třeba v již zmiňovaném roce 2013. Myslím si, že díky těmto novým možnostem se lepší třeba i schopnosti mediální komunikace politiků, kteří zjistili, že využitím času v médiích si mohou slušně pomoci. A podobné akce svým způsobem vylepšují ten způsob komunikace politiků s médii, protože vidí, že ten prostor dostanou.

Tyto předvolební debaty byly čistě v režii regionálních redakcí, nebo průběh řídila Praha?

To úsilí bylo společné, večerní debata probíhala v Praze, materiál včetně reportáží, podkladů a medailonků, byl z velké části od nás. Debaty v průběhu dne jsme také odbavovali odsud. Pamatuji model, kdy se krajské debaty vysílaly z krajů. Ale z pohledu diváka v tom nevidím zásadní rozdíl, tomu je jedno, zda se vysílá z hezkého prostoru z Prahy nebo z Františkových Lázní. Novinkou bylo tedy zapojení studií v tom smyslu, že jsme skrz režii v Plzni přes den vysílali senátní duely, což umožnilo zapojit větší množství lidí, než kdyby se to organizovalo komplikovaně přes Prahu, mohli jsme pozvat více lidí, kteří k tomu měli co říct.

Zdeněk Šámal zmiňoval v souvislosti s letním vysíláním z destinací, že šlo o jakousi přípravu na vysílání ke krajským volbám později v roce 2020.

Pracovně tomu říkáme roadshow, je to v podstatě několik tematických bloků během dne z daného regionu. Je to disciplína, kterou my si zažíváme, a spočívá v tom, že my jsme tak secvičenou posádkou, že dokážeme tento blok připravit po stránce editorské, redaktorské i režijní. Takže v tom je to jiné. My jsme právě vysílali ty předvolební debaty z Karlových Varů ke Karlovarskému kraji, bylo to několik bloků během dne a rozebírali jsme i s odborníky různá témata – dálnici D6, proč je vysoká nezaměstnanost v kraji, proč je tam nejmenší míra vzdělanosti, nedostupnost vysokých škol, co by se mělo změnit, dávali jsme věci do kontextu se sliby politiků, zda je naplnili.

A zlom byl právě v tom, že to bylo poprvé, kdy do toho předvolebního vysílání regionální studia zasáhla v takové míře, kdy nesla plnou zodpovědnost za to, jak to vypadá. A my se to samostatně vysílání pořád učíme, učili jsme se ho před mým příchodem a trvá to doteď. Ale dříve jsme byli schopni připravit jednoduchý desetiminutový kontinuální blok třeba obden nebo dvakrát do týdne, dnes už vysíláme denně, někdy i dvakrát s minimálními chybami, takže ten podíl regionálních studií roste.

Vyzkoušelo se to během letní roadshow, kdy se vysílalo z různých turisticky atraktivních míst a šlo o jakousi přípravu na volby. Ačkoliv letní roadshow byl trochu jiný model, tam

to bylo ryze na nás, zatímco do volebního vysílání pak vstupovali i moderátoři z Prahy, což je dobře. Tam jsme tedy byli jako partneři pro Prahu, ale běželo to skrz režie v divizích a režisér, editor, příprava a výběr hostů byly na nás a v tom byla dle mého názoru role studií největší za celou dobu jejich existence.

Rozdíl byl tedy v tom, že dříve se dodával ze studií spíše jen vyrobený materiál, kdyžto nyní šlo o výrobu celého kontinuálu?

Ano, šlo o celou přípravu a výrobu bloků. Například jsme měli blok, který se věnoval vysokým školám a vzdělání. Takže jsme měli reportáž, která na toto téma přinášela názory mladých, odborníků, starostů vyloučených lokalit, hejtmanku, která řekla, co kraj udělal, a pak tam byl rektor. Ten blok musel mít nějakou linku, nějaké oponenty, kritiky, reportáž, kontext a muselo to být obrazově pokryté, domluvení hosté, posádky připravené, záloha, kdyby se něco nepovedlo, protože jde o živé vysílání. Zkrátka bylo to manažersky velmi komplexní a dříve to připravovala Praha. V tom byla hlavní úloha regionů a největší změna, najednou nešlo jen o to, že máme režii a něco přes ni proženeme, řešilo se, kdo přijde, zda to bude vyvážené. A nebyl to jeden blok, ale série, takže to bylo velmi náročné, tím, že to bylo poprvé svěřené do rukou regionů. Každý kraj dostal svůj prostor.

Jak se regionální zpravodajství změnilo vlivem koronaviru?

Masové šíření nemoci přeměrovalo pozornost spíše na média vysílající celoplošně, Česká televize získala spoustu diváků, ČT24 nahradila jakýsi info bulletin, stala se pohodlným prostředkem pro získání informací a jediné, co pro to lidé museli udělat, bylo vzít ovladač a zapnout televizi. A dozvěděli se, co jim hrozí, jak se mají chránit, kam volat, co by se mohlo stát, to vše s nějakou zárukou kvality, protože je to značka České televize. To stejné Radiožurnál. Na druhé straně to ublížilo pobočkám regionálních rádií a některá se dokonce už nachází takřikajíc nad existenční propastí. Já příležitostně spolupracuju s Českým rozhlasem v Karlových Varech a tam se potýkají s velkými problémy. Posлуhač totiž nepotřebuje vědět o regionálních lapáliích, kde zbourali most nebo vykradli samoobsluhu, on potřebuje vědět, kolik lidí je nově nakažených, jestli mu to hrozí taky, jestli může za rodiči do domova důchodců. Dříve se tedy mluvilo o tom, jak regionální stanice Českého rozhlasu posilovaly, dokonce ohrožovaly Radiožurnál a teď najednou upadly.

U televize je to něco úplně jiného. My sice tvrdíme, že to je regionální, ale vlastně není. My připravujeme něco, co je sice z regionů, ale pro celostátní vysílání, nejmenší platforma, na které my dnes vysíláme, je vlastně Česko bez Moravy. A i v těch jednotlivých mutacích, které jsou na Moravě a v Čechách různé, tak ty klíčové zprávy se shodují.

V souvislosti s novými studii v krajích se kromě větší blízkosti divákům zmiňovala i větší blízkost vysokým školám a budoucím novinářům. Jak funguje tato spolupráce?

Řekl bych, že ta spolupráce fungovala, ale momentálně je velmi omezena současnou situací, protože do objektů České televize všude po republice smí jen ti, kteří tam nutně potřebují a musí být, aby se minimalizovalo riziko zavlečení nákazy. Jinak jsem přesvědčen, že by to fungovalo, měli jsme v Plzni stážistky, jednal jsem s rektorem

Západočeské univerzity. Přínosné je to i pro nás, jelikož vysoké školy dokáží poskytovat velké množství odborníků na různá témata, většinou navíc politicky neangažovaných, kteří jsou ochotni mluvit na kameru, což není úplně běžné.

Jak to vypadá s rozšířením stávajících tří mutací Událostí v regionech na pět?

To je spíše dotaz na vedení zpravodajství, nicméně v obecné rovině můžu říct, že jde o naši metu, které chceme dosáhnout. Rok 2021 byl extrémně skloňovaný, kdy byl start toho projektu očekávaný, nicméně si myslím, že v situaci, v níž jsme, nedokáže nikdo nic garantovat. Zatím proběhla nějaká pilotní vysílání, která dopadla veskrze dobře, z pohledu toho, že denně z Plzně vysíláme klidně i 15 minut kontinuálního vysílání, si myslím, že na to připraveni jsme. Navíc bychom vysílali jako Jihozápad, čili tím součtem se studiem v Českých Budějovicích se dostáváme na 25-30 minut, což už je srovnatelné s Událostmi v regionech a je to reálné. Takže pokud nenastanou nějaké náhlé změny, tak je to služba, kterou v budoucnu určitě dokážeme divákům nabídnout.

Příloha č. 15: Přepis rozhovoru s šéfredaktorem regionálního zpravodajství ČT Michalem Klokočником, vedla Alena Panovská dne 30. března 2021 (online)

Jak probíhaly přípravy, personální a technické, na vznik nových studií?

My jsme do roku 2016, než jsme se přestěhovali do Aldisu, fungovali jak v Hradci, tak v Pardubicích v malých prostorách s klasickou reportážní technikou. Používali jsme tzv. kamerový set. Střížna ale byla jen jedna na štáb. V Pardubicích jsme byli dva redaktori, dva kameramani, jeden produkční a v Hradci taktéž. Každý štáb měl jednu digitální střížnu, na které materiál sesbíraný během dne postříhal a posílal do Prahy. V té době už se posílalo digitální cestou, bylo to připojené přes internet, kontribucí, takže to šlo mnohem rychleji. O několik let zpátky, než se objevily první digitální střížny, se to dělalo tak, že se materiál během dne natočil na kazetu a buď se posílal do Prahy autobusem, pak to přebral kurýr na nádraží, doručilo na Kavčí hory, kde se to stříhalo podle scénáře, který jsme jako redaktori sepsali, nebo se materiál vezl na věž, z níž se to posílalo vzduchem přes antény do Prahy.

Když už jsme měli digitál a zpracovávali jsme to v redakcích, tak si každá redakce žila vlastním životem, ale nedělaly se žádné živé vstupy, protože jsme nedisponovali přenosovými batohy jako dnes, nebyly telefony, které by dokázaly přenášet obraz a zvuk. Takže pokud vyvstal požadavek na živý vstup z regionů, tak Praha poslala přenosový vůz, z něhož jsme to odbavovali. Jinak jsme fungovali jenom jako redaktori na place, kteří postříhali materiál a jediný způsob, jak ho dostat do Prahy, byla kontribuční síť.

Pak přišly živé vstupy z redakcí. V každé malé redakci se vytvořil tzv. green screen, improvizovaná zelená klíčovací plocha a s reportážní kamerou, s níž se běžně točilo, se daly odbavovat živé vstupy. Například do Událostí v regionech nebo Událostí si redaktor stoupl před green screen a naprosto triviální metodou se na plochu nakličovalo prostředí Pardubic nebo Hradce Králové.

Já jsem měl tehdy na starosti redakčně nalezení nových prostor v Hradci, Aleš Hazuka dělal to samé v Českých Budějovicích a našli jsme formou výběrových řízení prostory, které nám k účelům vyhovovaly. Začaly stavebně-technické práce, celé jedno křídlo Aldisu se předělalo. Trvalo to zhruba rok, zatímco my jsme stále ještě seděli v těch malých redakcích.

Už tehdy bylo jasné zadání, že ve velkých studiích bychom měli mít velké redakční zázemí, aby vznikl newsroom, do něhož se posadí nejen stávající redaktori z Hradce a Pardubic, ale i noví lidé, které jsme chtěli přibrat do týmu. Zároveň se budovalo studio pro vysílání. Zadání bylo takové, že má mít stejné parametry, jako má studio 9 v Praze – stejný vizuál včetně hydraulického stolu, včetně desek evokujících pražské Oriony, plazmové televize. To vše bylo v požadavcích. Také se hledaly prostory pro sklad techniky, který jsme do té doby vůbec neměli.

V roce 2016 jsme se přestěhovali jako hradecká posádka do Aldisu, opustili jsme původní prostory, které jsme měli pronajaté. V Pardubicích jsme zůstali. Ruku v ruce s tím se rozběhla výběrová řízení na pozice studiového technika, externích kameramanů, tenkrát jsme ještě nehledali režiséra, měli jsme to postavené spíše na střihačích. Také jsme rozšiřovali ze dvou hradeckých štábů na tři. K tomu zůstaly dva pardubické. Ještě máme redakci v Trutnově, ta taky tehdy fungovala, hlavně kvůli Krkonošim, abychom je měli vykryté. Takže bylo 6 štábů na východní Čechy. Všechny štáby ale měly zázemí i ve studiu v Hradci.

O dva roky později jsem požádal o rozšíření Aldisu vzhledem k požadavku na tzv. studio B, což bylo bilaterální studio pro živé vstupy. Takže z jednoho studia s hydraulickým stolem jsme přidali ještě jeden prostor, to stejné se udělalo v Českých Budějovicích. To všechno proto, abychom měli dvě nezávislé trasy do Prahy. Kdyby se v jednom studiu odehrával pořad, tak abychom mohli vysílat z druhého. Osvědčilo se nám to i kvůli sportu, z jednoho se vysílaly Události v regionech, ve studiu B jsme měli živého hosta do sportovního pořadu paralelně. Dodnes to funguje v této podobě, nic už se nerozšiřovalo. Do Hradce a ČB jsme ještě následně přibírali režiséry, a to v důsledku požadavku na samostatné vysílání z regionů, takže byla potřeba tam mít stálou posádkou – režiséra, technika, studiového kameramana. Často šlo o externisty, kteří tam často fungují dodnes.

V roce 2019 následovala druhá etapa, kdy se úplně stejným způsobem dodělalo studio v Ústí a Plzni, s tím, že jsme to opět měli na starosti my dva s Alešem Hazukou. Šlo to stejnou cestou, jen už jsme měli zkušenosti, věděli jsme, co udělat lépe a jinak, co nám nevyhovovalo. Mohli jsme si říct parametry bilaterálního studia, což jsme předtím testovali. Opět se nabrali noví lidé. Také se expandovalo ve smyslu štábů, posilovali jsme o jeden plnohodnotný štáb. Dnes máme v Ústí dva štáby, jeden v Chomutově a tři štáby v Liberci. Tudíž jsme opět na počtu šesti, což kopíruje počty, které máme všude jinde.

V roce 2016 proběhl i redesign studií v Brně a Ostravě, počítalo se tedy se stejnými požadavky?

Ano, s tím už se počítalo a cílem bylo sjednocení vizuálu studií. V Brně se studio přesouvalo z historické budovy Typosu v centru do nově postaveného areálu v Brně – Líšni.

Díky sjednocení by divák dnes, když bychom rozsvítili vedle sebe všechna česká studia, neměl poznat rozdíl. V Brně je to trochu odlišnější, je to početnější redakce, má větší newsroom, takže vypadá trochu jinak, má vyspělejší technologie. Jsou tam třeba tzv. oriony, což jsou digitální panely po obou stranách při průzoru do newsroomu, na něž se dají dát různé grafické prvky. Ty jsou ale hodně drahé, takže v českých studiích se dávaly plazmové televize a místo panelů tam jsou velké posuvné desky, s nimiž se dá jezdit po kolejkách a jsou na nich českotelevizní motivy zeměkoule.

Jak se změnila se vznikem nových studií v Čechách pozice TS Brno a Ostrava?

Jejich pozice se změnila v tom, že se musejí víc snažit (smích). Protože v momentě, kdy vznikla nová čtyři studia v Čechách a začala autonomně nabízet svá témata a pořady, tak vytvořila v uvozovkách přátelskou českou konkurenci Brnu a Ostravě a byť ze zákona jsou jako regiony vnímány výhradně Brno a Ostrava, tak v poměrech ČT ta nová studia začala chrlit neuvěřitelné množství obsahu. A Brno a Ostrava se při zachování své původní tvorby musely více ohánět a odolávat konkurenci směrem třeba k Událostem, aby se dostaly do hlavního vysílacího času. Ale prostředí regionálního zpravodajství se tím skvěle vytříbilo, protože napříč regiony se dnes studia různě propojují, jedno téma děláme z několika úhlů pohledu. Ale jak říkám, pozice těch dvou studií se změnila hlavně v tom, že jim přibyli sourozenci v podobě nových studií a musela se tomu přizpůsobit a trochu zabojoval.

Koordinace vysílání před 2016 vs. se studií

Fungovalo to tak, že před vznikem studií, tím, že v každém kraji měla ČT historicky nějaké své posádky, tak tyhle věci pokrývaly. V momentě, kdy to byla velká událost, třeba povodně, a byla potřeba posílit, tak na místo kolegyně z Prahy poslali SNG vůz s redaktorem, který pomáhal. Ale to byl důsledek toho, že jsme v regionálních redakcích měli málo lidí. Já jsem v jednu chvíli měl na starosti celý pardubický kraj, kolega Vlastimil Weiner měl na starosti královehradecký kraj včetně Krkonoš a byl tam taky sám. Tehdy se události pokrývaly štáby z redakcí, ale fungovala i mezikrajová pomoc, já jsem během povodní pomáhal kolegům v Ústeckém kraji, takže jsem se sbalil a na 14 dní jsem odjel do Ústí, kde jsem s kolegou Janem Stuchlíkem pokrýval sever Čech a kolega Weiner pokrýval Královehradecko a přijel mu tam pomoci někdo ze sousedního kraje. Z Prahy spočívala pomoc především v technice, když jsme chtěli vstupovat živě, k tomu my jsme neměli v krajích prostředky. Na místě byl vždy první regionální štáb, z Prahy přijela maximálně výpomoc.

Zásadní změna ve fungování studií, která nastoupila v roce 2016 a změna ve vnímání regionálního zpravodajství, byla ta, že odpovědnost za pokrývání, nabídku a komplexní referování o zásadních událostech na sebe převzala ta studia. Kdyby povodně byly dnes, tak zaprvé máme početnější redakce, tzn. na místo by nejel jeden štáb z Pardubic, ale jely by tam tři. Zadruhé studio HK by bylo v osobě vedoucího redaktora garantem pro Prahu, že připraví precizní zpravodajské pokrytí události. Jinými slovy je na krajském studiu, aby rozhodlo, že tento redaktor bude připravovat materiál pro Události, tento redaktor bude vstupovat pro ČT24, tento bude připravovat příspěvky do Událostí v regionech. Kromě toho by studio připravovalo mimořádné vysílání pro ČT24, které by se odehrávalo přes režii, dramaturgii vysílání by si vedlo samo, což dříve nebylo. Dříve pokud vyjel přenosový vůz, tak bylo spojení pouze mezi ním a Prahou. Studio do toho vstoupila jako nové prvky, které posílily informační hodnotu a přenos divákovi – jsou blíže, znají prostředí, dokáží doplnit background, statistiky. Signál ze studia Hradec Králové přebírá ČT24 v plné šíři, tzn. že do toho nezasahuje, ale uvede půlhodinové vysílání z Hradce. To dříve bylo na editorovi v Praze na velině.

Jaký posun znamenala kontribuční síť a jak probíhá pokrývání dnes?

Televize se vydala tou cestou, že nebude nakupovat drahé přenosové vozy do regionů, ty jsou doménou Prahy, Brna a Ostravy, tam je vždy jeden. České regiony se od začátku vybavovaly přenosovými batohy, i když zezáčátku jich bylo málo, třeba jeden na celé východní Čechy. Problém byl v tom, že když se stalo něco v Liberci a batoh byl v Ústí, tak se musel převážet. Tak to bylo zhruba po dobu dvou až tří let, následně se začaly doplňovat. Dnes má přenosový batoh každá redakce a díky němu se může přihlásit přímo z místa události. Dají se připojit přes SIM karty buď přímo do Prahy, nebo do regionálního studia. Díky tomu, když se stala nehoda v Perninku a vyjela Kamila Medová, mohla ČT24 naladit v Praze její batoh a vysílat s ní živé vstupy. Další možností je, že by si ji naladilo studio v Plzni a odbavilo komponovaný pořad přes svou režii.

Dřív, když se natočil materiál, tak se s ním muselo zajet do redakce a z ní se trasoval do Prahy přes digitální kontribuční linku. Předtím to bylo analogově, buď se posílala kazeta, nebo se na vysílači napíchla kamera, odkud se signál poslal do Prahy, kde to nahráli. Posun je v tom, že při analogovém způsobu jsme nemohli ovlivnit střih, skladbu a výslednou podobu, protože podle scénáře to dal dohromady někdo v Praze.

Při pokrývání mimořádných událostí dnes je vše na krajské redakci. Praha vysílá podporu jen při událostech velkého rozměru, dnes už jen minimálně, díky posílení regionálních redakcí. V případě Perninku to byla výjimečná záležitost, kdy Jan Beránek pokrývá události z dopravy, stejně jako Karel Rožánek věci s armádou, Jiří Hynek justici. Bylo to téma, které ho zajímalo, měl tam kontakty, takže jel vypomocet. Ale nebylo to proto, že by tam byl nedostatek lidí.

Velký pokrok uskutečnily regionální redakce i v práci se sociálními sítěmi, kdo se o jejich správu stará?

Sociální sítě nebyly nikdy v regionech natolik využívané a koordinované jako dnes. Při krajských volbách jsme velkou část speciálů vysílaných přes regionální studia vysílali i přes účty na sociálních sítích. Takže to, co diváci neviděli na ČT24, se mohlo nabídnout na sociálních sítích. Každé krajské studio má editora sociálních sítí. Momentálně jsme v situaci, kdy jsme tým editorů sociálních sítí zúžili, ale máme stálou síť čtyř editorů, kteří mají svého vedoucího a garanta, Romana Ondrůje. Navíc kromě plnění sociálních sítí se snaží jít i vlastní cestou rozvoje a jedním z projektů, který se aktuálně testuje, je Newsletter ČT, novinka, kterou rozesíláme divákům, kteří o něj mají zájem, a který dává dohromady tým lidí ze sociálních sítí z Brna.

Jak probíhalo průběžné rozčleňování divizí, než bylo dosaženo dnešní podoby?

Původně byly Čechy, Morava a Slezsko. Přibyly k tomu Hradec Králové a České Budějovice, které pod sebou měly menší redakce Plzeň a Ústí. Praha fungovala jako celek. Pak přišly na řadu Ústí nad Labem s Plzní, kde sice vznikla studia, ale vedení měly v Hradci a Budějovicích. Následně přišel zlom, kdy jsme pro Ústí a Plzeň zavedli pozice vedoucích redaktorů a našli jsme Tomáše Kopeckého a po delší době i Antonína Bruštíka.

V návaznosti na to jsme zformovali novou redakci Praha, Střední Čechy, kterou jsme posílili o dvě redaktorky, a vedoucím redaktorem se stal Václav Svoboda. To se stalo začátkem letošního roku, a dovršili jsme tím transformaci redakce v Praze. Dnes máme tedy pět redakcí v Čechách a Brno a Ostravu

Jak jednotlivá studia hospodaří?

Brno a Ostrava hospodaří s vlastním rozpočtem, česká studia mají jeden společný. Formálně není rozdělený rozpočet pro každé studio. Historicky se přerozdělovalo z jedné kupy do jednotlivých českých regionů. Nově jsme zavedli systém tzv. bublin – rozpočtů, s nimiž každé studio včetně Prahy hospodaří. Dá se říct, že každé studio má své limity a je odpovědností vedoucího redaktora a vedoucího produkce, aby se do těch limitů vešli. Rozpočet pro české redakce je velmi rozdílný oproti rozpočtu pro pražské redakce. V případě mimořádných výdajů by se musely finance najít jinde, zatím se ale držíme ve vyrovnaném rozpočtu.

Jak se změnilo regionální zpravodajství vlivem koronaviru?

Zprv si myslím, že jsme podpořili online formy komunikace, i když regiony byly v tomhle ohledy průkopníky už předtím.

Co se týče výjezdů a nasazení, koronavirus učinil mnohem dynamičtější způsob informování o mimořádných událostech v regionech. Jinými slovy, jestliže redaktor vstupoval dříve třikrát denně, tak teď najednou vstupoval šestkrát. Takže určitě větší intenzita a dynamika živých vstupů a přípravy reportáží.

Posunulo nás to v otázce plánování štábů, protože jsme byli nuceni hledat takový způsob, který by vytvořil zálohy pro případ onemocnění. Tudiž jsme díky tomu vyprecizovali způsob střídání štábů a oddechu. Co se týče vysílání, omezili jsme na absolutní minimum všechny pořady, které se nezabývaly ryze aktuálním zpravodajstvím, například magazíny, které přinášely spoustu reportáží a informací z kultury a odvětví, která nebyla nezbytně nutná. Maximálně jsme se zaměřili na pokrývání koronavirových událostí všemi silami i financemi. Na čas jsme pozastavili vysílání Zajímavostí z regionů, regionální hodiny, Regionů ČT24 nebo Týdnu v regionech, abychom redaktory nasadili na pokrývání událostí spojených s koronavirem.

S vážným nedostatkem jsme se na okamžik potýkali v Českých Budějovicích, ale vzhledem k tomu, že jsme měli vypracované záložní plány, jsme byli schopni zapojit kolegy z ostatních regionů, v případě Budějovic to byli kolegové z Plzně nebo z pražské regionální redakce.

Jak si vysvětlujete růst sledovanosti regionálního zpravodajství ČT, konkrétně třeba Událostí v regionech?

Já to přičítám tomu, že lidé byli historicky zvyklí sledovat regionální zpravodajství obzvláště v Událostech v regionech, které se pohybují kolem půl milionu diváků každý den. Diváci kvitují, že jsme u nich, že se věnujeme věcem, ke kterým nevyjíždí pražské štáby.

Pro nás je zajímavé sledovat trend, že neztrácíme diváky a naopak posilujeme v Událostech v regionech v šest večer. Ukázalo se, že když běžely mimořádné tiskové konference vlády na ČT24 a zároveň na ČT1 Události v regionech, tak lidé často dávali přednost jedničce. Lidé prostě zajímá, co se děje u nich.

Pražská mutace Událostí v regionech, která je historicky nejsilnější, sledují i lidé na Moravě a ve Slezsku, přestože tam bychom mohli čekat, že si lidé naladí Brno nebo Ostravu. Může to být i tím, že jsme zhruba před rokem začali razit trend, že do české mutace vkládáme i klíčové informace z Moravy, čímž nabízíme komplexní zpravodajství i pro ně. Podle mě tohle lidé vítají, že se nedozví jen to, co se děje v jejich kraji, ale například i to, co se děje na opačném konci.

Naše vize je taková, že bychom chtěli k těm třem mutacím přidat ještě dvě, na severu a na jihu, které by kyvadlově odbavovalo studio Plzeň/ČB a Hradec/Ústí. V těch bychom chtěli divákům nabídnout trochu detailnější pohled na problémy jejich regiony. Podmínkou ale je zachování komplexního regionálního zpravodajství v rámci pražské mutace. Pokud se to povede, nabídneme lidem maximum, protože budou moci sledovat jak komplexní regionální zpravodajství, tak v tu samou dobu na vlastním kmitočtu i Události v regionech odbavené přímo pro daný region ve stejném stylu jako dnes dělá Brno a Ostrava, ve vlastní režii, s vlastními lidmi a vlastní dramaturgií.

Právě k tomu směřovala má další otázka – vznik kanálu ČT Regio je podmíněn ziskem dalšího multiplexu. Mluví se o tom, že by se ta vize měla uskutečnit po dokončení studií. Jaký je tedy současný stav?

Tohle je technologicky poměrně složitá záležitost. Čt Regio je náš sen. Měl by to být autonomní kanál, který by divákům nabídl regionální pořady a kontinuální vysílání. Vyžadovalo by to ale ohromné finance a potřebu nových lidí. 24hodinový kanál bychom ale asi nedokázali naplnit, aniž by to ovlivnilo naši schopnost plnit zpravodajství ČT24 a připravovat Události v regionech. Moc bych si přál, abychom k tomu směřovali, ale aktuálně diskuze nestojí na otázce personálií a obsahu, jako spíše na otázce technologií a peněz. Zatím je to jeden z cílů, který není zapovězený.

Pořád se o tom mluví. Všechno ale zbrzdila koronakrize. Je to podobné jako s mutacemi Událostí v regionech. Personálně jsme připraveni rozjet to kdykoliv, ale myslím si, že nové mutace Událostí v regionech by měly předcházet vzniku kanálu, který je daleko složitější organismus. Je to běh na dlouhou trať, ač jsem optimista, tak dokončení v horizontu třeba dvou let nevěřím.

Regionální síť v takovém stavu, v jakém je teď, je dostatečná? Chystají se v blízké době nějaké zásadní investice?

Absolutně bez problému. Co se týče personálií, tak z naší strany není požadavek na žádné navyšování. Ale průběžné investice do techniky, která se stává zastaralou, nutné samozřejmě budou.

Programový rozvoj ale pokračuje i letos, například projektem SeČTeno.

Roadshow byla prvním takovým počinem, kdy se regionální studia zapojila do velkého projektu tzv. exteriérové moderace pro ČT24. Částečně to považuji za své dítě i spolu s předvolebními bloky, které byly technologicky hodně podobné. Osvědčilo se to a navázali jsme letos projektem SeČTeno. Dramaturgii mají plně v rukou kolegové z krajských studií, moderátoři vysílají z exteriérů přes krajská studia. Považuji to za záležitost krajských studií, na niž můžou být hrdá. Dělají se přenosy z mimořádných událostí, například Dny NATO, Aviatická pouť na pardubickém letišti, Dny historického vojenství v Králíkách. Ale to jsou jednodenní události, během nichž připravují krajská studia speciály, kdyžto tady jde o sérii až patnácti bloků vysílanou napříč Českem. Praha v tomto případě hraje úlohu jakéhosi konzultanta, jinak je vše na bedrech regionálních studií. Já osobně to považuji za velký mezník pro regiony. Reakce byly vesměs pozitivní.

Souhlasíte s tím, že pozice regionálního zpravodajství se v průběhu let změnila? Že dříve opovrhované odvětví je dnes v rámci kontinuálu vlastně nenahraditelné?

Dříve to tak mohlo být, taková doba temna mohla být před tím, než vznikly dvojčlenné redakce, třeba ještě v letech 2003, 2004. Ale bylo to také dané vedením tady v Praze. Troufám si říct, že se situace hodně narovнала. Já se snažím, aby práce našich lidí byla vidět a abychom byli bráni jako rovnocenní partneři. Za poslední rok a půl jsem na poradách neslyšel žádnou ostrou kritiku, naopak jsou často chváleni, kam se dostali, co dokázali natočit.

Příloha č. 16: Přepis rozhovoru s vedoucím technické a provozní podpory OZ Michalem Skálou, vedla Alena Panovská 12. dubna 2021 (online)

Co je kontribuční síť, s čím se pojí její budování, jaké k tomu byly podmínky, a co všechno dnes zahrnuje?

Kontribuční síť je datová síť důležitá pro posílání reportáží, jde vlastně o jakési spojení krajského štábu s Kavčími horami. Je rozdělena na datovou kontribuci, ta funguje podobně jako například úschovna a spočívá v posílání reportáží, materiálu oběma směry; dále živou kontribuci, což jsou živé vstupy z klíčovacího studia včetně zpětného signálu a datového propojení kanceláře s intranetem ČT včetně přístupu do redakčního systému Octopus nebo DNPS2.

Kdy proces budování kontribuční sítě začal? Dá se dnes považovat za ukončený?

Kontribuční síť začala vznikat v roce 2003, kdy se v Jihlavě instaloval první počítač, a díky němu byla propojena první krajská redakce s Prahou, to stejné se následně udělalo ve všech krajských redakcích. Jelikož se jedná o počítačovou síť a používání HW kodérů, bude se jistě vyvíjet na základě zrychlování a vývoje nových kodeků. Ale z hlediska rozšiřování se dá považovat za ukončený.

Jak probíhalo zpracování a přenos materiálů dříve a jak dnes, srovnáme-li analog a digitál?

V prvopočátku se posílaly naexponované filmové a zvukové pásy přes autobusové linky do Prahy, taxi jej dovezlo z Florence do laboratoří na vyvolání, a po přepisu na Betacam SP se stříhala reportáž. Filmové pásy se samozřejmě musely skladovat v uzavřených krabičkách, muselo se dbát na uchování. Po dodání Betacam SP kamer do regionů se trasovalo analogovými trasami z vysílačů na Kavčí hory. Štáby měly na vysílače přístup díky smlouvám s Radiokomunikacemi, ale museli volat do Prahy, aby to někdo nahrál. Digitální kamery DV CAM v roce 2003 ještě chvíli trasovaly stejně, následně se přešlo na digitální kontribuční síť. Je to podobné, jako poslat soubor přes úschovnu.

Kdy se v regionálních redakcích objevily první digitální střižny?

V roce 2003 se začala používat první digitální střižna v Jihlavě, druhá střižna byla v Praze a propojení bylo pouze mezi nimi. Z pražské střižny se reportáž přepisovala na kazetu Betacam SP pro vysílání, tehdy jelo vysílání ještě pořád zásadně z kazet.

Jaké je dnes vybavení regionálních redakcí?

Technika je ve formátu Sony XD CAM EX, záznam na paměťové karty SxS. Lze jí rozdělit na reportážní část, kterou tvoří kamera Sony PXV-X500, stativ Sachtler, objektiv Fujinon A 18x5,5BERM, potom záznamovou a kontribuční část, což je počítač DELL Precision 5530 se SW Adobe Premiere, čtečka karet atd., a přenosovou část, to znamená přenosový Batoh (kodér přes LTE) WMT Airlink Agile. Dále je ve vybavení speciální technika, jako jsou malé kamery Sony PXW-X70, Go Pro Hero 7 nebo 8. To všechno samozřejmě včetně příslušenství držáky, kabely, světla, stativy.

Jak se vybavení změnilo, srovnáme-li roky 2012 a 2020?

V této době neproběhla zásadní obměna, už v roce 2012 byly v redakcích kamery se záznamem na paměťové karty. Od této doby jsme upgradovali s ohledem na morální stárnutí IT techniky, doplnili jsme malé kamery pro natáčení v hůře přístupném terénu a pro dva regiony jsme pořídili drony DJI Mavic Pro. V každém regionu jsou vyškolení piloti s řádným pilotním průkazem, drony jsou registrovány u ÚCL. Vybavením jsme se snažili kopírovat technologický pokrok, roli v tom hrály i požadavky na to, co musí jednotlivá studia mít.

Jak tedy zněly požadavky na technické vybavení nových regionálních studií?

Základem je vysílací režie pro odbavení pořadu od znělky po znělku, pochopitelně s výplní studia, reportáže, rozhovory ve studiu, předěly. Analogové zpracování zvuku, 4 kanály mikroportů, dva kanály bezdrátové zpětné, digitální zpracování obrazu, dvě kamery, dva playouty, grafika, červená signalizace pouze obrazová. Signálové připojení do Prahy přes nekomprimovanou kontribuci. Jeden z požadavků byl také na přijímání streamu z batohů přímo v krajích, aby se nezatežovala Praha.

Samozřejmě se vše plánovalo s ohledem na finanční možnosti. K dispozici byly daleko menší prostředky a řekl bych, že se to v začátcích trochu podcenilo. Při rozjezdu a plném zatížení se ukázaly limity třeba u režijního systému, takže se následně musely provádět různé reklamace a výměny. V dalších měsících a letech navíc požadavky na zapojení studií rostly, takže v případě další vlny studií už se využily zkušenosti a upgradovalo se.

Jaký je rozdíl ve vybavenosti studií Praha, Brno, Ostrava a regionálních studií?

Pražské studio má nejvyšší možnou broadcast úroveň techniky, brněnské a ostravské studio mají méně rozsáhlou výbavu s ohledem na rozsah vyráběných pořadů. V regionálních studiích je obdobné vybavení jako v Brně či Ostravě při představě jednoho studia. Přístup do redakčních systémů z regionů je do Prahy přes datovou síť, Brno a Ostrava mají vlastní systémy DNPS2.

Už jsme narazili na další důležitý proces, který zásadně ovlivnil vývoj regionálního zpravodajství, digitalizaci. Ve kterých letech digitalizace probíhala v prostředí ČT a v čem spočívá její princip v praxi?

Digitalizace začala přípravou postupů v roce 2002, první výběrové řízení proběhlo v roce 2003. Tehdy se měnily analogové kamery Betacam SP za DV CAM technologii. Ta byla ještě na DV kazety. V roce 2012 proběhla zásadní změna technologie. DV kamery byly SD a 4:3, nová technika HD a s bezpáskovým záznamem. Do dnešního dne je s určitými upgrady v provozu. Lze definovat dva milníky: do roku 2003 Betacam SP, trasování přes vysílače Radiokomunikací, mezi léty 2003 a 2012 záznam na kazety DV CAM, SD 4:3 a trasování přes kontribuční síť, od roku 2012 záznam na paměťové karty SxS, HD formát, vybudovaná krajská studia pro jednoduché vstupy, přístup do pražského redakčního systému.

V praxi je zásadní změna přenesení zpracování materiálu do regionu, štáb natočí, zpracuje a pro vysílání předá hotovou reportáž. Je umožněn nelineární střih, kdy střihač může provádět úpravy v celé stopáži, vkládat, mazat, přepisovat a to až do konečného sloučení do jednoho souboru. Zpracování je možné i v terénu i s odesláním. Takže kromě možnosti ovlivnění konečné podoby a tvorby ucelených pořadů přinesla i zrychlení výroby.

Jak s ní souvisí multiplexy a co přesně znamenají?

Multiplex je soubor programů, které jsou šířeny z vysílačů k divákovi. Dřívější analogové vysílání obsadilo jedním programem jeden televizní kanál. Aby se nerušily, musela být uspořádána síť vysílačů s kanály s dostatečným frekvenčním odstupem a bez překrývání. Digitální vysílání umožňuje jeden televizní kanál obsadit více programy podle nastavené komprese, jeden multiplex s propustností cca 5-32Mbps snese i 10 programů v kodeku H265 HEVC. Navíc se jednofrekvenční multiplexy mohou překrývat signálem z vysílačů a přitom se navzájem neruší, naopak se signál sčítá a působí to pozitivně. Podmínkou je, že vysílají stejné programy, tedy naprosto shodná data.

Jak v praxi funguje přepínání mezi regionálním vysíláním pro jednotlivé oblasti, např. mutace Událostí v regionech, a díky čemu je to možné?

Multiplex MUX21 České televize je celoplošný a obsahuje programy ČT. Jelikož se signál tohoto multiplexu z různých vysílačů překrývá, musí se, jak už jsem zmínil, na všech vysílačích vysílat stejná data. Tudíž obsah musí být stejný a nelze ho měnit pouze na určitých vysílačích, v tomhle případě třeba na jižní Moravě. Když chceme v určitých regionech vysílat v jednu dobu různý obsah, musí se jednat o multiplexy vysílané na různých frekvencích, na různých kanálech. Regionalizace multiplexů znamená vytvoření paketů programů pro jednotlivé multiplexy.

Vznik kanálu ČT Regio je prý podmíněn kromě financí také získáním dalšího multiplexu, jaké jsou vyhlídky v tomto ohledu?

V tuto chvíli existuje rozdělení do třech regionů, Čech jižní Moravy a severní Moravy. Pro rozdělení na více je podmínkou zprovoznění dalších multiplexů tak, aby se na vstupu do nich mohly měnit programy, takže by každá oblast, jihozápad i severovýchod, musely mít svůj vlastní multiplex.